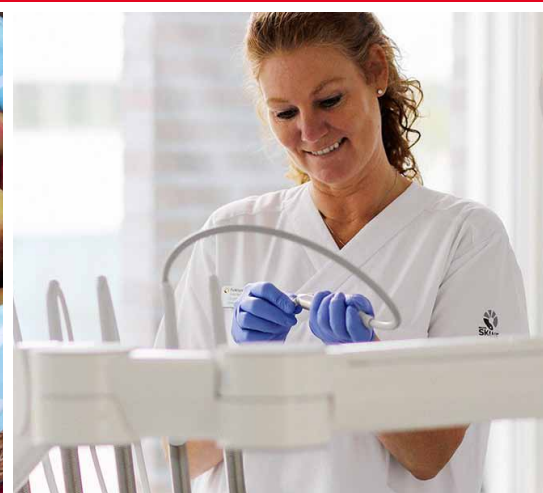

Region Skånes delårsrapport 2016

Innehåll

STRUKTUR

Målgrupper

Region Skånes delårsrapport avlämnas av regionstyrelsen till regionfullmäktige. Rapporten är avsedd för medborgare, kunder, patienter, medarbetare, revisorer, kreditgivare, leverantörer, samarbetspartners och övriga intressenter. Delårsrapporten produceras av koncernstab ekonomistyrning.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas perioden januari till och med augusti, i enlighet med 4 kapitlet i den kommunala redovisningslagen. I den inledande delen sammanfattas och kommenteras det viktigaste från perioden. Region Skånes övergripande mål följs upp i Strategikartan, först i en översiktsbild, därefter i årsredovisningen i en mer detaljerad redovisning av måluppfyllelsen.

I förvaltningsberättelsen finns uppföljning av de uppdrag som gavs i budget 2016 kopplat till mål och prioriterade områden (färgade rubriker). Den ekonomiska redogörelsen kommer sist.

Verksamhetsberättelser

Region Skånes verksamheter beskrivs mer utförligt i förvaltningsberättelsen. Regionstyrelsen och övriga nämnder beskriver i verksamhetsberättelser sitt generella uppdrag, kommenterar viktiga händelser under perioden, redovisar måluppfyllelse samt ekonomi. Samtliga nämnders verksamhetsberättelser kan läsas i sin helhet på hemsidan skane.se under "Ekonomi och uppföljning". Även de regionala bolagen kommenterar perioden.

Digital version

Delårsrapporten finns endast i digital version. Den är anpassad till surfplattor och det finns möjlighet att följa länkar för de som vill fördjupa sig.

Delårsrapport januari–augusti 2016

Grafisk form: Lena Granell, Colloco Grafisk Form
Foto omslag: Stor bild, Jenny Brandt
Mindre bilder, Karl-Johan Hjertström, Bengt Flemark, Lars Strandberg

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 3 Sammanfattning och kommentar
- 5 Styrsystem och principer
- 5 God ekonomisk hushållning
- 6 Strategikarta 2016–2018 – från vision till mål

- 7 Nöjda medborgare är Region Skånes främsta mål**
- 7 God hälsa är grunden för ett bra liv
- 8 Alla medborgare ska känna delaktighet
- 8 Arbetet utifrån den regionala utvecklingsstrategin

- 10 En effektiv verksamhet med hög kvalitet**
- 10 Strategi för förbättringsarbete i hälso- och sjukvården 2016-2020
- 10 Patienten först
- 12 Säker läkemedelsbehandling
- 12 Bättre tillgänglighet
- 13 Kunskapsstyrd vård
- 14 Att mäta produktivitet i hälso- och sjukvården
- 14 Region Skåne bygger framtidens sjukhus
- 14 Tillgänglig och effektiv kollektivtrafik
- 15 Tillgänglig och effektiv kulturverksamhet

- 16 Att vara en drivande utvecklingsaktör**
- 16 Kraftsamling för fler jobb i Skåne
- 16 Med kollektivtrafik skapas utveckling i Skåne
- 17 Skåne som Europas mest innovativa region 2020
- 17 Skåne erbjuder kultur med bredd och spets
- 17 Gemensamt miljöstrategiskt arbete i skåne

- 19 Medarbetarna är Region Skånes viktigaste resurs**
- 19 Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare
- 20 Verksamhet och resultat i fokus

- 25 Region Skåne behöver en långsiktigt stark ekonomi**
- 25 God ekonomisk hushållning
- 25 Ekonomisk översikt
- 27 Finansiering
- 28 Investeringar
- 29 Helårsprognos
- 29 En bedömning av balanskravsresultatet

Bilagor

- 30 1. Redovisnings- och värderingsprinciper
- 31 2. Resultaträkning – utfall januari-augusti
- 32 Resultaträkning – prognos
- 33 3. Kassaflödesanalys
- 34 4. Balansräkning
- 35 5. Resultat och prognos per nämnd/förvaltning/bolag
- 36 6. Investeringar
- 37 7. Vårdproduktion
- 38 8. Vårdkonsumtion
- 39 9. Befolkningsförändring
- 41 10. Uppföljning av arbetet med intern kontroll

- 42 Ordlista

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

- 43 Styrelse, nämnder, beredningar och förvaltningar
- 55 Region Skånes engagemang i aktiebolag

Sammanfattning och kommentar

Sammanfattning

Resultatet för januari-augusti uppgår till 788 miljoner kronor, vilket är 66 miljoner kronor sämre än det budgeterade resultatet efter två tertial. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 841 miljoner kronor, vilket är 324 miljoner kronor bättre än motsvarande resultat för samma period 2015.

Resultatet för helåret 2016 prognosticeras till -160 miljoner kronor, vilket är 512 miljoner kronor sämre än budgeterat resultat. Prognosen har förbättrats med 89 miljoner kronor jämfört med juliuppföljningen.

Nettolåneskulden har ökat med 1 436 miljoner kronor under året och uppgår till 4 275 miljoner kronor per den 31 augusti. Jämfört med motsvarande tidpunkt 2015 har nettolåneskulden ökat med 1 569 miljoner kronor.

Periodens nettoinvesteringar uppgår till 1 547 miljoner kronor, vilket är en ökning med 89 miljoner kronor jämfört med januari-augusti 2015. Årsprognosen ligger efter en central bedömning på 2 600 miljoner kronor, vilket är drygt 900 miljoner kronor lägre än budgeterad likviditetsram 2016.

Fler medarbetare och ökad sjukfrånvaro. Antalet medarbetare uppgår till 34 562 (inklusive Folkandvården Skåne AB) vilket är en ökning med 1 182 medarbetare jämfört med augusti 2015. Sjukfrånvaron uppgår för januari-juli 2016 till 5,7 procent av arbetad tid vilket kan jämföras med 5,5 procent för samma period 2015.

Vårdkonsumtionen visar en minskning av antal slutenvårdstillfällen (-2,5 procent) och antal läkarbesök (-0,5 procent) medan antal besök hos övriga vårdgivare är i stort sett oförändrat jäm-

fört med perioden januari-juli 2015. Totalt konsumerade befolkningen i Skåne drygt fem miljoner vårdkontakter under perioden.

Vårdproduktionen inom somatisk slutenvård minskar medan besöken ökar och antalet vård dagar är oförändrat. Mätt i viktad produktion har mixpoängen ökat med knappt 1 procent. Inom primärvården har antalet läkarbesök minskat något och även besök hos övriga vårdgivarkategorier. Antalet besök inom öppen psykiatrisk vård har under perioden januari-augusti ökat med drygt 5 procent jämfört med samma period 2015. Den största delen av ökningen förklaras av att mottagningarna i Ystad och Simrishamn tillkommit jämfört med förra året.

Resandeutvecklingen i Skånetrafiken har ökat. Antalet resor med kollektivtrafiken under januari-augusti 2016 uppgår till drygt 107 miljoner vilket är en ökning med 3,8 procent jämfört med samma period 2015. Tågtrafiken ökar mest med 5,1 procent, trots minskning på Öresundstrafiken på grund av ID-kontroller, medan stadsbusstrafiken har ökat med 3,7 procent och regionbusstrafiken med 2,2 procent.

Kommentar

Efter två tertial 2016 tvingas vi konstatera ett dåligt ekonomiskt resultat. Utfallet per augusti är sämre än budgeterat och årsprognosen indikerar att de finansiella målsättningarna inte kommer att uppnås. De största ekonomiska underskotten återfinns inom sjukvården där den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår till drygt -860 miljoner kronor för sjukvårdsförvaltningarna Sus, Kryh, Sund och Hälsostaden. Men även den senaste nedskrivningen av skatteunderlaget påverkar prognosen negativt.

I syfte att dämpa kostnadsutvecklingen och förbättra årets resultat har regionstyrelsen i april och juni fattat beslut om kostnadsreducerande åtgärder. Regiondirektören beslutade också i april om åtgärder med anledning av det ekonomiska läget.

Det är av största vikt att komma tillrätta med obalansen mellan kostnader och intäkter. Inte minst för att minska obalansen när vi går in i 2017. Om inte balans uppnås mellan kostnads- och intäktsnivån försämras *dessutom* det finansiella handlingsutrymmet och riskerar framtida investeringar i sjukvård och kollektivtrafik som är nödvändiga för kommande generationer.

Resultat och prognos per område

Miljoner kronor	2015 jan-aug	2016 jan-aug	2015 Bokslut	2016 Prognos	2016 Budget	Budget- avvikelse
Regional utveckling	195	88	25	6	0	6
Vård och hälsa	-35	193	-201	-717	37	-754
Övriga verksamheter	321	171	86	16	72	-56
Verksamheterna	481	452	-91	-696	109	-805
Central finansiering	365	335	122	536	243	294
RESULTAT REGION SKÅNE	846	788	32	-160	352	-512
Bolag	49	20	49	50	45	5
Koncernjusteringar	8	8	3	12	12	0
RESULTAT KONCERN	904	816	84	-97	409	-506

Det är glädjande att kunna konstatera att resandet med Skånetrafiken ökar för 18:e året i rad och att Skånetrafiken visar ett bra ekonomiskt resultat för perioden och en ekonomi i balans för helåret, trots att man drabbats av kostnader för gränskontroller och minskat resande över Öresundbron.

En av Region Skånes utmaningar är att trygga kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. En nödvändig insats för att klara försörjningen är kompetensmixplanering, för vilken en regional strategi har fastställts och arbete pågår i förvaltningarna. Läs mer om detta under medarbetaravsnittet.

Inom det regionala utvecklingsområdet har den svenska forskningsanläggningen MAX IV invigts av Sveriges statminister och kung. Arbetet med den europeiska anläggningen ESS, fortlöper enligt plan. Dessa kommer att stärka industrins innovationsförmåga och är positivt för sysselsättningen. Sverigeförhandlingen har kommit så långt att

sträckningen för en ny stambana mellan Malmö och Stockholm är principiellt klar och flera berörda kommuner har gjort så kallade "handslag" med de nationella förhandlarna. Den nya banan ökar kapaciteten för kollektivtrafiken i Skåne.

Arbetet med att modernisera sjukhusområdena i Helsingborg, Malmö, Ängelholm och Lund fortskrider.

Under oktober månad slutförs arbetet med 2017 års budget. Det krävs en ekonomi i balans för att kunna genomföra ovan nämnda investeringar och även förbättra tillgängligheten i sjukvården. Om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är det viktigt med ett fortsatt och långsiktigt förbättringsarbete.

Kristianstad den 4 oktober 2016

*Alf Jönsson,
Regiondirektör*

*Lars-Åke Rudin
Ekonomidirektör*

Styrsystem och principer

God ekonomisk hushållning

Strategikartan skapar ramverket

Nöjda medborgare är det primära målet för Region Skåne. Hög legitimitet och stort förtroende för den skattefinansierade verksamheten kräver hög kvalitet och kundnytta i de tjänster som Region Skåne erbjuder. Strategikartan beskriver vision, verksamhetsidé, kännetecknen och mål. Den skapar ramverket för prioriteringar och utgör en röd tråd genom hela budget- och uppföljningsprocessen. Strategikartan är indelad i fyra olika perspektiv, vilket skapar helhets-syn och möjliggör tydlig styrning och ökad delaktighet, från politiskt beslut till praktiskt genomförande. Till varje perspektiv sätts mål. Inom ramen för de olika perspektiven beskrivs vad som ska göras för att uppnå målen.

- *Medborgarperspektivet* speglar de förväntningar och behov som olika intressenter har.
- *Verksamhetsperspektivet* beskriver hur resurserna ska användas för att nå målen.
- *Medarbetarperspektivet* beskriver hur medarbetarnas kompetens ska tillvaratas.
- *Ekonomiperspektivet* beskriver hur Region Skåne ska hushålla med tillgängliga resurser.

Region Skånes sex övergripande mål; *Nöjda medborgare, En effektiv verksamhet med hög kvalitet, En drivande utvecklingsaktör, Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare, Verksamhet och resultat i fokus* samt *Långsiktigt stark ekonomi* bryts ned i delmål och mätbara måltal för verksamheten. Med mål avses vad som särskilt sätts i fokus under budgetåret och planperioden. Måltal anger ambitionsnivån för det vi mäter och följer upp. Det kan handla om en förändring från ett nuläge eller uppfyllelse av en procentuell nivå.

Regionstyrelsens uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter och övervaka övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i Region Skånes bolag och därvid uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på Region Skånes utveckling och ekonomiska ställning. Uppsiktsplikten fullgörs bland annat genom att begära in uppföljningar och prognoser från olika nämnder, styrelser och bolag. I uppsiktsplikten ingår också att säkerställa att Region Skåne har en väl fungerande intern kontroll.

Löpande uppföljning

Nämnder, förvaltningar och bolag har ansvar för att löpande följa upp verksamhet, resultat och ekonomi samt att vidta åtgärder för att korrigera befarade avvikelser.

Månads- och delårsrapporter

Nämndernas och förvaltningarnas uppföljningar sammanfattas i månads- och delårsrapporter som delges regionstyrelsen. Prestationer, resultat och effekter av verksamheten samt prognoser, analyser och kommentarer ska framgå. Vid behov ska åtgärdsplaner för att rätta till eventuella avvikelser redovisas. Delårsrapporten för januari-augusti är en fördjupad uppföljning av årsredovisningskaraktär.

Bokslut och årsredovisning

Efter årets slut upprättas ett bokslut med resultat- och balansräkning med bilagor och specifikationer. I årsredovisningen görs en sammanfattande uppföljning av årets verksamhet som redovisas för regionfullmäktige.

Intern kontroll

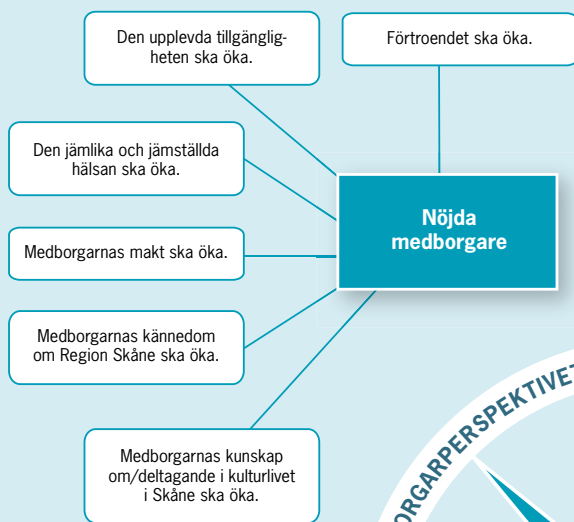
Intern kontroll ingår som en del i regionstyrelsens uppsiktsplikt och ska säkerställa

- ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- tillförlitlig ekonomisk rapportering
- efterlevnad av gällande lagar och förordningar

Intern kontroll påverkar alla delar av organisationen. Den är inte begränsad till uppföljning av ekonomi utan ingår som en del av systemet för styrning och ledning. Nämnder, förvaltningar och bolag genomför kontroller i enlighet med de av regionstyrelsen beslutade interna kontrollplanerna för 2016 och lämnar rapporter utifrån det hittillsvarande arbetet. Dessa rapporter, inkluderande gjorda riskbedömningar, visar att det krävs fortsatta åtgärder inom de aktuella kontrollområdena för att förbättra måluppfyllelsen rörande verksamhet och ekonomi. För vidare informationen om den verksamhetsspecifika rapporteringen se bilaga 10.

Strategikarta 2015–2017

– från vision till mål

Resultatmål:
Region Skånes resultat ska över en femårsperiod uppgå till minst två procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunal-ekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Resultatet ska årligen utgöra minst en procent av de samlade intäkterna.

Långsiktigt stark ekonomi

Finansieringsmål:
Investeringar i utrustning ska självfinansieras till 100 procent.
Investeringar i fastigheter ska självfinansieras till minst 50 procent.
Investeringar i tåg och bussar ska självfinansieras till minst 40 procent.

Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare

Region Skåne ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Verksamhet och resultat i fokus

Region Skåne ska vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Ledarskapet ska vara gott och chefer ska utveckla verksamheten i dialog med medarbetarna.

Samtliga verksamheter ska arbeta strukturerat med kompetensförsörjningsplaner.

Uppföljning av Region Skånes mål

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning
Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning anges. Region Skåne har i budget 2016 med plan för 2017-2018 beslutat om sex övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Målen, som består av olika delmål, följs upp genom måltal. En samlad analys av målluppfyllelsen görs först i samband med årsredovisningen, eftersom ett antal mål inte följs upp annat än på

helårsbasis. Mot bakgrund av den hittillsvarande utvecklingen under året är bedömningen att det krävs fortsatta åtgärder som syftar till utveckling och förbättring inom samtliga perspektiv med tillhörande mål och delmål, kanske främst inom verksamhets- och ekonomiperspektiven för att god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås för 2016. Läs mer i följande avsnitt där verksamhetens målluppfyllelse utifrån de olika perspektiven redovisas samt i del 2 där de sammanfattade verksamhetsberättelserna från nämnderna återfinns.

Nöjda medborgare är Region Skånes främsta mål

God hälsa är grunden för ett bra liv

Det finns behov av ett mer explicit arbete med jämlik vård för att bidra till ökad och jämlik hälsa hos Skånes invånare. Området omfattar samtliga delar av sjukvårdsorganisationen och sjukvårdssystemet. Ett tydligt och drivande regionalt grepp om frågan är nödvändigt för att stötta förvaltningarna i detta kvalitetsarbete och säkerställa en jämlik vård i Skåne.

I enlighet med folkhälsoberedningens uppdrag genomförs satsningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen som därmed bidrar till utveckling, tillväxt och välfärd. Det regionala folkhälsoarbetet utgår från de nationella folkhälsomålen och den regionala utvecklingsstrategin, ”*Det öppna Skåne 2030*”. Särskilda fokusområden under 2016 är barn och ungas hälsa, likarättsarbete samt en ökad samverkan med idéburen sektor. Detta sker bland annat genom att regionstyrelsen, på folkhälsoberedningens initiativ, beviljat samverkansmedel med fokus på idéburen sektor. Totalt beviljades 1,5 miljoner kronor.

Folkhälsoberedningen har berett ärendet kring Region Skånes medverkan i den nationella opinionssatsningen ”*Tobacco Endgame – Ett rökfritt Sverige 2025*”. En särskild handlingsplan är under utarbetande i samverkan med de skånska kommunerna och Kommunförbundet Skåne. Särskilt fokus riktas på grundskolan och ungdomsmottagningarna i Skåne.

Regionstyrelsen har gett folkhälsoberedningen i uppdrag att i samverkan med Skåneidrotten och kommunförbundet Skåne ta fram ett idrottspolitiskt program. Arbetet har påbörjats och förslag till beslut kommer under hösten. Uppföljning sker till folkhälsoberedningen och regionstyrelsen.

Omotiverade skillnader i vården ska motverkas

Jämlik vård kan förstås utifrån flera perspektiv och baseras på diskrimineringsgrunderna, socioekonomi eller geografi. Förvaltningarnas arbete med jämlikhet fokuserar ofta på att hantera geografisk jämlikhet. Kunskapsläget om omotiverade skillnader i vården behöver fortsätta utvecklas. Kvalitetsuppföljningen täcker sällan in jämlikhetsaspekten. I den strategi om förbättringsarbete i hälso- och sjukvården som tagits fram inför 2016 har ett projekt för att inkludera jämlikhet i kvalitetsuppföljningen initierats. Till en början sker detta inom ett avgränsat område – psykisk ohälsa. Arbetet är nationellt innovativt och följs av Stockholmsläns landsting och Västra Götalandsregionen.

Alla förvaltningar arbetar på olika sätt med jämlik vård bland annat genom värdegrundsarbete. Vissa mer konkreta insatser syns för att åstadkomma en jämlik vård. Som exempel kan nämnas förvaltningen Habilitering och hjälpmedels prioriteringsdatabas i syfte att öka den geografiska jämlikheten i deras service och tjänster. Flera förvaltningar nämner arbete med nationella riktlinjer som en viktig satsning för jämlik vård. Förvaltningarna redovisar även vissa specifika insatser. Exempelvis beskriver förvaltningen Kryh arbetet med könsuppdelad statistik, patientprocesser och arbetet utifrån modellen ”*Genushanden*”. Överlag finns många goda initiativ och ambitioner på lokal nivå.

Särskilda insatser som gjorts under 2016, för en mer jämlik och jämställd hälsa:

- *Analys av läkemedelsbehandling efter hjärtinfarkt*: kvinnor behandlas i lägre utsträckning än män – sannolikt motiverad skillnad

- *Analys av strokeförebyggande läkemedel hos patienter med förmaksflimmer*: kvinnor behandlas i lägre utsträckning än män – oklart om motiverad skillnad
- *Samordning av de specialiserade smärtrehabiliteringsenheterna i Region Skåne* – för jämlik tillgänglighet
- Riktlinjer mot våld i nära relationer, läs mer nedan
- Strategi för jämlik demensvård i Region Skåne

Våld i nära relationer ska aktivt motverkas

Region Skånes arbete mot våld i nära relationer har traditionellt varit starkt decentraliserat och drivits på förvaltnings- eller verksamhetsnivå. I samband Socialstyrelsens striktare krav hälso- och sjukvården beslutades om nya riktlinjer mot våld i nära relationer i Region Skåne. De nya riktlinjerna understryker behovet av regional samordning. Alla vårdförvaltningar finns representerade i den arbetsgrupp som tillsatts för framtagande av riktlinjer inom området. Förvaltningarna beskriver planerade seminarier, genomföra utbildningar för vissa verksamheter och även ett aktivt arbete med våldsperspektiv i sjukskrivningsprocessen via metodiken ”*Genushanden*”. Målsättningen är att med regionala riktlinjer förbättra områdena patientmötet, information, kompetens och samordning.

E-hälsostategi stöttar arbetet för en mer jämlik vård och hälsa

I Region Skåne har en e-hälsostategi för 2016-2020 antagits för att den jämlika vården och hälsan ska öka.

Kunskapen om systematiskt arbete med levnadsvanor tar försiktiga steg framåt men fortfarande nås inte de satta målen, särskilt när det gäller den specia-

Systematiskt arbete med levnadsvanor

Indikator	Målnivå	Utfall jan- aug 2016	Utfall 2015
Webbaserad utbildning om systematiskt arbete med levnadsvanor	≥10 % i den specialiserade vården ≥20 % inom primärvård	2 14	1 13

liserade vården på sjukhusnivå. Siffrorna ovan visar bara resultatet inom Region Skånes egna verksamheter då vi inte har tillgång till data på antal anställda hos de privata vårdgivarna. Siffror kopplat till de privata vårdcentralerna visar bara en blygsam ökning från 52 till 57 personer som utfört den webbaserade utbildningen. Siffrorna avser legitimerad personal. Skånes universitetssjukvård (Sus) som under året tilldelats ett regionövergripande uppdrag för ett kunskapscentrum för prevention och sjukdomsförebyggande metoder, utbildning i motiverande samtal, tobaksavvänjning och alkoholbehandling inom primärvården och har genomfört en inspirationsdag inom God Vård som handlade om arbetet med levnadsvanor.

Alla medborgare ska känna delaktighet

Region Skåne för dialog med befolkningen kring samtliga ansvarsområden på exempelvis festivaler, i dialoggrupper och genom en webbpanel där cirka 5 000 skåningar deltar. Målet är en god integrering av medborgardialogen i den politiska beslutsprocessen. Utifrån att det är viktigt för människor att uppleva att de både kan och får vara delaktiga i samhällsutvecklingen har dialogen potential att bidra till både ökad framtidstro och ökad livskvalitet. Medborgarna både kan och vill bidra till "Det Öppna Skåne 2030". Region Skåne har också arbetat för att medvetandegöra människors rättigheter. Detta har skett genom att två seminarier har anordnats på den nationella konferensen "Jämställdhetsdagarna 2016" i Malmö. Region Skåne har också stått som värd för en konferens för Svenska institutets stipendiater och alumner från olika delar av världen, bland annat när det gäller hållbar upphandling.

Arbetet har fortsatt för att kontrollera efterlevnaden av rättighetsarbetet. Habilitering och hjälpmedelsnämnden har exempelvis tagit fram och fastställt särskilda funktionshinderspolitiska uppföljningsmål för 2016. Arbetet för att aktivt verka för allas lika rättigheter och möjligheter samordnas centralt. Region Skåne deltar under 2016 i ett särskilt utvecklingsarbete initierat av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) med fokus på hur mänskliga rättigheter kan integreras i organisationens styrning och ledning. (Se tabell nedan)

Att Region Skåne ansvarar för hälso- och sjukvård i Skåne är väl känt bland befolkningen medan vårt ansvar för kollektivtrafiken är mindre känt. Kännedomen om den politiska ledningen varierar men ökar, inte särskilt förvånande, under valåren.

Arbetet utifrån den regionala utvecklingsstrategin

Skånes regionala utvecklingsstrategi utgår från målbilden "Det öppna Skåne 2030". Under 2016 har arbetet fortsatt med att förverkliga utvecklingsstrategins ställningstaganden, delstrategier och mål. Skånes regionala utvecklingsstrategi har fokus på vad som behöver göras för att stärka Skånes utveckling. Hur detta ska genomföras är upp till alla utvecklingsaktörer (förutom Region Skåne även kommunerna, lärosäten, näringsliv, ideell sektor, föreningsliv med flera) att utveckla och agera kring. Utgångspunkten för genomförande är befintliga samarbetsytor och arbeten i

form av arenor och pågående processer. Under 2016 har Region Skåne arbetat med ett flertal underlag och handlingsplaner för konkretisering av "Det Öppna Skåne 2030" tillsammans med de skånska utvecklingsaktörerna.

För att skapa en gemensam arbetsmarknad har arbetet med ett förslag till "Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050" (som kommer att vara en av prioriteringsgrunderna i kommande åtgärdsplanering inom infrastruktur och framtagandet av ny regional transportinfrastrukturplan) varit på remiss under våren. Även förslag till "Strategi för den hållbara gods- och logistikregionen", en "Mobilitetsplan för Skåne" med syfte att lyfta beteendepåverkan avseende resande samt förslag till "Cykelstrategi för Skåne" med förslag på insatser för att stärka Skåne som cykelregion har arbetats fram under våren. Arbeten som är på gång är framtagandet av en "Tågstrategi 2050" som avser visa på framtida tågtrafikering, samt revidering av "Trafikförsörjningsprogrammet". En handlingsplan för förnybara drivmedel har även initierats som ska förankras brett med aktörer och organisationer. Vidare fortsätter arbetet med "Klimatsamverkan Skåne" med oförminskad styrka med gemensamma satsningar mellan Region Skåne, Kommunförbundet Skåne och Länsstyrelsen Skåne. Arbetet med "Skånskt Bredbandsforum" har fortsatt med att finna stöd till de kommuner som behöver det bäst men även en översyn av "Bredbandsstrategi för Skåne" har påbörjats.

I linje med målen i "Det Öppna Skåne 2030" att Skåne ska vara fossilbränslefritt och klimatneutralt 2030 har Region Skåne tagit fram Sveriges första handlingsplan för bioekonomi som är på remiss. I samband med det arbetet och EUs riktlinjer har en bioekonomipanel skapats med företrädare för före-

Kännedom om Region Skåne

Källa: Skånedialogsenkäten 2013/Skåneenkäten 2014-2016

Procent	2013	2014	2015	2016
Hälso- och sjukvården, ansvarar för	94	87	87	89
Kollektivtrafiken, ansvarar för	66	64	69	68
Politisk majoritet	40	48	42	42

tag, branschorganisationer, akademi med flera. Syftet är att bidra till samhällsomställningen från fossila råvaror och material, till sådana som är baserade på biologiska resurser. Med koppling till samma mål har Region Skåne tagit rollen som Lead Partner för det EU-finansierade projektet "Great" vars syfte är att tillsammans med privata och offentliga partners skapa en fossilbränslefri transportkorridor mellan Hamburg till Oslo och Stockholm genom att fylla luckorna för tank-/laddningsstationer för hållbara drivmedel.

Region Skåne har även samordnat arbetet med att ta fram en regional livsmedelsstrategi tillsammans med Länsstyrelsen Skåne, LRF Skåne, SLU Alnarp, Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Krinova Incubator & Science Park, Livsmedelsakademien, Smaka på Skåne och Tourism in Skåne. Syftet med en gemensam livsmedelsstrategi för Skåne är att stärka och utveckla livsmedelssystemet samtidigt som Skånes miljö och ekosystem bevaras och utvecklas. Ett arbete har även påbörjats med att ta fram en handlingsplan för Region Skånes miljöarbete och i förlängningen för hållbar regional utveckling. Handlingsplanen ska ersätta det tidigare beslutade miljöstrategiska programmet, som var ett sektorsprogram till det förra regionala utvecklingsprogrammet. Miljö- och näringslivsfrågorna är intimt sammanknutna och måste framöver integreras så långt möjligt i utvecklingsarbetet.

Ett av målen i "Det öppna Skåne 2030" är att bostadsbyggandet ska öka till minst 6 000 bostäder per år. *Skåniskt bostadsnätverk*, ett initiativ mellan Region Skåne, Länsstyrelsen Skåne och Kommunförbundet Skåne, har under våren utvecklats vidare avseende seminarier, analyser som nationell påverkan. Initiativ har även tagits till ett samverkansprojekt med Sveriges byggindustri syd och ett antal byggföretag, där bland annat rapporten "Detta driver bostadsbyggandet i Skåne – framgångsfaktorer och utmaningar", tagits fram.

Som en del i arbetet med att öka samsamsättningen, stärka kompetensen och bli en arbetsmarknad har "Kompetenssamverkan Skåne" (Koss) med bland andra Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, Länsstyrelsen Skåne, Lärosäten Syd, Arbetsförmedlingen med flera tagit fram en gemensam "strategi för Skånes kompetensförsörjning". Skåne har även publicerat "Skåne 2025 - utbildnings- och arbetsmarknadsprognos". Med utgångspunkt i Jobbkommissionens utvecklade uppdrag tas en handlingsplan fram. En behovs- och nulägesanalys om jämställd regional tillväxt med regionala prioriteringar 2016-2018 har tagits fram. Arbetet inom "Forsknings- och innovationsrådet i Skåne" (Firs) har fortsatt kopplat till vart och ett av de strategiska innovationsområdena, personlig hälsa, smarta material och smarta hållbara städer.

Region Skåne har under 2016 fortsatt att utveckla de två särskilda mötesarenor som finns, "Attraktionskraft Skåne" och "Mötesplats Skåne". Den 13 maj arrangerades "Attraktionskraft Skåne" för tredje gången med cirka 230 deltagande. Årets tema var öppenhet och tolerans - en del i att skapa ett attraktivt Skåne med hänsyn till integration, global attraktivitet, arbetsmarknad och livskvalitet. Den 19 maj anordnades "Mötesplats Skåne" för fjärde gången med cirka 1 400 anmälda och 47 olika seminarier med koppling till målbilden om Det öppna Skåne. "Soundingboard 2.0" är en arena för beslutsfattare i det skånska innovationsstödsystemet som har utvecklats under våren med en träff, där fokus låg på inkluderande tillväxt. Årets "Skåne Innovation Week" genomfördes vid månadsskiftet maj/juni. Programmet innehöll bland annat smart specialisering med fokus på E-hälsa, innovation på landsbygden, integration och jämställdhet. Under veckan arrangerades 104 aktiviteter av 150 aktörer på 35 orter. Region Skåne var även värd för en heldag under veckan. Under våren har Region Skåne med Sveriges arkitekter Skåne även anordnat idétävlingen "Imagine Open Skåne 2030", som tar sin utgångspunkt i "Det öppna Skåne 2030". Ambitionen med tävlingen är att generera idéer och tankeväckande uppslag om hur vi utvecklar en stark, bärkraftig och attraktiv region.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet

Inför varje verksamhetsår beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden om ett samlat uppdrag för hälso- och sjukvården i Skåne. Vårdens kvalitet följs regelbundet upp med hjälp av specifika indikatorer som sammanställs i index för tio områden. I nedanstående tabell anges måluppfyllelsen summerat inom varje indexgrupp. Grön färg innebär mer än 50 procent måluppfyllelse, gul färg mer än 30 procent och röd färg mindre än 30 procent måluppfyllelse. Bäst måluppfyllelse noteras inom hjärtsjukvård och strokevård.

Måluppfyllelse

Område	Måluppfyllelse
Säker vård	Röd
Tillgänglighet	Röd
Psyisk ohälsa	Gul
Äldre	Gul
Akutsjukvård	Röd
Diabetes primärvård (typ 2)	Gul
Diabetes sjukhus (typ 1)	Röd
Hjärtsjukvård	Grön
Stroke	Grön
Palliativ vård	Gul

Tillgänglighet och säker vård har varit och är fortfarande förbättringsområden. Akutsjukvården har varit föremål för en särskild genomlysning under året i syfte att förbättra patientflöden och vårdprocesser men även arbetsmiljö och bemanning. I denna samlade delårsrapport beskrivs utvecklingen i verksamheten på en mer övergripande nivå men för fördjupad läsning hänvisas till hälso- och sjukvårdsnämndens och sjukvårdsnämndernas verksamhetsberättelser.

Strategi för förbättringsarbete i hälso- och sjukvården 2016-2020

Region Skåne står inför viktiga utmaningar i hälso- och sjukvården. Tillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet

behöver öka samtidigt som en hög kostnadsutveckling måste dämpas. Samtidigt sker en snabb utveckling som utmanar invanda rutiner och teknologier; medicinsk utrustning i hemmet, vårdproduktion i hemmet, automatiserad diagnostik med mera. För att uppnå bättre hälsa, god ekonomisk hushållning och nöjda medborgare krävs ett idogt och långsiktigt arbete. Fullmäktige uppdrog därför i budget och verksamhetsplan 2016 till hälso- och sjukvårdsnämnden att utarbeta en strategisk plan för förbättringsarbete. En sådan finns nu framtagen med fokus på bland annat medborgaren/patienten först, patientsäker vård, säker läkemedelsbehandling, bättre tillgänglighet och kunskapsstyrd vård.

Patienten först

Personcentrerad vård innebär att personen sätts framför sin sjukdom och att vården utgår från patientens upplevelse, resurser och behov. Det handlar om ett partnerskap mellan patienter, anhöriga och professionella vårdgivare.

Med hjälp av den "Nationella Patientenkäten" har den patientupplevda kvaliteten under innevarande uppföljningsperiod mätts inom somatisk öppen och sluten vård (när patienten blir inlagd och upptar en sängplats). Detta var första gången mätningen gjordes med en

ny enkät varför jämförelser bakåt inte är möjliga. Resultatet följer genomsnittet i Sverige eller ligger i vissa fall något högre. I förhållande till de stora landstingena, Stockholms läns landsting och Västra Götalandsregionen, får Region Skåne bättre omdömen så gott som genomgående. Region Skånes resultat är bättre när det gäller kontinuitet och koordinering jämfört med riket. Det handlar bland annat om hur patienten upplever samordning mellan vårdinstanser och samarbete mellan personal. Även avseende information och kunskap får Region Skåne något bättre resultat än de flesta landsting, men i relation till andra dimensioner är information ett område som fler är missnöjda med. Kommande nationella mätningar under resten av 2016 kommer att ske inom Primärvården och Akutmottagningar.

1177 Vårdguiden e-tjänster

1177 vårdguiden är en dygnet runt-öppen samlingsplats (både webbplats och telefonjänst) för information, tjänster och rådgivning inom hälsa och vård. Användarna av e-tjänsterna i Skåne är mycket nöjda visar den senaste nationella NKI-mätningen (mäter nöjd kund-index) där Region Skåne fick NKI 78 att jämföras med 72 nationellt. Över 400 000 invånare, 33 procent, har idag ett konto i e-tjänsterna. Den mest

Patientupplevd kvalitet – andel positiva

Källa: Nationell patientenkät (NPE) våren 2016

Dimensioner	Region Skåne		Riket	
	Somatisk slutenvård	Öppenvård	Somatisk slutenvård	Öppenvård
Helhetsintryck	88	90	88	90
Information och Kunskap	78	83	78	82
Emotionellt stöd	87	84	87	84
Respekt och Bemötande	84	89	84	89
Tillgänglighet	88	88	88	88
Kontinuitet och Koordinering	87	86	86	85
Delaktighet och Involvering	73	82	73	81

använda tjänsten är ”Förnya recept”, användningen motsvarar dock endast en liten del av det totala antalet förnyade recept. Genom att mer aktivt hänvisa till e-tjänsterna för receptförnyelse skulle sannolikt telefontillgängligheten i vården öka.

Antalet ärenden i e-tjänsterna har ökat med 29 procent, men takten har dämpats något jämfört med de två senaste åren. Under augusti månad loggade invånarna in 144 000 gånger och skickade drygt 20 000 ärenden.

”Tidbok online” är en e-tjänst på 1177.se där invånarna ges möjlighet att boka sina tider direkt på nätet vad gäller besök i öppenvård, specialistvård och mödravård. Tidbok online infördes runt årsskiftet 2015-2016 i sjukvårdsförvaltningarna Sund och Kryh. På Sus har införandet gått långsammare. Antalet online-bokningar uppgår idag till knappt 200 per vecka. Fördelat på cirka 50 vårdcentraler och barnvårdscentraler innebär det att endast några enstaka bokningar per vecka görs av patienterna online. En förklaring kan vara att antalet bokningsbara tider är lågt.

Totalt har 123 000 personer loggat in och öppnat sin journal på nätet minst en gång sedan starten 2014. Antalet inkommande samtal till det nationella samlingsnumret 1177 ligger på ungefär samma nivå som 2015 men antal besvarade samtal har minskat. I snitt besvaras cirka 1 100 samtal per dag. Medelkötiden har ökat beroende på minskad tillgänglighet. Högst väntetid är i januari-mars då det är infektionssäsong. I sommar har antalet besvarade samtal minskat med 8 procent jämfört med årets fem första månader, vilket är lägre än riket i jämförelse. Medelkötiden har i sommar varierat mellan 15 och 17 minuter. Det finns flera förklaringar till att antalet besvarade samtal minskat. Enheten har haft lägre bemanning och nya sjuksköterskor har anställts under perioden, vilket vanligtvis påverkar telefontillgängligheten såväl under rekryterings- som introduktionsperioden.

Under våren genomfördes en stor utbildningsinsats inför pilotförsök med nationell samverkan kring telefonrådgivning. Den visar att samverkan mel-

lan landsting och regioner påtagligt förbättrar tillgängligheten. Samtalen är oftare alltmer komplicerade då fler inringande är multisyjuka och redan etablerade patienter i vården vilket påverkar samtalslängden. Många behöver dessutom guidning i hur vården fungerar och vart man vänder sig. Under årets första fyra månader har det varit flera långvariga driftstopp på grund av teknikproblem.

Trepartssamtal med tolk på arabiska och somaliska infördes 2013. Under perioden januari till augusti genomfördes 2 266 tolksamtal mot 1 693 samma period 2015, en ökning med 34 procent. Ökningen beror sannolikt på en ökad kännedom om tjänsten och en större nöjdhet bland användarna.

Patientsäker vård

Trycksår är en komplikation till följd av sjukdom, vård och behandling som orsakar stort lidande för patienten. För att identifiera förekomsten av trycksår genomför Region Skåne i år två stycken så kallade punktprevalensmätningar av trycksår. Syftet är att identifiera hur många patienter som har ett eller flera trycksår, hur många patienter som är i riskzonen för att utveckla trycksår samt vilka förebyggande insatser som gjorts för att minimera risken för att trycksår på patienterna ska uppkomma under vårdtiden. Den första mätningen gjordes våren 2012. Då hade 19 procent av patienterna inom Region Skånes vårdavdelningar ett eller flera trycksår. Vid vårens mätning var motsvarande siffra i Region Skåne 12,9 procent. Detta inne-

bär att resultatet har förbättrats med 6 procentenheter sedan mätningarna startade. Speciellt glädjande är, att andelen patienter med de allvarigaste trycksåren har minskat. Det regionala delmålet, att patienter med trycksår kategori 2-4 ska vara mindre än 5 procent, uppnådde samtliga berörda förvaltningar vid vårens mätning.

Vårdrelaterade infektioner är ett av de största hoten mot patientsäkerheten i hälso- och sjukvården. Trots att Region Skåne bedrivit ett systematiskt förebyggande arbete har det inte skett någon minskning av vårdrelaterade infektioner de senaste åren. Andelen vårdrelaterade infektioner i Region Skåne har minskat från drygt 11 procent sedan mätningarna startade 2008, men har de sista åren legat på i stort sett oförändrad nivå, cirka 9 procent, vilket följer riksgenomsnittet. Vid vårens punktprevalensmätning visade resultatet att 9,3 procent av patienterna inom Region Skåne hade drabbats av en vårdrelaterad infektion vilket är en obetydlig minskning jämfört med våren 2015 då resultatet var 9,6 procent.

Onödig utskrivning av antibiotika ökar risken för resistensutveckling och är ett problem inte bara i Skåne och Sverige utan även globalt. Det är därför en prioriterad patientsäkerhetsfråga att minska förskrivningen. Antalet utskrivningar av antibiotikarecept fortsätter att minska i Skåne men vid en jämförelse mellan Sveriges övriga landsting och regioner ligger Skåne fortfarande näst högst. Skånes antibiotikaförskrivning i öppenvård ska närma sig rikssnittet och

Måluppfyllelse Säker vård

Område	Målnivå	Utfall jan-aug 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Utlökaliserade patienter	<0,5	0,9/100 vpl	1	0,9
Öppenvårdsantibiotika (vårdcentralerna)	<330	340	349	341
Följsamhet till regler för basal hygien vid patientnära arbete	>90 %	85	85	82
Följsamhet till regler för arbetskläder vid patientnära arbete	100%	95	95	97
Andel orala opioider	>75 %	72	71	68
Bredspektrum antibiotika vid urinvägsinfektion	<10 %	13	16	16
Penicillin V vid behandling av barn med luftvägsantibiotika	>75 %	70	69	66
Överbeläggning	<1	3,7/100 vpl	4	3
Utskrivningsinformation läkemedel	>80 %	72	64	53

strukturering av vården i Skåne, incitamentsmodeller, ökad samordning inom och mellan vårdformer samt översyn av bemanning och uppdrag.

Väntande till en första kontakt

Andel väntande som får besök inom max 60 dagars väntetid

Andelen väntande inom 60 dagar till ett första besök är något lägre under perioden jämfört med föregående år (69,6 procent 2015). Förvaltningarna, som under perioden haft extrasatsningar med anledning av ”Tillgänglighetspaketet” men har trots det ett oförändrat resultat och tillgängligheten till privata vårdgivare har till och med försämrats. I maj, när tillgängligheten var som bäst (75 procent väntande högst 60 dagar), klarade hälften av vårdområdena målet 80 procent väntande inom 60 dagar. I augusti klarar enbart fyra vårdområden målet; hematologi, cancersjukvård, barn- och ungdomspsykiatri samt njurmedicin. Störst bekymmer med tillgängligheten finns inom kirurgi och urologi. Allmänpsykiatri redovisar för året ett sämre resultat till delar beroende på kapacitetsmottagningen. Försök med behandling i grupp för vuxna uppvisade goda resultat men har fått läggas ned på grund av läkarbrist. Det är också lång väntetid till neuropsykiatriska utredningar både för vuxna (över två år) och barn (över ett år) till stor del beroende på brist på psykologer. Nya psykologer förväntas dock kunna rekryteras under hösten. Under perioden har produktionen ökat men det är fortfarande ett glapp mellan behov och kapacitet. Vårdval hud- och ögonsjukvård uppvisade en förbättrad tillgänglighet under våren men ännu återstår mycket arbete med att informera patienterna om valmöjligheterna i ett vårdval. Verksamheter med förbättrad tillgänglighet redovisar flera gemensamma framgångsfaktorer som förändrat arbetssätt runt remisshantering och mottagningsplanering, optimerad schemaläggning, dialog med remittenter samt täta uppföljningar för att följa upp och förbättra. Dessa goda exempel behöver tas tillvara och spridas mer i organisationen.

Under perioden januari till augusti har i stort sett bara barn- och ungdomspsykiatri nått målet med 90 procent väntande max 30 dagar.

Väntande till en operation/åtgärd

Andel väntande till operation/åtgärd inom max 60 dagar

Andelen väntande till operation eller åtgärd har ytterligare försämrats jämfört med föregående år (59,9 procent 2015). Brist på framförallt sjuksköterskor leder till brist på operationskapacitet och vårdplatser. Operationer som måste skjutas upp med kort varsel påverkar de flesta verksamheter även Sus högspecialiserade vård.

Före sommareffekten (med lägre bemanning och i vissa delar neddragen verksamhet på grund av semesterperioder) ses en förbättring inom ryggkirurgi (som högst 68 procent väntande max 60 dagar) och plastikkirurgi (som högst 50 procent väntande max 60 dagar). Förbättringar jämfört med föregående år med något bättre resultat kan noteras för handkirurgi (som bäst 74 procent väntande max 60 dagar i maj) samt hjärtsjukvård (som bäst 66 procent väntande max 60 dagar i juni). Kirurgi med lägre prioritet får allt längre väntetider och väntande till gallstens-, bråck- samt sköldkörteloperationer och en del invärtes mage/tarmingrepp har väntetider på över sex månader och vissa ännu längre.

Både Sus och Sund redovisar svårigheter att öppna upp operationssalar efter sommarstängningen. Arbete pågår för att optimera utnyttjandet av befintliga resurser och se över möjliga omflyttningar mellan operationsenheterna. Kryh har sedan flera år ett divisionsövergripande operationsplaneringsforum för att analysera väntetider och vidta åtgärder för att på bästa sätt utnyttja hela Kryhs operationskapacitet.

Vårdval grå starr-behandling har hög tillgänglighet och når målet frånsett juli och augusti. Habilitering och hjälpmedelsverksamheten har också överlag god tillgänglighet till besök och operation och åtgärder.

Tillgänglighet till magnetröntgen (MR)

Andelen väntande i max 30 dagar är ungefär som föregående år (43,3 procent) Tillgängligheten har minskat i Sund på grund av brist på framförallt röntgensjuksköterskor men har ökat på Sus där stora insatser har genomförts som lett till en ökat produktion. Förbättringarna åstadkoms genom en förbättrad dialog med remittenterna, remissgenomgångar, bättre undersökningsprotokoll, förändringar i schema samt samarbete med andra röntgenverksamheter. Inom Kryh har en MR-kamera stått stilla men kompenstrats genom extra helgsatsningar för att hålla tillgängligheten på en oförändrad nivå. Tre nya MR-kameror är inköpta, varav två är ersättningskameror, den tredje kräver en ombyggnad i Ängelholm innan den kan installeras.

Kunskapsstyrd vård

Region Skånes sakkunnigorganisation fortsätter att växa och härigenom också arbetet med att ta fram regionala vårdprogram och riktlinjer. Riktlinjer håller på att tas fram inom strokerehabilitering, våld i nära relationer, stort trauma, prenatal fosterdiagnostik (NIPT) samt för sjukdomsgrupperna Ehler-Danlos syndrom (ärfliga bindvävsavvikelse exempelvis överrörliga leder), myelocelaliti (virusinfektioner i centrala nervsystemet) samt familjär hyperkolesterolemi (ärfelig hjärt-/kärlsjukdom). Parallellt med framtagande av vårdprogram och riktlinjer fortsätter också arbetet med prioriteringar och ordnat införande av nya metoder och läkemedel. Region Skånes prioriteringsråd har under senaste året yttrat sig över trombelectomi (ny behandlingsmetod vid stroke) samt HPV-vaccinering av pojkar. För närvarande pågår utvärdering av organiserad PSA-screening och tryckkammarbehandling. Under året har särskilda medel också avsatts för implementering av vissa vårdprogram till exempel sepsis och artros. Även inom patientsäkerhet, till exempel för att minska trycksår, och inom cancersjukvård för att införa så kallade standardiserade vårdförlopp, har särskilda insatser gjorts under året.

Ett kunskapscentrum har inrättats för att stödja verksamheterna i utvecklingen av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser i hälso- och sjukvården. Under våren startade också WHO ett collaborating centre för hälsopromotion inom Lunds universitet som Region Skåne är med och delfinansierar med uppgift att sprida evidensbaserade metoder inom det hälsofrämjande arbetet. Kunskapen om systematiskt arbete med levnadsvanor tar försiktiga steg framåt men fortfarande nås inte de uppsatta målen för den webbaserade utbildningen. Som ett led i beslutet att ställa sig bakom satsningen ”*Tobacco Endgame – ett rökefritt Sverige 2025*” har dialoger inletts mellan olika aktörer.

Att mäta produktivitet i hälso- och sjukvården

Det pågår olika utvecklingsarbeten kring hur Region Skåne följer upp och mäter produktion och produktivitet i verksamheten. Centralt har ett arbete påbörjats för att utveckla området personaluppföljning och -statistik. Utgångspunkten är hur man kan fånga information om verksamhetsförändringar, uppdragsförändringar och riktade budgetsatser i termerna av ekonomi och personal men också hur personal-, ekonomi- och produktionsdata kan kopplas ihop för att ge underlag för exempelvis produktivitetanalyser. Syftet är att kunna öka kunskapen om och synliggöra sambandet mellan vårdbehov, produktionskapacitet och resursinsats.

Det finns ett behov av att se över vårt sätt att mäta resursåtgång inom vården i form av produktionsmixpoäng. Detta på grund av att omhändertagandet inom vården har ändrats under årens lopp då allt mer vård utförs i öppenvård istället för i slutenvård och att fler besök tas omhand av andra kompetenser än läkare. Dessutom utförs vården idag på ett annat sätt än tidigare då till exempel fler kvalificerade indirekta vårdkontakter görs med hjälp av olika former av IT-stöd, brev, mail och telefon. De indirekta kvalificerade vårdkontaktorna saknas idag helt i produktionsmixberäkningen men bör också värderas och

vägas in i beräkningen. I bilagorna 7-8 redovisas sammanställning av både vårdproduktion och vårdkonsumtion och det är bland annat i dessa uppföljningar som behovet av att utveckla mätningarna framkommit.

För att göra en översyn av beräkning av produktionsmixpoäng och ge förslag på nyckeltal som kan användas vid uppföljningen av vårdförvaltningarna har också en central arbetsgrupp startats upp.

Region Skåne bygger framtidens sjukhus

Framtidens sjukhus i Region Skåne står inför stora utmaningar under den kommande perioden. Precis som i övriga Sverige är de största orosmomenten en ökad och åldrande befolkning, allt fler patienter med många och komplexa diagnoser, mångkulturella utmaningar, utmaningar i samarbetet mellan olika instanser som primärvården, sjukhusen, sociala tjänster samt en ökad efterfrågan på utvecklad digitalisering samtidigt som nya vårdlokaler ska byggas för framtidens behov. Potentiella lösningar är att investera i ökad flödeseffektivitet och förbättrad vårdkvalitet samt ett bättre utnyttjande av modern teknik.

Utmaningarna genomsyras av effektiva multidisciplinära samarbeten med välfungerande flöden där patienten inte upplever gränssnitten för organisatoriska förutsättningar och att erbjuda välutbildad arbetskraft. Allt för att uppnå ett välfungerande vårdssystem för livskvalitet i världsklass. Vårdlokalerna som planeras och byggs ska vara ändamålsenliga för den verksamhet som ska bedrivas, och de ska erbjuda en attraktiv arbetsplats för medarbetare.

Strategisk planering för att utveckla sjukhusområdena för bland annat verksamheternas behov, patientflöden och vårdvärdiga lokaler är arbete som ligger till grund för lokalförsörjningsplaner och fysiska utvecklingsplaner i Malmö och Lund. En lokalförsörjningsplan beskriver målbilden för inplaceringar av funktioner på sjukhusområdet utifrån regionala planeringsprinciper. En fysisk utvecklingsplan beskriver möjligheter på kort och lång sikt för förnyelse och

utveckling av sjukhusområdet vad gäller samband och flöden.

Inom nya sjukhusområdet i Helsingborg ska huvudbyggnaden moderniseras för vårdavdelningar. Den östra flygeln har tömts på verksamheter. Rivningar samt ombyggnationerna har inletts. Grundläggningsarbetet är avslutat för den nya byggnaden, byggnad 23, som ska samla psykiatri och somatiska öppenvårdsmottagningar. Ett aktivt planeringsarbete pågår för inplaceringar av verksamheterna på hela sjukhusområdet. Dessutom pågår mark- och anläggningsarbeten, mediaförsörjning och ombyggnationer av det så kallade läkarhuset.

På nya sjukhusområdet i Malmö har gamla röntgenhuset rivits inifrån och ut. Vårdbyggnaden ska innehålla operation, anestesi och intensivvård, opererande specialiteter samt specialiserad internmedicin. Tre sammanhållna våningsplaner ska ha de byggnadstekniska och planeringsmässiga förutsättningarna som krävs för teknisk vård. Ersättningslokaler är iordningställda och klara för inflyttning i september.

Fortsatt arbete med strategisk planering för nya sjukhusområdet Lund fortgår och överläggningar med kommunen sker för planering och etablering av spårvägen och nya hållplatsområdet. Klinisk patologi och klinisk genetik utvecklar verksamheternas flöden. Arbetet och förstudier för ett laboratoriemedicinskt centrum i Lund är återupptaget. Renoverings- och ombyggnationer utförs på sjukhusområdet.

På nya sjukhusområdet Ängelholm är byggnad 71 under uppförande och beräknas vara färdig 2018. Inplaceringar av verksamheter pågår för att kunna tömma södra sjukvårdsområdet.

Tillgänglig och effektiv kollektivtrafik

Året har hittills inte motsvarat den önskade bilden vad gäller kundernas nöjdhet med Skånetrafiken. Nöjd kundindex i mätningar för återkommande kunder når sammanlagt 60 procent, vilket är lägre än motsvarande period 2015 och även lägre än det satta målet för hela året 2016. Nöjdheten varierar

dock mellan olika kundgrupper och mest nöjda hittills i år är kunder som reser med regionbussar (68 procent) medan tågakunderna ger lägst betyg (56 procent).

En effektiv verksamhet med hög kvalitet

Fortsatta satsningar i trafiken skapar förutsättningar för att ta emot fler kunder och attrahera nya kunder. Störst fokus har det årliga tidtabellsskiftet i december men olika förbättringar som de i år genomförda är också viktiga. Visionsarbetet med de fyra största städerna kring stadstrafikens utveckling har hög prioritet med sikte på att tillsammans skapa en effektivare och smartare infrastruktur. Viktiga steg har här tagits under året med de tecknade genomförandeavtalen i Helsingborg, Lund och Malmö.

Utmaningarna i tågtrafiken är särskilt stora och har komplicerats genom ID-kontroller i Danmark och ökad gränskontroll i Sverige. Tåginfrastrukturens brister ställer verksamheten inför stora påfrestningar när något inträffar som stör eller hindrar trafiken. Dialogen och samtalen med staten och Trafikverket har intensifierats. Brister i hanteringen av störningar har fått stor kundpåverkan.

En drivande utvecklingsaktör

Kollektivtrafiken har en viktig roll som del i Skånes fortsatta utveckling och konkurrenskraft. Resandet för de åtta första månaderna ökade sammantaget med 3,8 procent och följer det övergripande målet om årlig ökning på 3-6 procent men hamnar under förvaltningens eget mål på 5 procent. Utveck-

lingskurvan hittills når inte heller upp till den förväntade nivån för att 2020 fördubbla resandet jämfört med 2006. Utvecklingsarbetet för ett nytt modernt betalssystem har fortsatt och dialogen kring en för kunden enklare och mer lättförståelig prismodell har inletts med målsättningen att lanseras i december 2016.

Tillgänglig och effektiv kulturverksamhet

Kulturnämnden bedömer att målet om nöjda medborgare kommer att uppfyllas under året. Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.

Kulturnämnden har, i linje med den regional utvecklingsstrategin, satsat på ökad internationalisering, bland annat genom bidrag till den internationella organisationen ”*Trans Europé Halles*”, som en resurs för det skånska kulturlivet. Kulturnämnden har fortsatt att utveckla dialogen med kommunerna. Flera insatser har gjorts för att stärka den kulturella infrastrukturen, främst inom filmområdet.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet

Kulturlivet ska vara tillgängligt och brukas av fler människor. Aspekter som påverkar är bland annat geografiska avstånd, individens förutsättningar, den fysiska miljön, information, distributionskanaler etc. Alla verksamheter med regionalt verksamhetsbidrag ska under 2016 ha åtgärdat enkelt avhjälpna hinder i egna lokaler samt anpassat hem-sidor till en internationell standard. Satsningar på ökad digitalisering är viktigt för en ökad tillgänglighet. Kultur-

nämnden bedömer att målet om en effektiv verksamhet med hög kvalitet kommer att uppfyllas under året.

Kulturnämnden ser över det regionala mediasamarbetet med fokus på utveckling och logistik. Mångspråkig biblioteksverksamhet är ett prioriterat område och nationella minoriteter en särskild målgrupp. Ett möte har arrangerats för kommunerna i Skåne kring temat integration.

Digital teknik innebär bättre förutsättningar för Skånes kulturaktörer att sprida kultur. Särskilda utlysningar av sökbara medel har gjorts i syfte att stärka institutioners och fria aktörers arbete med att utveckla det digitala området.

En drivande utvecklingsaktör

Kulturnämnden bedömer att målet om en drivande utvecklingsaktör kommer att uppfyllas under året. Skåne har en stark kulturell infrastruktur som utvecklats under året genom olika satsningar. Under 2016 har särskilda satsningar gjorts på området film och rörlig bild. Samspelet med universitet och högskola har stärkts genom ett antal nya överenskommelser. Inom ramen för ”*String*”¹ har kulturnämnden drivit ett samarbete rörande kultur och kreativa näringar i ett tjänstemannanätverk. Ett utvecklingsarbete av internationella residens pågår. I syfte att stärka infrastrukturen på musik- och litteraturområdet har tre rapporter, som ska fungera som underlag för framtida beslut, presenterats.

1. STRING är ett samsamarbetsorgan och består av de tyska delstaterna Hamburg och Schleswig-Holstein, de danska och svenska regionerna Själland, Hovedstaden och Skåne, samt Köpenhamns kommun.

Att vara en drivande utvecklingsaktör

Kraftsamling för fler jobb i Skåne

En av Skånes övergripande utmaningar är den låga sysselsättningsgraden. Detta innebär att utvecklingsarbetet i Skåne är starkt fokuserat på att få fler i arbete. En bättre fungerande arbetsmarknad kräver ett effektivare tillvaratagande av förmågor hos arbetskraften och en bättre matchning av kompetens på arbetsmarknaden. Det kräver även ökade möjligheter till utbildning, både för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden och för omställning till nya yrken.

Inom ”Kompetenssamverkan Skåne” har en gemensam strategi för Skånes kompetensförsörjning arbetats fram. En regional handlingsplan färdigställs under hösten. Region Skåne har publicerat ”Skåne 2025 - utbildnings- och arbetsmarknadsprognos”, ett kunskaps- och diskussionsunderlag åt utbildningsplanerare och beslutsfattare inför planering av insatser.

Tematiska seminarier och kompetensutbildande konferenser exempelvis i Almedalen i Visby och ”Framtiden jobbmöjligheter i Malmö” har hållits för att sprida kunskap och påverka i regionala intressefrågor.

För att korta etableringstiden har ett projekt riktat mot nyanlända akademiker startats och en system- och processkartläggning av myndighetssamverkan påbörjats. Utbildningar startar i september vid Malmö högskola (studiehandledare på modersmål) samt vid Lunds universitet validering och kompletteringsutbildning av civilingenjörer. Yrkes-SFI har gått från att vara pilotprojekt till att skalas upp med 32 kommuner och ett tjugotal utbildningar som drar igång under hösten. Under Almedalsveckan höll Region Skåne tillsammans med Lund, Helsingborg och Malmö stad ett seminarium om vinsterna med att förkorta etableringstiden för nyanlända. Seminariet sändes även på SVT2.

Med utgångspunkt i den särskilt tillskapade jobbkommisionens utvecklade uppdrag tas en handlingsplan fram. En första planerad insats är en fördjupad analys av den informations- och kommunikationstekniska branschens kompetensbehov. Fortsatt dialog med IT-branschen kommer att ske inom ramen för kompetensråd under ledning av ”Mobile Heights”.

Konceptet, ”Arbetsmarknadskunskap i skolan”, erbjuder arbetsmarknadskunskap till elever, skolpersonal och föräldrar. Idén är att glappet mellan ungdomar och jobb kan minska om det pratas mer arbetsmarknad i skolan. I höst blir det verklighet i kommunerna Trelleborg, Tomelilla, Sjöbo, Simrishamn och Skurup. Finansiärer är kommunerna, Region Skåne och Arbetsförmedlingen. Som ett led i att rusta unga för arbetsmarknaden stödjer Region Skåne även samverkan mellan organisationer som har fokus på ungas entreprenörskap. Ett resultat är att organisationerna numera gemensamt ansöker om medel av Region Skåne. I den återkommande satsningen, ”Sommarlovsentreprenörer”, ansökte 25 kommuner om medverkan vilket är en ökning mot tidigare år. Malmö är en av de nya kommunerna. Ungdomar 16-20 år ges möjlighet att göra sommarjobb av sina idéer och utveckla entreprenöriella egenskaper.

Med kollektivtrafik skapas utveckling i Skåne

Skåne står inför avgörande infrastrukturinvesteringar för att klara tillgängligheten inom, genom samt till och från Skåne. Region Skåne kraftsamlar för att stärka den regionala tillgängligheten, tidsförtäta Skåne och bli en gemensam arbetsmarknad, genom utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik. Förutom utbyggd infrastruktur, måste robustheten i befintlig infrastruktur stärkas. Inom arbetet med Sverigeförhandlingen

tar Region Skåne en aktiv samordnande roll i det skånska arbetet. Genom Skånebildningen har Skåne enats inför Sverigeförhandlingen och kommande nationell plan kring den framtida infrastrukturen och vilka investeringar som bäst möter de stora behoven. Bland annat lyfts den fasta förbindelsen mellan Helsingör och Helsingborg. Inom ramen för ”Infrastrukturstrategi 2050” tas nästa steg kring skånsk enighet. Nu krävs ett kraftfullt agerande inför förhandlingar och nästa inriktningsplanering. Ett intensivt påverkansarbete krävs för att få gehör för våra behov och för att få byggstart av höghastighetsbanan i Skåne.

I och med sitt läge är Skåne Sveriges viktigaste logistiknav för transporter. Skåne hanterar stora mängder av godstrafiken till och från Sverige och antalet transporter förväntas fortsätta stiga. Utvecklingen gör att Skåne är en flaskhals för exporten. Satsningar på Skånes spårbundna infrastruktur behövs för att säkerställa en överflyttning från väg till järnväg. För att klara ökade volymer – och samtidigt leva upp till miljö- och klimatmålen – behöver en betydligt större andel av godset som kommer in via skånska hamnar och Öresundsbron fraktas på järnväg. Skåne ska främja innovativa helhetslösningar för både person- och godstrafiken. Vi ska ha en mer hållbar godshantering och vidareutveckla vår internationella tillgänglighet.

Minskad klimat- och miljöpåverkan, klimatanpassning, förbättrad hälsa och god resurshushållning är viktiga faktorer för att Skåne ska kunna utvecklas hållbart. Att bygga längs etablerade regionala stråk med ett påkopplat finmaskigt nät är centralt. Resan i staden är ofta början eller slutet av en regional resa. Satsningar på cykel kopplat till kollektivtrafiken är därför i fokus för att stärka tillgängligheten och ett mer håll-

bart resande, där en cykelstrategi och utveckling av hållplatser som noder är viktiga delar. Det handlar om att se hela resan, från dörr till dörr. Arbetet med "Mobility Management" och beteendepåverkan, det vill säga att få fler att resa och pendla kollektivt eller med cykel, behöver stärkas inom ramen för en regional mobilitetsplan. Dessa kunskaper och ambitiösa ambitioner måste omsättas i praktiken. Region Skåne ska även arbeta för en utvecklad citylogistik med cykel samt ett sammanhängande cykelledsystem som stärker Skåne som cykel-turismdestination. Det finns behov av en omställning till fossilfria transporter och ett transportsystem med hållbara drivmedel och fordon för dessa.

Skånetrafiken

Kollektivtrafikens roll som del i Skånes fortsatta utveckling och konkurrenskraft stärks. Omställningen till fossilbränslefri kollektivtrafik fortsätter och med projektet EL-buss Ängelholm, som startat under året, vinnns värdefull egen erfarenhet av ett nytt framtida energislag för stadstrafik. I samverkan med fordonstillverkare prövas från och med augusti i år nya lösningar för utrustning och inredning av framtidens bussar i stadstrafik. Nya regler för färdtjänst och sjukresa har tagits fram för beslut under hösten 2016. I syfte att stärka och utveckla kvaliteten i Öresundstågssystemet pågår en översyn av samverkan med grannlänerna i Sydsverige och med bärning på Regionsamverkan Syd.

Skåne som Europas mest innovativa region 2020

Det är viktigt att det arbete som är i gång för att maximera samhällsnyttan av etablerandet av ESS och MAX IV fortsätter och även stärks. Anläggningarna, ESS och MAX IV, ska användas som viktiga hävstänger i allt regionalt utvecklingsarbete såsom näringslivsutveckling, samhällsplanering och bostadsbyggande. Detta kommer att innebära ökad attraktionskraft och bättre förutsättningar att locka forskningsresurser och investeringar till Skåne.

Livsmedelsnäringen är central för Skåne och en prioriterad fråga för Region

Skåne. Skåne har hela kedjan från primärproduktion, förädlad produktion och förpackning samt innovativa livsmedelsbolag. Sedan hösten 2015 arbetas med en regional livsmedelsstrategi som tydligare ska visa på Skånes styrkor samt svara upp mot den nationella livsmedelsstrategin. Denna strategi färdigställs under 2016. Under 2016 utlyser EU en så kallad KIC (Knowledge and Innovation Community) för livsmedelsindustrin.

Region Skåne kraftsamlar för att Skåne får Co-location center i regionen. En placering i anslutning till forskningsanläggningarna ESS och MAX IV skulle vara fördelaktig, både för anläggningarna och de framtida europeiska livsmedelssatsningarna. Detta arbete drivs inom ramen för ett konsortium. En KIC-satsning innebär medfinansiering från EU om 100-150 miljoner euro per år.

Arbetet med att digitalisera vården har drivits under flera år. Ett internt arbete har satts igång där hälsosjukvården i samverkan med bolaget "Innovation Skåne" driver frågan. Genom detta finns en stor möjlighet att stärka näringslivet och Skånes attraktionskraft som nod för e-hälsa växer.

Systematiskt ledningsarbete för innovation på alla nivåer

Region Skåne har under året samlat regionala aktörer i ett antal samverkansforum kopplade till de tre innovationsområdena; smarta material, smarta hållbara städer och personlig hälsa. Dessa samverkansforum syftar till att skapa bättre synergier, ökad samsyn och förstärkta samarbeten.

Under året har den internationella innovationsstrategin för Skåne med sikte på 2020 kopplats till den regionala utvecklingsstrategin "Det öppna Skåne 2030". På detta sätt har kunskapen om innovationsstrategin ökat internt. Inom ramarna för verksamhetsplanering har arbetet med olika former av måluppfyllelse och kopplingarna mellan innovationsstrategin och "Det öppna Skåne 2030" diskuterats.

Skåne erbjuder kultur med bredd och spets

Ett av Region Skånes kulturpolitiska mål är "ett rikt kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets". För att nå detta mål satsar kulturnämnden på att stärka den kulturella infrastrukturen. Verksamhetsbidrag fördelas till 71 verksamheter och fleråriga bidrag för pågående utvecklingsprojekt till 11 verksamheter. Under 2016 har satsningar främst gjorts på området film och rörlig bild. Tre utredningar på musik- respektive litteraturområdet har presenterats och kommer att fungera som underlag för kulturnämndens fortsatta satsningar på dessa områden. En översyn har gjorts av villkoren för kulturnämndens utvecklingsbidrag. I syfte att förbättra villkoren för de fria konstnärerna i Skåne har en överenskommelse tecknats med Konstnärsnämnden. En överenskommelse har också gjorts med Nämnden för hemslöjdsfrågor

Gemensamt miljöstrategiskt arbete i Skåne

För att Skåne ska kunna utvecklas hållbart måste Region Skåne stimulera framväxten av ett hållbart näringsliv som med grön och blå tillväxt, skapar morgondagens lösningar som minskar klimatpåverkan. Därför kommer Region Skåne att hålla tempo och ambitionsnivån uppe i biogasarbetet med att leda och koordinera Skånes insatser för "Färdplan för biogas", tillsammans med de skånska kommunerna, näringslivet, universitet och högskolor samt branschorganisationerna. Syftet är att stärka och utveckla biogasens konkurrenskraft. Genom att investera i ökad andel förnyelsebar energi, med övergång till en skånsk bioekonomi och kraftsamling på de marina och maritima näringarna, kommer Skåne närmare ett hållbart och livskraftigt samhälle.

En god livsmiljö i Skåne kräver att vi förändrar vårt beteende och anammar livsmönster som är hållbara för folkhälsan och för framtida jord-, luft- och vattenkvalitet samt för biologisk mångfald. Ökad resurseffektivitet, förbättrad avfallshantering, minskad användning av kemikalier och minskade läkemedels-

rester i miljön, bidrar alla till att skapa en giftfri miljö.

Region Skånes miljöarbete – en offensiv satsning på framtiden

Region Skåne ska bedriva ett kraftfullt miljöledningsarbete som bidrar till mervärde i verksamhetens effektiviseringsarbete och minskar verksamhetens miljöpåverkan. Miljöarbetet kräver långsiktiga strategier och genom ett offensivt miljöarbete ska Region Skåne ta ansvar för både dagens och kommande generationer.

Fossilbränslefri, klimatneutral och klimatanpassad verksamhet

Tjänsteresor

Region Skåne är en stor organisation med drygt 33 000 medarbetare. Tjänsteresor ska, som en del i miljöarbetet, företrädesvis genomföras med miljövänliga alternativ. Resor med flyg och bil är de som har högst milökostnad och släpper ut mest koldioxid. Antalet tjänsteresor där medarbetare använder sin privata bil har minskat med 4 procent jämfört med samma period förra året. Antalet Jojo-kort för utlåning till kollektivt resande i tjänsten har ökat och de är mycket flitigt utlånade. Andelen tågresor Skåne-Stockholm har efter en tidigare ökning dock minskat, medan andelen flygresor har ökat och uppgår till cirka 58 procent av resorna

till Stockholm (siffran för samma period föregående år var 51 procent).

Hälsosam miljö

Ekologiska livsmedel

Fortsatt strategiskt arbete pågår för att nå målet med 50 procent ekologiska livsmedel i Region Skånes verksamheter år 2016. Andelen ekologiska livsmedel har ökat från 37 procent till 44 procent jämfört med samma period 2015. Externa måltidsleverantörer har en markant lägre andel ekologiska livsmedel än Region Skånes egna produktionskök, vilket gör det osäkert om vi kan uppnå målet på 50 procent för år 2016.

Hållbar resursanvändning

Materialanvändning och avfall

Ett aktivt arbete pågår för att förebygga uppkomsten av avfall. Uppföljning görs av materialanvändning med tillhörande kostnader och koldioxidutsläpp. På så vis skapas både en ökad medvetenhet och kontroll över den egna förbrukningen. Under perioden januari till augusti 2016 kan man bland annat se att koldioxidutsläppen från de tio mest klimatpåverkande produkterna minskat jämfört med motsvarande period 2015.

Flera verksamheter arbetar med avfallsförebyggande åtgärder som till exempel minskad användning av förbrukningsmaterial och effektivare beställningsrutiner.

Medarbetarna är Region Skånes viktigaste resurs

Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare

Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder meningsfulla, utvecklande och stimulerande arbeten. Medarbetarnas uppfattning om Region Skåne som arbetsgivare mäts i en medarbetarundersökning som genomförs under hösten.

Attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Under året har ett flertal insatser gjorts för att marknadsföra och beskriva Region Skånes verksamheter och arbetet har fortsatt med att vidareutveckla en behovs- och målgruppsanpassad rekrytering för fler av Region Skånes yrkesgrupper. Arbetet med att rikta och målgruppsanpassa annonserna på *Facebook* har haft fortsatt prioritet. Berättelserna ska ha fokus på medarbetarna, medarbetarnas arbete med att göra skillnad varje dag och det unika för den aktuella arbetsplatsen.

Region Skånes värderingar finns nu med i samtliga rekryteringsannonser och hemsidan *"Jobba hos oss"* har kompletterats med värderingarna. Även rekryteringsprocessen har uppdaterats och i de kompetensbaserade intervjufrågorna har Region Skånes värderingar lagts till. Arbetet pågår med att identifiera och ta fram nya berättelser till *"Medarbetare berättar"*.

En uppdatering av Region Skånes digitala introduktionsprogram har inletts och kommer att vara färdigställt våren 2017.

Oskäligen löneskillnader ska undvikas genom att samma lönesättningsprinciper tillämpas för alla medarbetare och en uppföljning av de treåriga handlingsplanerna för jämställda löner genomförs årligen. Under våren fastställdes även en handlingsplan för arbetet åren 2016-2018.

Minskad helgtjänstgöring

I Region Skånes verksamheter ska helgtjänstgöringen för medarbetarna minskas från varannan helg till två helger av fem. Införandetakten har påverkats av bristen på sjuksköterskor och svårigheter att rekrytera rätt kompetens. Förändrad helgtjänstgöring förutsätter fler anställda. På sjukvårdsförvaltningarna har förändringen genomförts för merparten av verksamheterna, med plan för fortsatt införande. Skånevård Sus har infört förändrad helgtjänstgöring i de flesta verksamheterna. Inom Skånevård Sund har redan tidigare tjänstgöring två av fem helger införts på vårdavdelningar och under året har ytterligare verksamheter minskat helgtjänstgöringen. I Skånevård Kryh är helgtjänstgöring två helger av fem införd, förutom på enstaka vårdavdelning inom området medicin och för Avancerad sjukvård i hemmet (ASiH), där en särskild arbetstidsmodell används och är under översyn. På Hälsostraden är ändrad helgtjänstgöring fullt införd.

Regiongemensam avgångsenkät

I maj månad infördes en regiongemensam avgångsenkät. Avgångsenkäten har som syfte att ta tillvara medarbetarnas erfarenheter och synpunkter på hur de upplevt sin arbetssituation och ska ge bättre kännedom/kunskap om;

- vilka orsaker och faktorer som påverkar medarbetarens beslut att byta anställning inom Region Skåne eller lämna Region Skåne,
- hur Region Skåne uppfattas som arbetsgivare,
- hur Region Skåne kan bli bättre på att behålla medarbetare,
- underlag till att förbättra arbetsmiljön och till arbetet för att bli en attraktiv arbetsgivare.

Från starten den 4 maj till den 28 augusti har enkäten skickats till drygt 800 medarbetare med 63,5 procents svarsfrekvens. Enkäten har endast varit i bruk under knappt fyra månader, men resultaten från denna period visar i korthet att de tre faktorer som i höst grad påverkat beslutet om att byta arbetsplats eller avsluta anställningen är; ledarskapet, lönen och arbetets organisation. Enkätresultatet visar även att cirka 69 procent svarar ja på frågan "Skulle rekommendera andra att arbeta inom Region Skåne?". Enkätsvaren kommer fortlöpande att analyseras och ambitionen är att sätta mål för vissa resultat i enkäten under kommande år.

Ökad rekrytering av personer med funktionsnedsättning

Genom satsningen på ökad rekrytering av personer med funktionsnedsättning har Region Skåne i slutet av juni 29 medarbetare anställda. De som anställts är exempelvis undersköterskor, medicinska sekreterare, jurister och kommunikatörer. Medarbetarna finns på flertalet av Region Skånes förvaltningar. Vid Skånevård Sus, har efterfrågan på fler medarbetare med funktionsnedsättning ökat, syftet med anställningarna har varit att frigöra sjukvårdspersonal för direkt patientarbete samtidigt som administration och vårdnära service i större utsträckning görs av annan personal än vårdpersonal.

Utveckling av regioninterna resursteam Resursteamerna ska attrahera erfarna medarbetare med hög kompetens till ett mer flexibelt arbetssätt, ge fler medarbetare trygg tillsvidareanställning, stärka Region Skåne i rollen som attraktiv arbetsgivare samt minska beroendet av bemanningsföretag. Inventering har gjorts av befintliga resursteam och därefter har

gemensamma modeller för fortsatt utveckling av resursteamens arbetets fram.

Hälsofrämjande arbete

En hälsofrämjande arbetsplats är en förutsättning för Region Skånes kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. En handlingsplan har tagits fram att främja hälsa och att förebygga ohälsa. Handlingsplanen har en tydlig målsättning – sjuktalen ska minskas och frisktalerna ska ökas. Att arbeta hälsofrämjande för att förebygga sjukfrånvaro är lika viktigt som att tidigt och med rätt insatser agera mot ohälsa. Ett antal aktiviteter i handlingsplanen har startats.

Utvecklingen av sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron i Region Skåne har fortsatt att öka under året, vilket följer det generella mönster som även riket i helhet uppvisar.

Den totala sjukfrånvaron har ökat med 0,22 procentenheter av sammanlagd ordinarie arbetstid perioden januari-juli 2016 jämfört med motsvarande period 2015. Även om sjukfrånvaron fortfarande ökar har ökningstakten minskat.

För långtidssjukfrånvaro över 60 dagar ses dessutom en faktisk minskning.

Sjukfrånvaron, mätt i antal kalenderdagar, har ökat med 0,52 kalenderdagar jämfört med samma period föregående år. Kvinnors sjukfrånvaro ökar mer än mäns.

Verksamhet och resultat i fokus

Det strategiska förbättringsarbetet inom Region Skånes verksamheter måste intensifieras. Inte minst inom hälso- och sjukvården behöver arbetssätt omprövas och förnyas för att skapa bättre förutsättningar för att möta framtidens behov. Införande av förändrade arbetssätt kommer att ställa nya krav och förväntningar på såväl chefer som medarbetare som i sin tur måste stödjas av kompetensutvecklingsinsatser.

Ledarskap

Nya chefs- och ledarkriterier har utarbetats och är under lansering. Kriterierna ska användas vid rekrytering, introduktion, utveckling och uppföljning av chefer. Chefer med tydliga uppdrag och realistiska villkor i sitt chefsupp-

drag är en förutsättning för välfungerande verksamheter som når sina mål och nöjda medarbetare. Revidering av chefsvillkoren har påbörjats och kommer att vara klar under hösten.

Chefer behöver tränas i att leda förändrings- och utvecklingsarbete och en rad chefs- och ledarutvecklingsaktiviteter genomförs, exempelvis som individuellt stöd genom mentorer och coacher, handledning i grupp, basutbildning för nya chefer. Satsningen på "Utvecklande ledarskap", som en form av ledarutveckling, pågår och ett antal kurser är genomförda och fler är inplanerade.

Förändringsledningsutbildning

Förändringsarbetet inom Region Skåne ska leda till förbättringar av till exempel kvalitet, tillgänglighet, patientsäkerhet och arbetsmiljö. Region Skånes chefer har ett stort ansvar att leda och driva förändrings- och förbättringsarbete på ett framgångsrikt sätt. För att öka kunskapen om förändringskomplexitet och utmaningar har en tvådagars upplevelsebaserad utbildning i förändringsledning tagits fram. Utbildningen ger verktyg och insikter om ledarskapets betydelse i en förändringsprocess.

Under våren 2016 genomfördes tre pilotutbildningar för att utvärdera utbildningskonceptet. Drygt 40 chefer samt 20 stödresurser från bland annat HR och kommunikation deltog i pilotutbildningarna. De tre pilotutbildningarna har slagit väl ut och från hösten 2016 ingår tvådagarsutbildningen i Region Skånes utbud av "Chef- och ledarutveckling".

Kompetensförsörjning på kort och lång sikt

Bristen på vård- och omsorgspersonal kommer att öka successivt under det kommande decenniet, i Skåne och resten av landet. Region Skånes uppdaterade kompetensförsörjningsplan innehåller en rad konkreta aktiviteter som nu genomförs. Parallellt arbetar förvaltningarna med egna lokala kompetensförsörjningsplaner. Kontinuerliga uppföljningar görs med förvaltningarna om bristyrken och vilka prioriteringar som måste göras för att åtgärda bristsituationer.

Sjukfrånvaro – andel av sammanlagd ordinarie arbetstid¹

Procent	2016 jan-juli	2015 jan-juli	Differens
Totalt	5,75 %	5,53 %	+ 0,22 %
Kvinnor	6,34 %	6,08 %	+ 0,26 %
Män	3,50 %	3,42 %	+ 0,08 %
Åldersgrupp 29 år eller yngre	4,87 %	4,36 %	+ 0,51 %
Åldersgrupp 30-49 år	5,29 %	5,16 %	+ 0,13 %
Åldersgrupp 50 år eller äldre	6,55 %	6,28 %	+ 0,27 %
Långtidssjukfrånvaro (60+ dagar) som andel av all sjukfrånvaro	50,86 %	57,18 %	-6,32 %

1. Sammanlagd ordinarie arbetstid definieras som ackumulerad avtalsmässig ordinarie arbetstid (ej övertid/jour) under perioden för såväl månadsanställda som timanställda.

Sjukfrånvaro – kalenderdagar per medarbetare

Procent	2016 jan-juli	2015 jan-juli	Differens
Kvinnor	13,54	12,92	+ 0,62
Män	7,35	7,20	+ 0,15
Totalt	12,30	11,78	+ 0,52

Definition: Akumulerade sjukfrånvardagar genom snittantalet månadsanställda under perioden, delas upp på sjukfrånvaros längd, ger en bild av hur frånvaron är fördelad efter sjukfrånvarons längd.

Kompetensmixplanering

Kompetensmixplanering, det vill säga uppgiftsväxling mellan yrkeskategorier och införande av nya kompetenser, är en nödvändig insats för att klara kompetensförsörjningen. I december 2015 fastställdes en regional strategi för kompetensmixplanering och arbete pågår i förvaltningarna. Under våren har en analys genomförts för att studera tänkbara effekter och möjligheter i arbetet med kompetensmixplanering. Analysen visar i korthet att likartad verksamhet idag bedrivs med olika kompetensmix och att det i detta finns en potential i en förändring av dagens kompetensmix.

Kompetensmixarbetet bedrivs i förvaltningarna med stöd av utsedda samordnare eller projektledare. Spridningen av arbetet med kompetensmixplanering går dock långsamt. Hittills arbetar ett begränsat antal enheter strukturerat med frågan och önskvärd uppskalning av arbetet har inte uppnåtts. Den hittills begränsade spridningen av arbetet ger anledning till att framöver göra insatser för att tydliggöra behovet och nödvändigheten i att arbeta med kompetensmixplanering. Detta måste ske genom att ett tydligt ansvar att bedriva arbetet ges på samtliga chefsnivåer.

Kompetensstegar

Kompetensstegar är ett sätt att tydliggöra vilka utvecklingsmöjligheter som finns för medarbetarna, vilken kompetens som krävs och koppla detta till arbetsuppgift och uppdrag. Genom kompetensstegar synliggörs även medarbetarnas kompetens. Kompetensstegar är klara och beslutade för; sjuksköterskor, undersköterskor, dietister och biomedicinska analytiker. Kompetensstegar för chefer, psykologer, fysioterapeuter, medicinska sekreterare, arbetsterapeuter och medicintekniska ingenjörer är under utveckling och förväntas bli klara under 2016.

Kompetensutvecklingsinsatser för sjuksköterskor

Stor brist råder framförallt på grundutbildade sjuksköterskor och specialist-sjuksköterskor inom områdena medicin, kirurgi, onkologi, akutsjukvård och

psykiatri samt barnmorskor. Ett flertal insatser krävs för att långsiktigt hantera bristsituationen.

Dialog har förts med Lunds universitet och högskolorna i Malmö respektive Kristianstad om hur de kan öppna upp för mer flexibla utbildningar och kurser som möjliggör komplettering för redan anställda medarbetare, men också mer flexibilitet i ordinarie specialistutbildningar. Höstens specialistutbildning inom operation genomförs t ex både på hel- och halvfart, vilket innebär att utbildningsanställning kan ges inom detta område. Likaså finns möjlighet för sjuksköterskor inom barnintensivvård och neonatal att komplettera med kurser som de saknar och som verksamheten har behov av.

Utbildningsanställningar och -förmåner vid utbildning till specialistsjuksköterska Det ges två möjligheter för finansiering av specialistutbildning via arbetsgivaren; utbildningsanställning och utbildningsförmån. Med utbildningsanställning menas en specifik tjänst som utannonseras och som innebär studier på halvfart samtidigt med kliniskt arbete på halvtid. Utbildningsförmån innebär lön under helfartsutbildning. Antalet utbildningsanställningar har under första halvåret varit 41 stycken och omfattar specialiteterna medicin, kirurgi, psykiatri, onkologi, akutsjukvård, ögon, vård av äldre, endoskopi och distrikt-sjukvård. Utöver dessa anställningar har 70 sjuksköterskor fått utbildningsförmåner under sin specialistutbildning.

I juni månad ökades antalet utbildningsförmåner för specialistsjuksköterskeutbildning med 100 utrymmen från och med hösten 2016. Samtliga dessa platser har kunnat fyllas inför höstens terminsstart.

Klinisk funktionsutbildning

Inom verksamheterna onkologi och hematologi ges en klinisk fördjupning där kompetensutveckling varvas med arbete. Den kliniska funktionsutbildning som startade hösten 2015, avslutades under våren och hade 10 deltagare. En ny kurs är planerad till hösten 2016 med 16 deltagare.

Under våren har verksamheten Bild- och funktionsmedicin på Skånes universitetssjukvård planerat utbildning för att ge röntgen- och onkologisjuksköterskor och biomedicinska analytiker dubbelkompetens för PET- och CT-utrustning. Syftet är att få effektivare flöden i verksamheten, öka patientsäkerheten samt på sikt kunna öka produktionen.

Kliniskt basår

Det regionala introduktionsprogrammet för nyutexaminerade sjuksköterskor, det *kliniska basåret*, fortsätter. I år fram till och med maj månad har 342 personer gjort en eller flera delar i programmet. Totalt har 70 utbildningsaktiviteter producerats inom programmet. Föreläsarna är förvaltningarnas egna specialister som har både spetskompetens och verksamhetsfokus. Deltagandet varierar mellan förvaltningarna från 20 till 100 procent deltagande av de ny-examinerade sjuksköterskorna. Varje del i programmet utvärderas löpande och får, med undantag för ett par utvecklingsområden, mycket höga skattningar av deltagarna.

Ett stort utvecklingsområde inom programmet är mentorsgrupperna. Till programmet har knutits ett antal interna mentorer som ytterligare kan stödja och vara en resurs till den nya sjuksköterskan. Totalt har 48 mentorsgrupper startats och fler skulle behövas, men på grund av rådande bemanningssituation har ökningstakten minskat.

Framtidens specialistsjuksköterska

Syftet med konferensdagen, *"Framtidens specialistsjuksköterska"*, är att visa på utvecklingsmöjligheter för sjuksköterskor genom föreläsningar i aktuella och inspirerande ämnesområden. Det ges också möjlighet att ta del av goda exempel på förbättringsarbeten inom hälso- och sjukvård. Cirka 200 personer kom till årets konferens, som var den andra som arrangerats. Temat för konferensen var kontinuitet, patientsäkerhet och attityd till, och förmåga att leva i, en föränderlig (yrkes-)värld. Fokus var på förbättringar och specialistsjuksköterskans roll. Flera goda exempel på utveckling och förbättringsarbeten från verksam-

heten presenterades och mottogs så väl att detta kommer att vara ett inslag i kommande konferens. Mixen av verksamhetsspecifik information och inhyrda föreläsare var uppskattad och kommer att även denna vara modell för kommande aktivitet. Utvärderingen av årets konferens resulterade i att cirka 70 procent av deltagarna värderade dagen som bra eller mycket bra.

Kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor

Kompetensmixarbetet innebär att arbetsuppgifter kommer att fördelas på ett annat sätt än idag mellan olika yrkeskategorier. En viktig del av detta är att se till att berörda medarbetare har tillräckliga kunskaper för att detta ska bli möjligt. Arbetet med kompetensmix innebär en tydlig utveckling av undersköterskerollen i Region Skåne. Förvaltningarna har under våren inventerat sina kompetensutvecklingsbehov och lagt planer för insatser som startar under hösten.

Förstärkt beredning av ST-utrymmen inom allmänmedicin

Under våren bildades en särskild beredningsgrupp för ST (specialisttjänstgöring) inom allmänmedicin. Beredningsgruppen har som uppdrag att:

- säkerställa nulägesbilden vad gäller tillgång till allmänmedicinsk kompetens,
- bedöma tillgång och behov av allmänmedicinsk kompetens i ett tioårsperspektiv,
- ge förslag till åtgärder för att säkra tillgången till allmänmedicinsk kompetens på såväl kort som på lång sikt.

Beredningsgruppen består bland annat av representanter för såväl privata som Region Skånes hälsovalsverksamheter. Beredningsgruppen har kvalitetssäkrat den årliga Läkarbemannings- och ST-planen som utgör underlag för såväl nuläge som prognos avseende tillgång till, och behov av, allmänmedicinsk kompetens i Skåne samt lämnat förslag till insatser inför år 2017.

Klinisk utbildningsmottagning (KUV)

Kliniska utbildningsavdelningar (KUA) har utvecklats i samarbete med sjukvården, Lunds universitet och Malmö högskola. Det finns i dagsläget ingen KUA inom primärvården i Region Skåne och ett projekt med målsättningen att skapa en klinisk utbildningsmottagning (KUV) har inletts.

Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser

Region Skåne och Arbetsförmedlingen har tillsammans identifierat ett antal målgrupper för vilka anställningsbarheten är relativt låg utifrån ett antal faktorer. Utmaningar som finns för dessa grupper kan vara funktionsnedsättning, svenska språket eller avsaknad av svensk legitimation som försvårar inträde på svensk arbetsmarknad. Många ungdomar saknar adekvat utbildning och erfarenhet för vad som idag efterfrågas på svensk arbetsmarknad. Syftet med insatserna är att locka till sig nya grupper och attrahera framtida medarbetare för att klara den framtida kompetensförsörjningen.

Jobsatsning för långtidsarbetslösa ungdomar

Region Skåne har som mål att visstidsanställa långtidsarbetslösa ungdomar i tre månader för att erbjuda arbetslivserfarenhet och möjlighet att skaffa sig referenser. Målet är också att attrahera och uppmuntra ungdomar till att söka vårdutbildningar för en långsiktigt säkrad kompetensförsörjning. Arbetsuppgifterna är till exempel förräds- och arkivarbete eller tvättning och bäddning av sängar. Under januari- augusti har 300 långtidsarbetslösa ungdomar haft en tremånadersanställning i Region Skåne, varav cirka 280 inom vården. Efter de inledande tre månaderna har 76 ungdomar fått en förlängd anställning i Region Skåne. Samarbetet med Arbetsförmedlingen kring arbetslösa ungdomar har fortsatt utvecklats väl, bland annat genom att gemensamt planera för att kunna erbjuda vårdintresserade ungdomar traineejobb. Traineejobb innebär arbete på halvtid medan

resterande tid ägnas åt gymnasiestudier för att efter cirka ett år vara utbildad undersköterska.

Arbetslivsintroduktionsanställningar

Arbetslivsintroduktionsanställning innebär en introduktion i ett specifikt arbete. Anställningar sträcker sig över ett år och en fjärdedel av arbetstiden ska bestå av introduktion, handledning och utbildning medan resterande tid ska vara ordinarie arbete. Samtliga arbetslivsintroduktionsanställningar görs inom förvaltningen Regionservice. Regionservice har under perioden januari till augusti anställt 18 personer med arbetslivsintroduktionsanställning. Anställningarna är inom verksamheter som måltid, transport och lokalvård.

Studentmedarbetare

Syftet med studentmedarbetarsystemet är främst att underlätta övergången från studier till arbete, men det är också ett viktigt led i Region Skånes arbete att vara en attraktiv arbetsgivare. Studentmedarbetare är en uppskattad satsning för både studenter och Region Skåne.

Årets studentmedarbetartjänster har en större bredd av olika inriktningar och har vidgats till att omfatta mer än uppdrag inom HR, kommunikation och ekonomi och omfattar nu även uppdrag inom miljövetenskap, samhällsplanering, bibliotek och kultur.

Tekniksprånget

"Tekniksprånget" är en satsning som initierats av Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien och ett flertal företag, kommuner, landsting och regioner i Sverige har anslutit sig till satsningen. Syftet med "Tekniksprånget" är att ge ungdomar med slutförd gymnasieutbildning inom naturvetenskap eller teknik en inblick i ingenjörsvetenskap och därmed locka till högskolestudier inom dessa områden.

Antalet platser har under året utökats från 10 till 16, samtliga platser har tillsatts.

Snabbspår – introduktionsprogram för personer med utbildning i land utanför EU och EES

Under förra året igångsattes ett introduktionsprogram, som pilot i nordöstra Skåne, för utlandsutbildade personer för att stödja och korta vägen till den skånska arbetsmarknaden, ett så kallat "Snabbspår". Målgruppen är initial, sjuksköterskor och läkare med utomeuropeisk utbildning som antingen väntar på uppehållstillstånd från Migrationsverket eller som redan har uppehållstillstånd och ingår i Arbetsförmedlingens insatser för nyanlända. Under våren har beslut tagits om att snabbspåret ska gälla i hela Region Skåne och förvaltningarna har identifierat platser för språkauskultation och provtjänstgöring. Den sista augusti uppgick förvaltningarnas sammanlagda antal platser inom ramen för snabbspår till 18 (av målet 30) för språkauskultation, sex (av planerade 10) platser för provtjänstgöring för läkare och 2 (mål 10) platser för praktisk tjänstgöring för sjuksköterskor. Provtjänstgöring ska främst erbjudas inom prioriterade specialiteter som bild- och funktionsmedicin, allmänmedicin, lungmedicin, ögonsjukdomar, urologi och rehabiliteringsmedicin där Region Skåne har rekryteringsutmaningar.

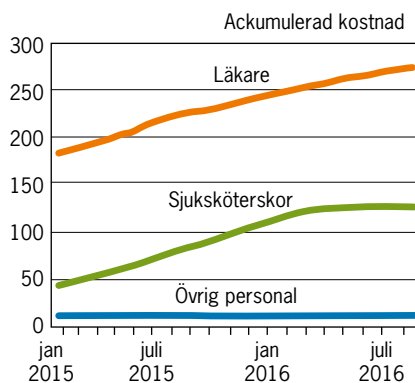
Inhyrning av personal från bemanningsföretag

Beroendet av bemanningsföretag inom Region Skånes hälso- och sjukvård har ökat, trots målsättningen att begränsa användningen till tillfälliga lösningar. Den främsta orsaken är den brist som råder vad gäller läkare, framför allt inom allmänmedicin och psykiatri, samt grund- och specialistutbildade sjuksköterskor.

En strategi för att minska beroendet av bemanningsföretag är tagen. I strategin finns bland annat målsättningen att Region Skåne ska vara oberoende av bemanningsföretag, det vill säga inte använda inhyrning för långvariga vakanser utan endast som tillfällig lösning, för sjuksköterskor senast 30 april 2016 och för läkare senast 30 april 2018.

Kostnaderna för inhyrning har dock fortsatt att öka, även om kostnadsök-

Kostnadsutveckling inhyrning från bemanningsföretag (miljoner kronor)

ningstakten minskat totalt sett och för sjuksköterskeinhyrning planat ut från och med mars månad. Kostnaderna för inhyrning från bemanningsföretag har ökat med 49,3 miljoner kronor under januari-augusti 2016 jämfört med motsvarande period förra året.

Fortsatt står inhyrning av läkare inom primärvården för den största delen av kostnaderna för läkarinhyrning. För sjuksköterskor sker den största inhyrningen inom specialiserad somatisk vård.

Förvaltningarna har beslutat om åtgärder i enlighet med strategin för att minska beroendet av bemanningsföretag. Kryh har infört stopp för inhyrning av sjuksköterskor på lasarettet i Ystad från och med 12 september. På Skånes universitetssjukvård sker utfasning av inhyrda sjuksköterskor dagtid i tre steg (1 oktober, 1 november 2016 och 1 februari 2017). Inom Sund infördes hyrstopp för läkare inom psykiatri med start från 1 september.

Region Skånes medarbetare i siffror

Den 31 augusti hade Region Skåne 34 562 månadsanställda medarbetare, en ökning med 1 181 jämfört med samma datum föregående år. De flesta personalgrupper ökar, de tre som ökat mest i absoluta tal är undersköterskor, skötare med flera (+377), icke specialistkompetenta läkare (+178) samt sjuksköterskor (+157). Dessa tre grupper står således för 60 procent av ökningen av antalet månadsanställda. Under 2015

Kostnader inhyrd personal Bemanningsföretag jan-aug

År	Totalkostnad Mkr	% av total personalkostnad för yrkesgruppen
Läkare		
2016	181,3	6,2%
2015	150,5	5,4%
Sjuksköterskor		
2016	77,5	2,3%
2015	60,9	1,8%
Övrig sjukvårdspersonal		
2016	9,4	0,2%
2015	7,4	0,1%
Totalt		
2016	268,2	
2015	218,8	
Förändring	49,3	

och 2016 har ett antal satsningar genomförts som direkt eller indirekt ökat behovet av personal. Exempelvis har beslut fattats om att succesivt fasa ut helgtjänstgöring vart annan helg till förmån för två helger av fem, och den centrala finansieringen för läkare under allmän- och specialisttjänstgöring har utökats. Se tabeller nästa sida.

Den genomsnittligt överenskomna sysselsättningsgraden är hög i Region Skåne (96,8 procent) vilket innebär att de flesta medarbetarna arbetar heltid. Bland kvinnorna är 13 procent deltidsanställda, motsvarande andel för männen är 5 procent. Andelen deltidsanställda har minskat bland såväl kvinnor (minus cirka 1,5 procentenhet) som män (minus cirka 0,5 procentenhet) jämfört med samma tidpunkt föregående år. En stor majoritet av medarbetarna i Region Skåne är tillsvidareanställda, 92 procent av kvinnorna respektive 85 procent av männen är tillsvidareanställda.

Genomsnittlig överenskommen sysselsättningsgrad

Per den 31 augusti	2016	2015
Kvinnor	96,4 %	96,0 %
Män	98,3 %	98,0 %
Totalt	96,8 %	96,4 %

Antal anställda per förvaltning/bolag

Per den 31 augusti	2016			2015			Förändring		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Folkandvården AB	1 400	1 220	180	1 331	1 179	152	69	41	28
Hälsostaden Ängelholm	642	563	79	597	534	63	45	29	16
Koncernkontoret	788	536	252	782	540	242	6	-4	10
Kultur Skåne	33	28	5	35	30	5	-2	-2	0
Medicinsk service	1 659	1 211	448	1 617	1 193	424	42	18	24
Patientnämnden Skåne	13	10	3	14	9	5	-1	1	-2
Regionservice	1 940	1 066	874	1 801	1 012	789	139	54	85
Revisionen	6	3	3	6	3	3	0	0	0
Skånes universitetssjukvård	13 654	11 196	2 458	13 073	10 742	2 331	581	454	127
Skånetrafiken	360	222	138	332	206	126	28	16	12
Skånevård Kryh ¹	5 155	4 395	760	5 859	4 996	863	-704	-601	-103
Skånevård Sund	8 143	6 424	1 719	7 952	6 296	1 656	191	128	63
Södra Regionvårdsnämnden	5	3	2	5	3	2	0	0	0
Habilitering och hjälpmedel ¹	786	670	116	-	-	-	786	670	116
Totalt	34 562	27 531	7 031	33 381	26 729	6 652	1 181	802	379

1. Habilitering och hjälpmedel inrättades 2016-02-01 dessförinnan division inom Kryh, redovisas därav som 0 år 2015, den sista mätpunkten där Habilitering fortfarande är en del av Kryh är antalet anställda 789, av vilka 785 fortsätter som anställda på den nya förvaltningen.

Antal månadsanställda, tillsvidare- och deltidsanställda

Per den 31 augusti	Kvinnor		2015		Män		2015		Totalt		2015	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Månadsanställda	27 531	-	26 729	-	7 031	-	6 652	-	34 562	-	33 381	-
Tillsvidareanställda	25 206	91,6 %	24 260	90,8 %	5 956	84,7 %	5 668	85,2 %	31 162	90,2 %	29 928	89,7 %
Visstidsanställda	2 325	8,4 %	2 469	9,2 %	1 075	15,3 %	984	14,8 %	3 400	9,8 %	3 453	10,3 %
Heltidsanställda	23 933	86,9 %	22 850	85,5 %	6 707	95,4 %	6 307	94,8 %	30 640	88,7 %	29 157	87,3 %
Deltidsanställda	3 598	13,1 %	3 879	14,5 %	324	4,6 %	345	5,2 %	3 922	11,4 %	4 224	12,7 %

Region Skåne behöver en långsiktigt stark ekonomi

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Regionfullmäktige ska besluta om riktlinjer för detta. Region Skånes riktlinjer för god ekonomisk hushållning, som fastställdes av fullmäktige i oktober 2013, utgår från att regionens finansiella ställning ska stärkas och att skattemedlen ska användas effektivt.

I 2016 års budget fastställdes att *resultatmålet* för Region Skåne är att resultatet över en femårsperiod ska uppgå till minst 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Dessutom ska resultatet årligen uppgå till minst 1 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag. Region Skånes prognos för helåret 2016 är negativ och indikerar därmed att det kortsiktiga målet inte uppnås och även bidrar till att det är högst osannolikt att det långsiktiga målet nås. Två procent av de samlade intäkterna för femårsperioden 2012-2016 prognostiseras till 3 241 miljoner kronor. Prognos för Region Skånes resultat för samma period uppgår till -1 931 miljoner kronor. Exklusive effekt av sänkt diskonteringsränta (RIPS) 2013 blir prognosresultatet 735 miljoner kronor, vilket endast motsvarar 0,5 procent av de samlade intäkterna.

Finansieringsmålet utgår från självfinansieringsgraden (investeringarna i förhållande till årets resultat + avskrivningar). Självfinansieringsgraden för utrustning ska vara 100 procent, för fastigheter minst 50 procent och för tåg och bussar minst 40 procent. Resultatprognos är -160 miljoner kronor och prognos för avskrivningarna uppgår till

1 311 miljoner kronor, totalt 1 151 miljoner kronor. Prognosticerade investeringsutgifter uppgår till 693 miljoner kronor för utrustning, 1 772 miljoner kronor för byggnader och 131 miljoner kronor för tåg och bussar. Prognoserna indikerar att inte heller finansieringsmålet kommer att uppnås för 2016.

Balanskravet

Enligt balanskravsberäkningarna framgår att balanskravsresultatet, enligt nu gällande prognos, inte kommer att uppnås i år på grund negativt resultat och diskrepansen mellan årets resultat beräknat enligt fullfonderingsmodell och blandmodell. Negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. Återställningskravet vid årets utgång beräknas till cirka 1 660 miljoner kronor.

Ekonomisk översikt

Resultat januari-augusti

Resultatet för januari-augusti uppgår till 788 miljoner kronor. Jämfört med föregående år innebär detta en resultatförsämring på 58 miljoner kronor. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 1 413 miljoner kronor, en ökning

med 6,7 procent. Nettokostnadsutvecklingen rensat jämförelsestörande poster, som realisationsresultat och återbetalda AFA-avgifter, uppgår till 5,5 procent. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning samt finansnetto har för samma period ökat med 1 266 miljoner kronor eller med 5,6 procent. Periodutfallet ligger 66 miljoner kronor sämre än det budgeterade resultatet efter tvåtial.

Resultat exklusive jämförelsestörande poster

I det redovisade resultatet ingår en del jämförelsestörande poster. I år har kostnader för bidrag till infrastruktur och omstruktureringskostnader i samband med de stora byggprojekten samt kostnader för sättningsredovisning påverkat resultatet negativt. Reavinster och effekt av ökad komponentavskrivning har påverkat resultatet positivt. De största posterna under 2015 var återbetalning av försäkringsavgifter från AFA och extra bidrag för hepatit C-behandlingar. Det underliggande resultatet, rensat från jämförelsestörande poster, är i år 324 miljoner kronor bättre än för motsvarande period förra året.

Jämförelsestörande poster (miljoner kronor)

	2015 jan-aug	2016 jan-aug	2016 Prognos	2015 Bokslut
Redovisat resultat	846	788	-160	32
varav jämförelsestörande				
Realisationsvinster - realisationsförluster	-37	-27	-36	-26
Återbetalning AFA försäkringspremier	-176	0	0	-176
Infrastrukturbidrag	12	36	46	13
Effekt av ökad komponentavskrivning	-46	-22	-33	-46
Omstrukturering med anledning av stora byggprojekt	0	28	75	27
Övriga jämförelsestörande poster	-82	38	-	41
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	517	841	-108	-135

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämnings och generella statliga bidrag

Skatteintäkterna har ökat med 747 miljoner kronor efter de två första tertialen i år jämfört med samma period förra året. De preliminära inbetalningarna ökar med 912 miljoner kronor, medan skatteavräkningarna har minskat med 165 miljoner kronor jämfört med 2015. Utvecklingen av skatteunderlaget för 2016, som i budgeten antogs till 5,4 procent, har justerats ned till 4,8 procent, vilket innebär att skatteintäkterna efter två tertial är 149 miljoner kronor lägre än budget. Utfallsbeloppet för skatteavräkningen som avser 2015 års inkomster och belopp för 2016 års avräkning grundas på den bedömning av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och landsting (SKL) i augusti.

Intäkterna från utjämnings och statsbidrag har ökat med 519 miljoner kronor jämfört med förra året. Förutom inkomstutjämnings ligger ökningen på statsbidrag för läkemedel, flyktingsituationen och ett generellt bidrag till resursförstärkning av sjukvården.

Uppföljning mot periodiserad budget

Det budgeterade årsresultatet 2016 uppgår till 352 miljoner kronor. I diagrammet bredvid visas det ackumulerade resultatet i förhållande till den periodiserade budgeten och fjolårets utfall. Som framgår av diagrammet stiger resultatet markant under sommaren, medan kostnaderna är högst under vår- och höstmånaderna. Det ackumulerade resultatet efter de två första tertialen ligger 66 miljoner kronor lägre än det budgeterade resultatet. Budgetunderskott redovisas för verksamhetens nettokostnader med 293 miljoner kronor. Skatt, utjämnings och bidrag samt finansnetto bidrar med 227 miljoner kronor i överskott.

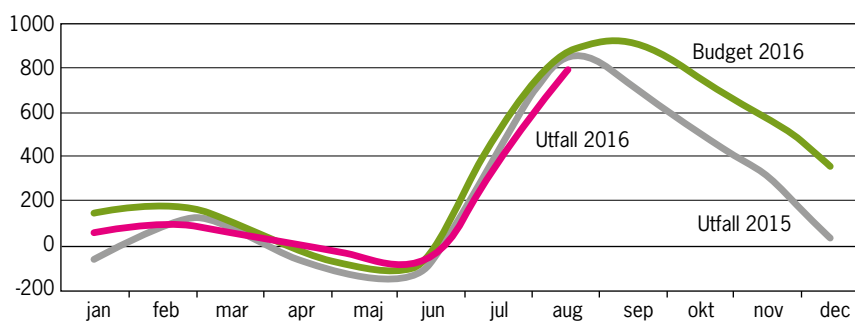
Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har ökat med knappt 2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Exklusive jämförelsestörande reavinster och åter-

Skatteintäkter

Miljoner kronor	2015 jan-aug	2016 jan-aug	Diff	Förändring
Preliminära månatliga skattebetalningar	17 292	18 203	912	5,3%
Prognos för avräkningslikvid (år 0)	27	-136	-162	-
Justeringspost skatteintäkter (år-1)	-25	-28	-3	-
Skatteintäkter	17 293	18 040	747	4,3%
Inkomstutjämningsbidrag	3 676	3 941	265	7,2%
Strukturbidrag	13	0	-13	100,0%
Regleringsavgift	-370	-414	-44	-12,0%
Kostnadsutjämningsavgift	-142	-134	7	5,0%
Bidrag för läkemedelsförmånen	1 975	2 082	107	5,4%
Bidrag för flyktingsituationen	0	112	112	-
Övriga generella bidrag	3	88	85	-
Utjämnings och statsbidrag	5 156	5 674	519	10,1%
SUMMA SKATTEINTÄKTER M M	22 449	23 715	1 266	5,6%

Akkumulerat resultat och budget 2016 (miljoner kronor)

Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	2015 jan-aug	2016 jan-aug	Diff	Förändring
Patientavgifter hälso- och sjukvård	295	303	9	2,9%
Försäljning av hälso- och sjukvård	738	818	80	10,8%
Trafikintäkter	1 734	1 833	99	5,7%
Statsbidrag (exklusive läkemedel)	1 366	1 418	53	3,9%
Övriga intäkter	984	844	-140	-14,2%
Realisationsvinster	39	28	-11	-28,6%
SUMMA INTÄKTER	5 155	5 243	89	1,7%

betalning från AFA har intäkterna ökat med 5,6 procent. Större intäktsökningar består av försäljning av sjukvård och specialdestinerade statsbidrag (asylersättning) samt trafikintäkter.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens bruttokostnader för perioden ökade med 5,7 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Kostnadsutvecklingen för både personalkostnaderna och omkostnaderna har

varit högre under det andra tertialet än under det första tertialet. Lönekostnadsökningen består ungefär till hälften av ökat pris (lönerevision) och till hälften av ökad volym (fler anställda). Om kostnader för inhyrd personal, som redovisas under omkostnaderna, räknats in i personalkostnaderna hade ökningen varit 5,7 procent i stället för 5,4 procent. Arbetsgivaravgifterna har ökat med cirka 60 miljoner kronor på grund av slopad nedsättning av de sociala av-

gifterna för ungdomar och ökad löneskatt för anställda som fyllt 65 år.

På omkostnadssidan visar de verksamhetsanknutna tjänsterna högst kostnadsutveckling jämfört med föregående år. I dessa ingår kostnader för inhyrd personal, som ökat med 50 miljoner kronor eller med 23 procent jämfört med samma period 2015. Hög kostnadsutveckling har också hälsovalet, IT-tjänster och trafik kostnader. I trafik kostnaderna ingår cirka 30 miljoner kronor för ID-kontroller på Öresunds- trafikken.

Pensionskostnader

Region Skåne tillämpar sedan 2010 fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsskuld och pensionskostnader. Fullfonderingsmodellen ger en mer rättvisande bild av Regionens resultat, ekonomiska ställning och långsiktiga finansiella styrka än vad redovisning med den lagstadgade blandmodellen ger. I den genomförda översynen av den kommunala redovisningslagen föreslås en lagändring om återgång till fullfonderingsmodellen. En eventuell lagändring är tänkt att träda i kraft 2018. Pensionskostnaderna uppgår totalt till 1 435 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2016. Om pensionskostnaderna redovisats enligt blandmodellen hade dessa varit 485 miljoner kronor högre.

Finansiering

Räntebärande nettoskuld

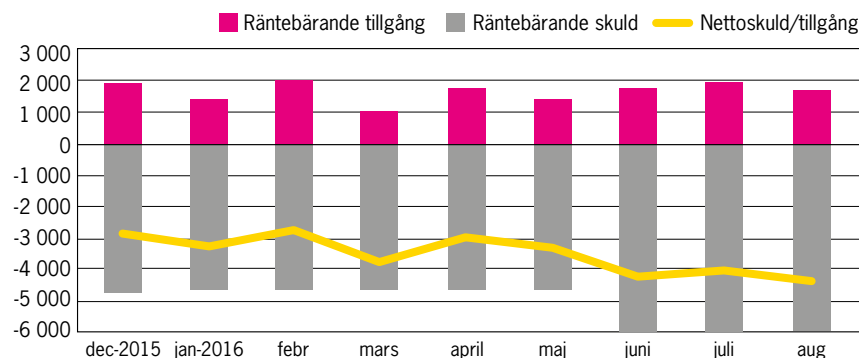
Den räntebärande nettoskulden uppgår till 4 275 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 1 436 miljoner kronor sedan årsskiftet. De räntebärande tillgångarna har minskat med 225 miljoner kronor till 1 685 miljoner kronor, medan skulderna ökat med 1 211 miljoner kronor till 5 960 miljoner kronor.

Ökningen av nettoskulden föranleds av att medel från verksamheten om knappt 1,2 miljarder kronor inte räckt till att finansiera investeringarna om drygt 1,5 miljarder kronor, ett förhållande som är budgeterat. Därutöver har utbetalning skett till statlig infrastruktur om 800 miljoner kronor som avser bidrag till ESS, vilket också ökat netto-

Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	2015 jan-aug	2016 jan-aug	Diff	För- ändring
Lönekostnader	8 208	8 619	411	5,0%
Arbetsgivaravgifter	2 461	2 644	183	7,4%
Pensionskostnader	1 163	1 212	49	4,2%
Övriga personalkostnader	163	168	5	2,8%
Summa Personalkostnader	11 995	12 642	647	5,4%
Köpt vård andra landsting	276	288	12	4,3%
Köpt vård, hälsovalet	1 246	1 362	116	9,3%
Övrig köpt privat sjukvård	1 254	1 279	25	2,0%
Köpt tandvård	425	458	33	7,8%
Verksamhetsanknutna tjänster	709	822	113	16,0%
Trafikkostnader	2 467	2 664	197	8,0%
Läkemedel	2 546	2 639	84	6,9%
Sjukvårdsartiklar, materiel och varor	1 220	1 305	84	6,9%
Lämnade bidrag	784	794	10	1,2%
Fastighetskostnader	890	937	47	5,3%
IT-tjänster	503	558	55	11,0%
Konsultkostnader och övriga tjänster	239	187	-52	-21,6%
Övriga kostnader	1 003	1 092	90	9,0%
Summa omkostnader	13 561	14 386	824	6,1%
Avskrivningar	840	870	30	3,6%
VERKSAMHETENS BRUTTOKOSTNADER	26 396	27 898	1 501	5,7%

Nettoskuld och tillgång (miljoner kronor)

skulden. Ökningen av nettoskulden har framförallt skett i samband med utbetalningen av bidraget till ESS i juni månad då det genomfördes kortfristig upplåning genom emission av certifikat om 1 300 miljoner kronor. 700 miljoner kronor lånades med 3 månaders löptid och 600 miljoner kronor med 4 månaders löptid. Den första emissionen om 700 miljoner kronor förföll i september och har refinansierats till december i en ny emission. Räntevillkoren för emissionerna har legat mellan -0,44 till -0,63 procent vilket inneburit att Region Skåne erhållit ränta för att låna. Dessa

transaktioner har förbättrats finansnettot med 2,9 miljoner kronor. Leasing-skulden har amorterats enligt plan med 143 miljoner kronor.

Under resten av 2016 beräknas leasing-skulden amorteras med ytterligare 291 miljoner kronor och därmed uppgår leasingamorteringarna till totalt 435 miljoner kronor under året. Upplåningsbehovet under året bedöms till totalt drygt 800 miljoner kronor varav 435 miljoner kronor avser refinansiering av amorterade belopp. Nettoupplåningen uppgår därmed till cirka 400 miljoner kronor.

Under året förfallande certifikatupplåning kommer till delar att omsättas genom att en ny grön obligation emitteras. Storleken på emissionen kommer att uppgå till minst 1 000 miljoner kronor för att säkerställa betalningsberedskapen då det råder osäkerhet om statsbidraget för Pågatågen om knappt 650 miljoner kronor kommer att utbetalas av Trafikverket i år. Uteblir utbetalningen uppstår ett ytterligare lånebehov på motsvarande belopp utöver ovan nämnda 800 miljoner kronor.

Ränteutveckling

Reporäntan ligger på -0,5 procent sedan mitten av februari. I egenskap av nettolåntagare är utvecklingen på räntemarknaden positiv för Region Skåne. Årskostnaden för den räntebärande nettoskulden blir väsentligt lägre än i ett normalränteläge. Ränteläget är så pass nedpressat att både vissa leasingavtal och upplåning via certifikat ger negativ ränta, det vill säga att Region Skåne erhåller betalning från långivaren.

Genomsnittsräntan i placeringarna uppgår per den 31 augusti till -0,01 procent medan räntorna i låneskulden inklusive genomförda räntebindningar uppgår till 1,43 procent.

Förfalloprofilen för låneskulden, som framgår nedan, har en stor tyngdpunkt för innevarande år vilket beror på den kortfristiga certifikatupplåningen som genomförts. Efter refinansieringen un-

der hösten kommer förfalloprofilen att ha planats ut.

Investeringar

Investeringsutgifterna till och med augusti 2016 uppgår till 1 547 miljoner kronor.

Utfallet är 89 miljoner kronor högre än för motsvarande period 2015. Föregående års utfall tyngdes dock av ett förskott med 417 miljoner kronor avseende Pågatågen. Den budgeterade likviditetsramen för 2016 uppgår till 3 527 miljoner kronor vilket är en kraftig ökning jämfört med historiska utfallsnivåer. Budgetökningen ligger i de stora utvecklingsplaneobjekten inom hälso- och sjukvården som enligt plan ska börja generera allt större investeringsutfall.

Nämndernas samlade prognoser innebär ett årsutfall om 2 994 miljoner kronor. Det finns en tendens att överskatta möjligheten att genomföra investeringar. En regional bedömning är att utfallet kommer att stanna vid knappt 2 600 miljoner kronor.

Byggnadsinvesteringar

Under året har utgifterna uppgått till 1 171 miljoner kronor inklusive kreditivränta, vilket är 397 miljoner kronor mer än motsvarande period föregående år. Orsaken till detta är investeringarna till följd av utvecklingen av sjukhusområdena i Malmö, Lund och Helsingborg nu tagit fart. Efter åtta månader har de tre projekten förbrukat 938 miljoner kronor. Helårsprognosen för bygginves-

teringar är 1 952 miljoner kronor och även här är det de tre stora utvecklingsprojekten som dominerar med 1 457 miljoner kronor. I huvudsak är det sjukhusområdet i Malmö där främst framtagande av ersättningslokaler i om- och nybyggnationer påverkar utfallet. Två större nybyggnationer tas i bruk under hösten 2016. I Helsingborg pågår byggsatsen både avseende nybyggnationen och de större insatserna i den befintliga huvudbyggnaden. I Lund skapas en ny reservkraftanläggning samtidigt som ombyggnad pågår för att skapa nya lokaler för labmedicin. Utöver de stora utvecklingsplanerna har under året nybyggnationen av ett nytt rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg avslutats. Anläggningen invigdes första september och kommer successivt tas i bruk under hösten.

Trots den ökade investeringstakten jämfört med tidigare år ligger helårsprognosen cirka 600 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket beror på lägre förbrukning i de stora projekten jämfört med vad som budgeterats, ett överskott jämfört med budget avseende rättspsykiatriskt centrum och en del förseningar i mindre projekt.

Utrustningsinvesteringar

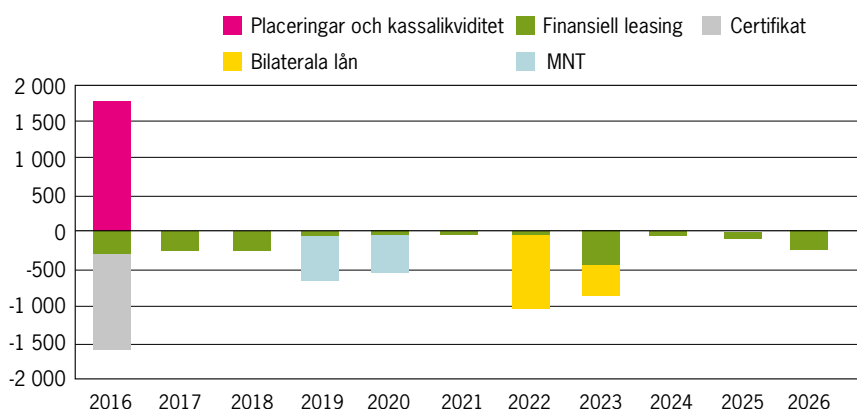
Under året har utgifterna hittills uppgått till 353 miljoner kronor. Huvuddelen, 213 miljoner kronor är utrustning i hälso- och sjukvården vilket är på samma nivå som föregående år.

Förvaltningarna inom hälso- och sjukvården prognosticerar en sammanlagd utgift för 2016 om 612 miljoner kronor, budgeten för året är 673 miljoner kronor. Utfallet under 2015 var 381 miljoner kronor. Ökningen av kostnader för utrustningsinvesteringar under 2016 är kopplad till större byggobjekt som tas i bruk under året ersättningsbyggnaderna i Malmö och det rättspsykiatriska centrumet.

Det samlade prognosticerade utfallet för utrustningar är 1 042 miljoner kronor och budgeten är 992 miljoner kronor. I prognosen ingår en investering i två begagnade Öresundståg med 82 miljoner kronor som budgeterats tidigare år.

○ Läs mer i fördjupad finansrapport

Förfallostruktur (miljoner kronor)

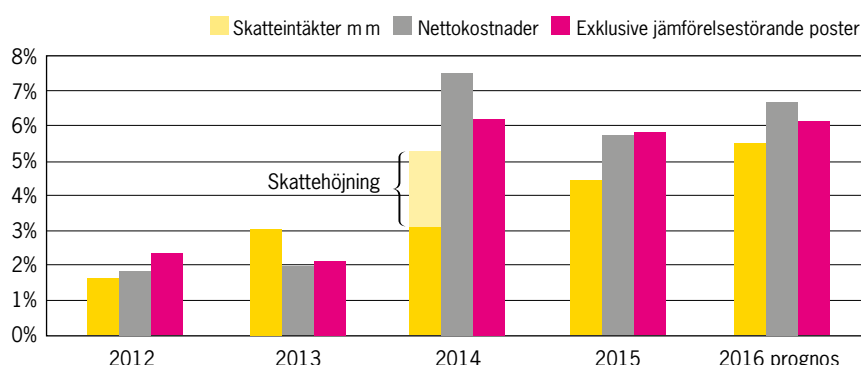
Helårsprognos

Resultatet för helåret 2016 prognostiseras till -160 miljoner kronor. Prognosen har förbättrats med 89 miljoner kronor jämfört med juliuppföljningen. Den samlade verksamheten har förbättrat sina prognoser med 129 miljoner kronor medan den centrala finansieringen har försämrats årsprognosen med 41 miljoner kronor, beroende på högre pensionskostnader. Intäkterna från skatt, utjämning och statsbidrag förväntas öka med 5,5 procent i relation till föregående räkenskapsår. Verksamheternas nettokostnader, det vill säga den kostnadsmassa som intäkter från skatt, utjämning och statsbidrag ska finansiera, prognostiseras att öka med 6,7 procent under 2016. Exklusive jämförelsestörande poster prognostiseras verksamheternas nettokostnader till 6,1 procent. Den budgeterade nettokostnadsutvecklingen exklusive dessa jämförelsestörande poster uppgår till 4,0 procent för 2016 i jämförelse med bokslut 2015. I diagrammet bredvid visas den faktiska förändringen av verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter med mera 2012-2015 samt prognos för 2016. Prognosen för skatteintäkterna 2016 bygger på SKL:s augustiprognos över skatteunderlagets utveckling 2015-2016.

Nämndernas prognoser

Ekonomiskt utfall efter andra tertiet och helårsprognos per nämnd/förvaltning/bolag enligt förvaltningsorganisation framgår av bilaga 6. Kommentarer från förvaltningarna framgår i verksamhetsberättelserna på sidorna 43-54.

Kostnads- och intäktutveckling jämfört med föregående år

En bedömning av balanskravsresultatet

Balanskravsberäkningen utgår från Region Skånes resultat exklusive koncernbolagen. Årets prognos, som uppgår till -160 miljoner kronor är justerad för realisationsvinster vid försäljning av materiella anläggningstillgångar. Detta justerade resultat enligt fullfonderingsmodellen justeras sedan för redovisning

enligt blandmodellen. Den nuvarande bedömningen pekar då på ett negativt balanskravsresultat på cirka 900 miljoner kronor och ett återställningskrav på cirka 1 660 miljoner kronor. Av detta belopp ska 200 miljoner kronor återställas under 2017, 580 miljoner kronor senast 2018 och 883 miljoner kronor senast 2019.

Balanskravsberäkning

Miljoner kronor	2016 Prognos	2015	2014	2013	2012
Årets resultat enligt resultaträkningen	-160	32	647	-2 158	-292
Justering för realisationsvinster	-37	-53	-285	-160	-85
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	69	0	0
Orealiserade kursförluster i värdepapper	26	30	0	0	0
Justering för sänkt diskonteringsränta, pensioner	0	0	0	2 666	0
Justerat resultat enligt fullfondering	-171	9	431	348	-377
Justering för redovisning enligt blandmodell	-712	-589	-776	-221	122
Balanskravsresultat	-883	-580	-345	127	-255
Synnerliga skäl för att inte behöva återställa ett negativt resultat	128	0	145	0	0
Ingående återställningskrav	-908	-328	-128	-255	0
Utgående återställningskrav	-1 663	-908	-328	-128	-255

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), med undantag av 5:e kap 4§ i lagen om kommunal redovisning som föreskriver att en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning.

Region Skåne tillämpar från och med 2010 den så kallade fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionsförpliktelser. Det innebär att hela pensionskulden redovisas som en avsättning eftersom det ger en mer rättvisande bild. Effekten framgår i separat redovisning enligt blandmodellen.

Den sammanställda redovisningens syfte är att ge en sammanfattande och rättvisande helhetsbild av Region Skånes totala ekonomiska ställning och åta-

ganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I den sammanställda redovisningen ingår förutom Region Skåne, de helägda bolagen Region Skåne Holding AB och Folkvandvården Skåne AB. Övriga bolag påverkar Region Skånes verksamhet och ekonomiska omslutning i mycket ringa grad och har därför inte medtagits i den sammanställda redovisningen.

Vid upprättande av denna delårsrapport har samma redovisningsprinciper i övrigt använts som i den senaste årsredovisningen.

I delårsrapporten ställs inga formella krav på att en notapparat ska finnas. Därmed är lagens krav uppfyllda. Specifikation av resultaträkningens kostnads- och intäktslag återfinns under den ekonomiska översikten.

2 Resultaträkning – utfall januari–augusti

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2015 jan-aug	2016 jan-aug	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff	2015 jan-aug	2016 jan-aug	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	5 155	5 243	1,7 %	4 718	525	5 155	5 243	1,7 %	4 718	525
Personalkostnader	-11 995	-12 642	5,4 %	-12 276	-367	-12 578	-13 259	5,4 %	-12 868	-391
<i>därav lönekostnader</i>	-8 208	-8 619	5,0 %	-8 368	-251	-8 208	-8 619	5,0 %	-8 368	-251
<i>därav pensionskostnader</i>	-1 163	-1 212	4,2 %	-1 169	-42	-1 746	-1 828	4,7 %	-1 762	-66
Omkostnader	-13 561	-14 386	6,1 %	-13 926	-459	-13 561	-14 386	6,1 %	-13 926	-459
Verksamhetens kostnader	-25 557	-27 028	5,8 %	-26 202	-826	-26 140	-27 644	5,8 %	-26 795	-850
Avskrivningar	-840	-870	3,6 %	-877	7	-840	-870	3,6 %	-877	7
Verksamhetens nettokostnader	-21 242	-22 654	6,7 %	-22 361	-293	-21 825	-23 271	6,6 %	-22 954	-317
Skatteintäkter	17 293	18 040	4,3 %	18 189	-149	17 293	18 040	4,3 %	18 189	-149
Kommunalekonomisk utjämning	3 178	3 392	6,8 %	3 334	59	3 178	3 392	6,8 %	3 334	59
Generella statliga bidrag	1 978	2 282	15,4 %	2 021	261	1 978	2 282	15,4 %	2 021	261
Finansiella intäkter	57	35	-39,0 %	34	0	57	35	-39,0 %	34	0
Finansiella pensionskostnader	-359	-223	-37,9 %	-308	85	-130	-92	-29,6 %	-91	0
Övriga finansiella kostnader	-59	-84	43,4 %	-55	-29	-59	-84	43,4 %	-55	-29
RESULTAT	846	788		854	-66	492	303		478	-175

KONCERN	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2015 jan-aug	2016 jan-aug	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff	2015 jan-aug	2016 jan-aug	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	5 467	5 574	2,0 %	5 073	501	5 467	5 574	2,0 %	5 073	501
Personalkostnader	-12 399	-13 073	5,4 %	-12 773	-300	-12 982	-13 690	5,4 %	-13 376	-313
<i>därav lönekostnader</i>	-8 481	-8 927	5,3 %	-9 004	77	-8 481	-8 927	5,3 %	-9 004	77
<i>därav pensionskostnader</i>	-1 200	-1 241	3,4 %	-1 209	-32	-1 784	-1 857	4,1 %	-1 811	-45
Omkostnader	-13 398	-14 242	6,3 %	-13 755	-487	-13 398	-14 242	6,3 %	-13 755	-487
Verksamhetens kostnader	-25 797	-27 316	5,9 %	-26 529	-787	-26 380	-27 932	5,9 %	-27 132	-800
Avskrivningar	-853	-883	3,6 %	-890	7	-853	-883	3,6 %	-890	7
Verksamhetens nettokostnader	-21 182	-22 625	6,8 %	-22 346	-279	-21 766	-23 241	6,8 %	-22 949	-292
Skatteintäkter	17 293	18 040	4,3 %	18 189	-149	17 293	18 040	4,3 %	18 189	-149
Kommunalekonomisk utjämning	3 178	3 392	6,8 %	3 334	59	3 178	3 392	6,8 %	3 334	59
Generella statliga bidrag	1 978	2 282	15,4 %	2 021	261	1 978	2 282	15,4 %	2 021	261
Finansiella intäkter	57	35	-39,0 %	34	1	57	35	-39,0 %	34	1
Finansiella pensionskostnader	-360	-223	-37,9 %	-308	84	-131	-92	-29,5 %	-91	-1
Övriga finansiella kostnader	-60	-86	42,7 %	-56	-29	-60	-86	42,7 %	-56	-29
RESULTAT	904	816		868	-52	550	331		481	-151

2 Resultaträkning – prognos

REGION SKÅNE	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2015 Bokslut	2016 Prognos	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff	2015 Bokslut	2016 Prognos	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	8 028	7 709	-4 %	7 589	120	8 028	7 709	-4 %	7 589	120
Personalkostnader	-18 562	-19 685	6 %	-19 002	-683	-19 471	-20 612	6 %	-19 906	-705
<i>därav lönekostnader</i>	-12 654	-13 374	6 %	-12 948	-425	-12 654	-13 374	6 %	-12 948	-425
<i>därav pensionskostnader</i>	-1 761	-1 826	4 %	-1 754	-72	-2 670	-2 752	3 %	-2 658	-94
Omkostnader	-21 322	-22 058	3 %	-21 721	-337	-21 322	-22 058	3 %	-21 721	-337
Verksamhetens kostnader	-39 884	-41 743	5 %	-40 723	-1 020	-40 793	-42 670	5 %	-41 627	-1 042
Avskrivningar	-1 277	-1 311	3 %	-1 336	25	-1 277	-1 311	3 %	-1 336	25
Verksamhetens nettokostnader	-33 132	-35 344	7 %	-34 470	-875	-34 041	-36 271	7 %	-35 374	-897
Skatteintäkter	25 961	27 074	4 %	27 284	-210	25 961	27 074	4 %	27 284	-210
Kommunalekonomisk utjämning	4 766	5 089	7 %	5 001	88	4 766	5 089	7 %	5 001	88
Generella statliga bidrag	2 993	3 423	14 %	3 031	392	2 993	3 423	14 %	3 031	392
Finansiella intäkter	76	55	-27 %	51	5	76	55	-27 %	51	5
Finansiella pensionskostnader	-515	-352	-32 %	-461	109	-195	-137	-30 %	-137	-1
Övriga finansiella kostnader	-117	-104	-11 %	-83	-21	-117	-104	-11 %	-83	-21
RESULTAT	32	-160		352	-512	-557	-871		-228	-644

KONCERN	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL					ENLIGT BLANDMODELL				
	2015 Bokslut	2016 Prognos	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff	2015 Bokslut	2016 Prognos	15/16 Utveckl	2016 Budget	Budget Diff
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	8 512	8 273	-3%	8 169	104	8 512	8 273	-3%	8 169	104
Personalkostnader	-19 193	-20 370	6%	-19 716	-655	-20 102	-21 297	6%	-20 620	-677
<i>därav lönekostnader</i>	-13 080	-13 827	6%	-13 422	-404	-13 080	-13 827	6%	-13 422	-404
<i>därav pensionskostnader</i>	-1 814	-1 885	4%	-1 813	-72	-2 723	-2 811	3%	-2 717	-94
Omkostnader	-21 094	-21 851	4%	-21 509	-342	-21 094	-21 851	4%	-21 509	-342
Verksamhetens kostnader	-40 287	-42 221	5%	-41 225	-996	-41 196	-43 148	5%	-42 129	-1 019
Avskrivningar	-1 296	-1 331	3%	-1 355	24	-1 296	-1 331	3%	-1 355	24
Verksamhetens nettokostnader	-33 071	-35 279	7%	-34 410	-869	-33 980	-36 206	7%	-35 315	-891
Skatteintäkter	25 961	27 074	4%	27 284	-210	25 961	27 074	4%	27 284	-210
Kommunalekonomisk utjämning	4 766	5 089	7%	5 001	88	4 766	5 089	7%	5 001	88
Generella statliga bidrag	2 993	3 423	14%	3 031	392	2 993	3 423	14%	3 031	392
Finansiella intäkter	78	56	-28%	51	5	78	56	-28%	51	5
Finansiella pensionskostnader	-524	-352	-33%	-461	109	-204	-137	-33%	-137	-1
Övriga finansiella kostnader	-119	-107	-10%	-85	-22	-119	-107	-10%	-85	-22
RESULTAT	84	-97		409	-506	-505	-809		-170	-639

3 Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
	REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
	2016 jan-aug	2015 jan-dec	2016 jan-aug	2015 jan-dec	2016 jan-aug	2015 jan-dec	2016 jan-aug	2015 jan-dec
LÖPANDE VERKSAMHET								
Periodens resultat	788	32	816	84	303	-557	331	-505
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not 1)	257	4 965	355	5 133	-43	4 412	55	4 579
Pensionsutbetalningar	-785	-1 142	-785	-1 142	-	-	-	-
Realisationsvinster/förluster	-27	-26	-27	-26	-27	-26	-27	-26
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	233	3 829	359	4 048	233	3 829	359	4 048
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	541	-162	569	-192	541	-162	569	-192
Ökning/minskning av förråd och varulager	-32	-15	-32	-15	-32	-15	-32	-15
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	416	-2 779	342	-2 848	416	-2 779	342	-2 848
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 157	872	1 238	991	1 157	871	1 238	991
INVESTERINGSVERKSAMHET								
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-6	-18	-6	-18	-6	-18	-6	-18
Investering i materiella anläggningstillgångar	-1 541	-2 340	-1 547	-2 352	-1 541	-2 340	-1 547	-2 352
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	3	9	3	9	3	9	3	9
Erhållna investeringsbidrag	3	15	3	15	3	15	3	15
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	-184	0	-184	0	-184	0	-184
Medel från investeringsverksamheten	-1 541	-2 517	-1 547	-2 530	-1 541	-2 517	-1 547	-2 530
FINANSIERINGSVERKSAMHET								
Nyupptagna lån	0	1 500	0	1 500	0	1 500	0	1 500
Nyupptagen leasing	0	47	0	47	0	47	0	47
Amortering av lån	0	-1 787	0	-1 787	0	-1 787	0	-1 787
Amortering leasing	-143	-682	-143	-682	-143	-682	-143	-682
Förändring koncernlån	59	130	-15	23	59	130	-15	23
Kortfristig certifikatsupplåning	1 300	0	1 300	0	1 300	0	1 300	0
Ökning av långfristiga fordringar	0	-55	0	-55	0	-55	0	-55
Amortering av långfristiga fordringar	10	13	10	13	10	13	10	13
Medel från finansieringsverksamheten	1 226	-833	1 152	-940	1 226	-833	1 152	-940
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	-811	-13	-811	-13	-811	-13	-811	-13
ÅRETS KASSAFLÖDE	32	-2 492	32	-2 491	32	-2 492	32	-2 491
Likvida medel vid periodens början	1 615	4 106	1 617	4 107	1 615	4 106	1 617	4 107
Likvida medel vid periodens slut	1 647	1 615	1 649	1 617	1 647	1 615	1 649	1 617
Räntebärande nettotillg (+)/skuld (-) vid årets början	-2 839	-1 385	-2 593	-1 250	-2 839	-1 385	-2 593	-1 250
Räntebärande nettotillg (+)/skuld (-) vid årets slut	-4 275	-2 839	-3 960	-2 593	-4 275	-2 839	-3 960	-2 593
Not 1 Specifikation av ej likviditetspåverkande poster								
Justering för av- och nedskrivningar	870	1 251	883	1 270	870	1 251	883	1 270
Justering för avsättningar	966	1 459	977	1 500	666	906	677	946
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur	25	0	25	0	25	0	25	0
Justering för kortfristiga finansiella poster	-1 528	2 238	-1 454	2 344	-1 528	2 238	-1 454	2 344
Justering för periodiserade reavinst	24	49	24	49	24	49	24	49
Justering för periodiserade investeringsbidrag	-20	-42	-20	-42	-20	-42	-20	-42
Justering för periodiserade hyresintäkter	0	-2	0	-2	0	-2	0	-2
Justering för bidrag till infrastruktur	-81	13	-81	13	-81	13	-81	13
Summa	257	4 965	355	5 133	-43	4 412	55	4 579

4 Balansräkning

Miljoner kronor	ENLIGT FULLFONDERINGSMODELL				ENLIGT BLANDMODELL			
	REGION SKÅNE		KONCERN		REGION SKÅNE		KONCERN	
	2016 31 aug	2015 31 dec	2016 31 aug	2015 31 dec	2016 31 aug	2015 31 dec	2016 31 aug	2015 31 dec
Immateriella tillgångar	142	168	142	168	142	168	142	168
Fastigheter	9 604	8 806	9 604	8 806	9 604	8 806	9 604	8 806
Utrustning	7 963	8 057	8 067	8 169	7 963	8 057	8 067	8 169
Finansiella anläggningstillgångar	865	868	693	696	865	868	693	696
Anläggningstillgångar	18 573	17 899	18 505	17 839	18 573	17 899	18 505	17 839
Bidrag till statlig infrastruktur	916	50	916	50	916	50	916	50
Förråd	295	263	296	264	295	263	296	264
Kortfristiga fordringar	3 173	3 714	3 133	3 702	3 173	3 714	3 133	3 702
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0	0	0	0
Kassa och bank	1 647	1 615	1 649	1 617	1 647	1 615	1 649	1 617
omsättningstillgångar	5 115	5 592	5 077	5 582	5 115	5 592	5 077	5 582
SUMMA TILLGÅNGAR	24 605	23 541	24 499	23 471	24 605	23 541	24 499	23 471
Ingående eget kapital	-20 414	-20 446	-20 410	-20 494	-2 071	-1 514	-2 068	-1 562
Periodens resultat	788	32	816	84	303	-557	331	-505
Eget kapital	-19 626	-20 414	-19 594	-20 410	-1 768	-2 071	-1 737	-2 068
Avsättningar för pensioner	30 371	30 275	30 434	30 328	12 514	11 932	12 577	11 985
Övriga avsättningar	155	69	177	91	155	69	177	91
Avsättningar	30 526	30 344	30 611	30 419	12 669	12 002	12 754	12 077
Långfristiga låneskulder	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Långfristiga skulder, leasing	1 447	1 752	1 447	1 752	1 447	1 752	1 447	1 752
Övriga långfristiga skulder	630	646	630	646	630	646	630	646
Långfristiga skulder	4 577	4 898	4 577	4 898	4 577	4 898	4 577	4 898
Kortfristiga låneskulder	1 679	324	1 363	77	1 679	324	1 363	77
Kortfristiga skulder, leasing	335	173	335	173	335	173	335	173
Övriga kortfristiga skulder	7 115	8 215	7 208	8 314	7 115	8 215	7 208	8 314
Kortfristiga skulder	9 128	8 712	8 906	8 564	9 128	8 712	8 906	8 564
SUMMA SKULDER	13 705	13 611	13 482	13 462	13 705	13 611	13 482	13 462
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	24 605	23 541	24 499	23 471	24 605	23 541	24 499	23 471
Utestående borgensåtaganden	4 089	4 457	4 089	4 457	4 089	4 340	4 089	4 340
Pensionsåtagande inklusive löneskatt	0	0	0	0	17 854	18 343	17 854	18 343
Pensionsåtagande förtroendevalda	23	23	23	23	23	23	23	23
Övriga ansvarsförbindelser	330	444	330	444	330	444	330	444

5 Resultat och prognos per nämnd/förvaltning/bolag

Miljoner kronor	2015 Utfall jan-aug	2016 Utfall jan-aug	2016 Budget jan-aug	Budget- avvikelse	2015 Bokslut	2016 Prognos	2016 Budget	Budget- avvikelse
Kultur Skåne	12,1	12,1	0,0	12,1	3,1	0,0	0,0	0,0
Skånetrafiken	157,0	60,9	-24,9	85,8	22,2	0,0	0,0	0,0
Regionala utvecklingsnämnden	25,9	15,1	19,0	-3,9	0,0	5,5	0,0	5,5
Summa Regional utveckling	195,0	88,2	-5,8	94,0	25,3	5,5	0,0	5,5
Habilitering- och hjälpmedelsnämnden	25,4	17,7	0,0	17,7	-2,1	-5,5	0,0	-5,5
Hälso- och sjukvårdsnämnden	208,6	291,6	0,0	291,6	37,4	113,8	0,0	113,8
- Skånes universitetssjukvård	-65,7	-101,4	151,9	-253,3	-92,3	-431,2	18,8	-450,0
- Skånevård Kryh	-136,7	-104,8	48,2	-153,0	-121,5	-216,1	7,9	-224,0
- Skånevård Sund	-82,0	13,5	74,4	-60,9	0,2	-159,0	10,4	-169,4
- Hälsostaden	-23,6	-12,1	3,7	-15,9	-23,1	-18,9	0,4	-19,3
- Medicinsk service	39,0	88,5	16,8	71,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Vård och hälsa	-35,0	193,0	295,1	-102,1	-201,3	-717,0	37,5	-754,5
Regionservice	111,6	33,7	80,1	-46,4	22,6	-13,5	71,8	-85,3
Regionstyrelsen	154,2	87,0	13,6	73,3	50,3	15,0	0,0	15,0
Personalnämnden	50,5	44,9	0,0	44,9	10,3	11,6	0,0	11,6
Södra Regionvårdsnämnden	1,6	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,3	1,2	0,0	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Revisionen	3,0	3,4	0,0	3,4	2,2	2,5	0,0	2,5
Summa Övrig verksamhet	321,1	171,3	93,7	77,6	85,5	15,6	71,8	-56,2
SUMMA VERKSAMHETEN	481,0	452,4	382,9	69,5	-90,5	-695,9	109,3	-805,2
Central finansiering	365,3	335,5	128,8	206,7	122,5	536,2	242,7	293,5
SUMMA REGION SKÅNE	846,3	787,9	854,1	-66,2	31,9	-159,7	352,0	-511,7
Folk tandvården Skåne AB ¹	51,5	53,8	44,8	8,9	53,7	50,2	45,0	5,2
Region Skåne Holding AB ¹	-2,3	-34,2	0,0	-34,2	-4,8	0,0	0,0	0,0
Koncernjusteringar ¹	8,2	8,2	8,2	0,0	2,9	12,3	12,3	0,0
SUMMA REGION SKÅNE KONCERN	903,8	815,7	907,1	-91,4	83,7	-97,2	409,3	-506,5

1. Före bokslutsdispositioner.

6 Investeringar

Miljoner kronor	2015 jan-aug	2016 jan-aug	2015 Budget	2016 Prognos	Budget Diff
Bygginvesteringar					
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	538	1 018	2 171	1 560	611
Service-nämnden	221	133	339	365	-26
Kreditivränta byggnation	15	20	25	28	-3
Summa bygginvesteringar	774	1 171	2 535	1 952	583
Utrustningsinvesteringar					
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	215	213	673	612	60
Kollektivtrafiknämnden	0	26	113	111	2
Region-service	13	104	25	141	-116
Regionstyrelsens service-nämnd	12	10	127	12	115
Summa utrustningsinvesteringar	241	353	938	877	61
Immateriella	15	6	30	34	-4
Tåg och bussar, inklusive kreditiv	428	18	25	131	-106
SUMMA INVESTERINGAR	1 458	1 547	3 527	2 994	533
Regional bedömning				-398	
Summa efter regional bedömning				2 596	931

7 Vårdproduktion i egen regi

	2015 jan-aug	2016 jan-aug	Förändring
SOMATISK VÅRD			
Avslutade vårdtillfällen Drg-beskriven specialistvård	108 173	106 086	-1,9%
Avslutade vårdtillfällen Palliativ sjukhusvård	995	951	-4,4%
Summa avslutade vårdtillfällen (ej ASiH)	109 168	107 037	-2,0%
Vård dagar Drg-beskriven specialistvård	544 737	546 247	0,3%
Vård dagar Palliativ sjukhusvård	15 601	13 978	-10,4%
Summa vård dagar (ej ASiH)	560 338	560 225	0,0%
Avslutade vårdtillfällen Avancerad sjukvård i hemmet	1 248	1 205	-3,4%
Vård dagar Avancerad sjukvård i hemmet	69 420	70 190	1,1%
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	816 876	840 087	2,8%
Teambesök inklusive läkare	1 240	1 412	13,9%
Summa läkarbesök	818 116	841 499	2,9%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	517 477	530 231	2,5%
Teambesök exklusive läkare	4 255	5 285	24,2%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	521 732	535 516	2,6%
BESÖK TOTALT	1 339 848	1 377 015	2,8%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	148 422	145 207	-2,2%
PRODUKTIONSMIXPOÄNG SOMATIK (viktad produktion)	195 909	197 621	0,9%
PSYKIATRISK VÅRD			
Avslutade vårdtillfällen	7 626	7 647	0,3%
Vård dagar	112 085	115 967	3,5%
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	47 903	50 128	4,6%
Teambesök inklusive läkare	18 653	18 227	-2,3%
Summa läkarbesök	66 556	68 355	2,7%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	258 098	265 403	2,8%
Teambesök exklusive läkare	33 421	43 529	30,2%
Summa besök annan vårdgivare än läkare	291 519	308 932	6,0%
BESÖK TOTALT	358 075	377 287	5,4%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter	27 284	30 906	13,3%
PRODUKTIONSMIXPOÄNG PSYKIATRI (viktad produktion)	35 390	37 268	5,3%
PRIMÄRVÅRD			
Läkarbesök (inklusive dagsjukvård)	664 754	661 168	-0,5%
Teambesök inklusive läkare	111	560	
Summa läkarbesök	664 865	661 728	-0,5%
Besök annan vårdgivare än läkare (inklusive dagsjukvård)	1 293 325	1 235 770	-4,5%
BESÖK TOTALT	1 958 190	1 897 498	-3,1%
Kvalificerade brev- och telefonkontakter ¹	1 370 939	2 053 941	49,8%

1. Registreringsutfallet av kvalificerade brev- och telefonkontakter inom primärvårdsorganisationen är osäkert p g a bristfällig integration mellan journalsystem PMO och PASIS.

8 Vårdkonsumtion

Vårdområde	Vårdgivare	Antal vårdtillfällen jan-juli	Antal läkarbesök jan-juli	Antal övriga besök jan-juli
SOMATIK	Offentlig vård	90 942	704 078	455 683
	Privat vård	1 876	259 438	72 501
	Andra landsting	1 500	7 648	3 261
Somatik Totalt		94 318	971 164	531 445
PRIMÄRVÅRD	Offentlig vård		572 994	1 096 959
	Privat vård		461 203	1 053 013
	Andra landsting	1	8 054	7 074
Primärvård Totalt		1	1 042 251	2 157 046
PSYKIATRI	Offentlig vård	6 252	58 759	270 992
	Privat vård		31 240	75 318
	Andra landsting	157	1 076	1 377
Psykiatri Totalt		6 409	91 075	347 687
	Summa Offentlig vård	97 194	1 335 831	1 823 634
	Summa Privat vård	1 876	751 881	1 200 832
	Summa Andra landsting	1 658	16 778	11 712
TOTALT		100 728	2 104 490	3 036 178

Procentuell ökning eller minskning 2016 jämfört med 2015

Vårdområde	Vårdgivare	Vårdtillfällen jämfört med 2015	Läkarbesök jämfört med 2015	Övriga besök jämfört med 2015
SOMATIK	Offentlig vård	-2,4 %	2,1 %	3,5 %
	Privat vård	-6,2 %	-1,8 %	15,8 %
	Andra landsting	-6,9 %	-5,3 %	11,6 %
Somatik Totalt		-2,6 %	0,9 %	5,1 %
PRIMÄRVÅRD	Offentlig vård		-1,0 %	-4,2 %
	Privat vård		-2,3 %	0,5 %
	Andra landsting		-4,1 %	-2,3 %
Primärvård Totalt			-1,6 %	-2,0 %
PSYKIATRI	Offentlig vård	-0,8 %	1,7 %	6,1 %
	Privat vård		-8,5 %	-0,1 %
	Andra landsting	1,3 %	12,9 %	74,3 %
Psykiatri Totalt		-0,8 %	-1,9 %	4,9 %
	Summa Offentlig vård	-2,3 %	0,7 %	-0,9 %
	Summa Privat vård	-6,2 %	-2,4 %	1,3 %
	Summa Andra landsting	-6,1 %	-3,7 %	6,9 %
TOTALT		-2,5 %	-0,5 %	0,0 %

9 Befolkningsförändringar

Kommun	Folkmängd 30 juni 2016	Förändring 1:a halvåret 2016	Förändring 1:a halvåret % 2016	Förändring Ett år	Förändring Ett år %
Malmö	324 908	2 334	0,7%	4 761	1,5 %
Helsingborg	138 912	1 003	0,7%	2 259	1,7 %
Lund	116 883	49	0,0%	1 653	1,4 %
Kristianstad	82 783	273	0,3%	676	0,8 %
Hässleholm	51 178	130	0,3%	409	0,8 %
Landskrona	44 281	320	0,7%	494	1,1 %
Trelleborg	43 541	182	0,4%	359	0,8 %
Ängelholm	40 989	257	0,6%	541	1,3 %
Vellinge	34 897	230	0,7%	584	1,7 %
Eslöv	32 581	143	0,4%	239	0,7 %
Kävlinge	30 340	236	0,8%	451	1,5 %
Ystad	29 114	129	0,4%	228	0,8 %
Höganäs	25 739	129	0,5%	264	1,0 %
Lomma	23 532	208	0,9%	340	1,5 %
Staffanstorp	23 273	154	0,7%	227	1,0 %
Svedala	20 607	145	0,7%	231	1,1 %
Simrishamn	19 165	100	0,5%	139	0,7 %
Sjöbo	18 626	112	0,6%	190	1,0 %
Burlöv	17 549	119	0,7%	258	1,5 %
Klippan	16 911	-6	0,0%	69	0,4 %
Höör	16 080	110	0,7%	212	1,3 %
Åstorp	15 386	193	1,3%	244	1,6 %
Skurup	15 272	123	0,8%	148	1,0 %
Hörby	15 125	105	0,7%	162	1,1 %
Bjuv	15 011	49	0,3%	100	0,7 %
Båstad	14 501	128	0,9%	37	0,3 %
Östra Göinge	14 134	32	0,2%	226	1,6 %
Svalöv	13 671	16	0,1%	217	1,6 %
Tomelilla	13 234	102	0,8%	145	1,1 %
Osby	13 035	81	0,6%	123	1,0 %
Bromölla	12 594	81	0,6%	135	1,1 %
Örkelljunga	9 837	6	0,1%	27	0,3 %
Perstorp	7 212	1	0,0%	66	0,9 %
SKÅNE	1 310 901	7 274	0,6%	16 214	1,3 %

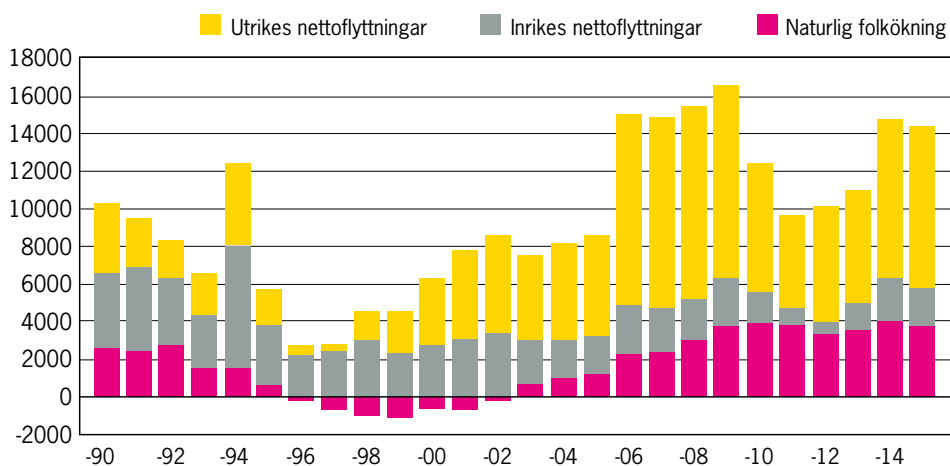
Källa: SCB Befolkningsstatistik

Skånes befolkning

Skåne hade vid halvårsskiftet 1 310 901 invånare. Under de första sex månaderna 2016 ökade Skånes befolkning med 7 274 personer. Av ökningen utgjordes cirka 27 procent av ett födelseöverskott, 9 procent av ett flyttnetto gentemot de övriga länen i Sverige och 65 procent av ett flyttnetto gentemot övriga världen. Ökningen gäller Skånes alla kommuner med något undantag. Störst är ökningen i Malmö som under första halvåret ökade med 2 334 personer, vilket motsvarar 32 procent av Skånes totala ökning (se ovan tabell). Befolkningsökningen i år är i linje med beräkningen i Region Skånes befolkningsprognos.

Under 2015 ökade befolkningen i Skåne med drygt 14 700 invånare, vilket tangerar rekordåren 2006-2009 (se diagrammet nedan). Även om migrationsöverskottet i sig svarar för den allra största delen av befolkningsökningen, är det positivt att den naturliga folkökningen (det vill säga att antalet födda är större än antalet avlidna) har ökat under de senaste åren. Under 2013 och 2014 har även det inrikes flyttöverskottet ökat igen efter att ha varit mycket lågt under 2011 och 2012.

Skånes befolkningsförändring 1990-2015

10 Uppföljning av arbetet med intern kontroll

Bedömningen utgår från det hittillsvarande arbetet under 2016, och i de fall där rapportering saknas sker detta i kommande årsredovisning

Internkontroll

	Nöjda medborgare	En effektiv verksamhet med hög kvalitet	En drivande utvecklingsaktör	Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare	Verksamhet och resultat i fokus	Långsiktigt stark ekonomi
Kollektivtrafiknämnden						
Kulturnämnden						
Regionala utvecklingsnämnden						
Hälso- och sjukvårdsnämnden						
- Medicinsk service						
- Hälsostaden Ängelholm						
Sjukvårdsnämnd Sus						
Sjukvårdsnämnd Sund						
Sjukvårdsnämnd Kryh						
Habilitering och hjälpmedelsnämnden						
Regionstyrelsen inkl beredningar						
Personalnämnden						
Service­nämnden						
Patientnämnden						

	Attesthantering inklusive behörigheter	Skattelagstiftning	Fakturering	Uppföljning av fastställd budget/plan	Bisysslor	Kompetensförsörjning	Upphandling	Verkställighet beslut
Kollektivtrafiknämnden								
Kulturnämnden								
Regionala utvecklingsnämnden								
Hälso- och sjukvårdsnämnden								
- Medicinsk service								
- Hälsostaden Ängelholm								
Sjukvårdsnämnd Sus								
Sjukvårdsnämnd Sund								
Sjukvårdsnämnd Kryh								
Habilitering och hjälpmedelsnämnden								
Regionstyrelsen inkl beredningar								
Personalnämnden								
Service­nämnden								
Patientnämnden								

	13-16	Direkt åtgärd krävs. Minimera riskerna.
	9-12	Reducera riskerna. Åtgärdas.
	4-8	Håll under uppsikt. Uppmärksamhet krävs.
	1-3	Inget agerande krävs. Vi accepterar riskerna.
		Ingen rapportering i delårsrapport utan endast i årsredovisning

Ordlista

AFA

Arbetsmarknadens försäkringsaktiebolag

Anläggningstillgång

Tillgång avsedd för stadigvarande innehav, såsom fastigheter och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

De betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet beträffande beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Balanskrav

Balanskrav innebär att årets resultat ska överstiga noll. Från och med verksamhetsåret 2005 infördes en ändring i kommunallagen som innebär att negativa resultat ska återställas senast tre år efter att underskottet uppkommit. I tidigare lagstiftning gällde tvåårsgräns för återställande. Om synnerliga skäl finns behöver resultatet inte återställas.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder.

Diskonteringsränta

Kalkylränta, är den räntesats som uttrycker avkastningskrav på kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan totala tillgångar och avsättningar och skulder enligt balansräkningen det vill säga nettoförmögenheten.

Emittent

Utgivare av värdepapper

Extraordinära intäkter/kostnader

Saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och är av sådan art att de inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till väsentligt belopp.

Finansiellt leasingavtal

Ett leasingavtal vari de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Immateriell tillgång

En tillgång som är identifierbar men icke-monetär. Tillgången är en resurs som förväntas ge ekonomiska fördelar i framtiden.

Infrastrukturell investering

Byggnad av väg eller järnväg som staten ansvarar för. Lämnade bidrag till infrastrukturinvestering kan dock inte avse att helt finansiera en viss investering.

Intern ränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Jämförelsestörande poster

Viktiga händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder och mellan olika landsting.

Kassaflödesanalys

Visar kassaflöden från den löpande verksamheten, investerings- och finansieringsverksamheten samt förändring av rörelsekapital. Summa av dessa komponenter utgör förändringen av likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

Kreditivränta

Kalkylmässigt beräknad räntekostnad under byggnadstid.

Leasingavtal

Ett avtal enligt vilket en leasegivare på avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar.

Likvida medel

Konter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, till exempel kassa- och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper som statsskuldväxlar, bankcertifikat.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Kan uttryckas i olika mått, exempelvis rörelsekapital och ställas i relation till externa utgifter.

Långfristiga fordringar och skulder

Fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgång som beräknas innehas kortvarigt, exempelvis kundfordringar och förrådsartiklar.

Patientrörlighetsdirektivet

EU:s patientrörlighetsdirektiv innebär att medborgare har rätt att få ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat EU- eller ESS-land. Svenska medborgare, som vill söka vård utomlands, vänder sig till Försäkringskassan som är den myndighet som hanterar ersättningsfrågan till både patienter och vårdgivare.

Produktionsmix

Ett sammanvägt mått, mätt i antal poäng, för att mäta vårdproduktionen hos Region Skånes egna vårdgivare.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel verksamhetsåret.

RIPS

Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Pensionskulden räknas som nuvärdet av alla framtida pensionsutbetalningar. Den diskonteringsränta som används för att beräkna pensionskulden avstäms utifrån utvecklingen av den tioåriga statsobligationsräntan. För att räntan ska vara stabil finns ett toleransintervall på ± en procent kring den fastställda diskonteringsräntan.

Ränteswap

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp.

Rörelsekapital

Den del av kapitalet som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Sammanställd redovisning

Sammanställning av resultaträkningar och balansräkningar för olika juridiska personer i vilka Region Skåne har ett betydande inflytande. Ger en helhetsbild av ekonomiska åtaganden oavsett i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Skattekraft

Antal skattekonor per invånare.

Skatteunderlag

Totala beskattningsbara inkomster. Uttrycks vanligen i skattekonor, det vill säga skatteunderlaget delat med 100.

Soliditet

Långsiktig betalningsförmåga, uttrycks vanligen som egetkapital i förhållande till totala tillgångar.

Vårdkonsumtion

Den vård som Region Skåne finansierar produceras av Region Skånes egna vårdgivare, privata vårdgivare eller i annat landsting. Vårdkonsumtion är den vård som produceras till Region Skånes Invånare oavsett var vården sker.

Vårdproduktion

Den vård som produceras av Region Skånes egna vårdgivare till regionens invånare och till invånare i andra landsting/huvudmän.

Verksamhetsberättelser

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Region Skånes angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Regionstyrelsen har det övergripande samordningsansvaret för frågor som ska bedrivas ur ett strategiskt helhetsperspektiv.

Koncernledningen och koncernkontoret har, inom de ramar och direktiv som regionstyrelsen anger, ansvaret för att leda, samordna, följa upp och utveckla Region Skånes verksamhet utifrån en helhetssyn.

Viktiga händelser hittills i år

- Regionfullmäktiges ordförande Christine Axelsson avled i juni efter en tids sjukdom.
- Regionrådet Märta Stenevi lämnade i sitt uppdrag vid halvårsskiftet.
- Koncernledningen genomförde årlig krisledningsövning.
- Habilitering och hjälpmedel är åter en egen förvaltning.
- Ny fastighetsorganisation med Christer Holmgren som förvaltningschef.
- Trafikförsörjningsprogram för 2016.
- Program för uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata vårdgivare.
- Nytt hälso- och sjukvårdsavtal mellan Region Skåne och Skånes kommuner (träder i kraft 2016-09-01).
- Medfinansieringsavtal Flackarp-Arlöv genom Hjärup och Burlöv.
- Slutrapport av översyn av den skånska akutsjukvården.
- E-hälsost strategi för Region Skåne 2016-2020.
- Patientavgifter för 2017 – ny struktur och ökad enhetlighet.
- Regional katastrofmedicinsk plan.
- Medfinansiering av ESS genom investeringsbidrag på 800 miljoner kronor samt markförsäljning genom överlåtelseavtal mellan Region Skåne och ESS (ERIC).
- Genomförandeavtal med Lunds kommun angående spårväg i Lund.
- Förlängning av avtal angående Hälsostaden med Ängelholms kommun. Carl-Johan Roberts ny projektchef efter Sergio Garay fra m 2016-09-01.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

En drivande utvecklingsaktör
Regionstyrelsen leder och samordnar implementeringen av den regionala utvecklingsstrategin i enlighet med regionfullmäktiges beslut.

Ekonomiskt resultat per augusti

Resultatet för regionstyrelsen uppgår till 87,0 miljoner kronor jämfört med budget för år 2016. Förtroendemannanorganisationens resultat uppgår till 12,1 miljoner kronor jämfört med budget.

REGIONSTYRELSEN		
Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	1 386,0	1 467,1
Kostnader	-1 299,0	-1 312,9
Resultat	87,0	154,2
Budget	13,6	18,5
Avvikelse	73,4	135,7
Antal anställda	788	782

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Hälsa- och sjukvårdsnämnden ansvarar för bedömning av det samlade behovet av hälsa- och sjukvård och tandvård inom Region Skåne och beslutar om det övergripande hälsa- och sjukvårdsuppdraget. Uppdraget anger inriktning och mål för den offentligt finansierade vården i offentlig och privat regi.

Viktiga händelser hittills i år

- Översyn har genomförts av hälsovalet inklusive den CNI-baserade ersättningsmodellen.
- Barn- och ungdomspsykiatri har genomlysts varefter specifik handlingsplan tagits fram och förankrats politiskt.
- Särskilda medel har avsatts för implementering av nya regionala vårdprogram för sepsis och artros.
- Uppdrag och resurser inom tillgänglighetspaketet har fördelats till förvaltningarna samt för satsningar inom privat vård. Vid uppföljning efter augusti månad har cirka 800 patienter handlagts inom ramen för tillgänglighetspaketet.
- Ett samarbetsavtal har slutits med Region Sjaelland rörande utbildning av akutläkare.
- Nya riktlinjer för handläggning av våld i nära relationer har fastställts och särskilt vårdprogram tas fram under hösten.
- Handlingsplan för jämlik demensvård i Region Skåne har fastställts och 4 miljoner kronor avsatts för genomförande.
- Ett regionalt kunskapscentrum för prevention och sjukdomsförebyggande metoder har inrättats med verksamhetsstart den 1 september.
- Statliga satsningar avseende kroniska sjukdomar, förlossningsvård och kvinnohälsa samt psykisk ohälsa har fördelats för insatser inom ett flertal olika områden.

- Ett blocköverskridande beslut togs i augusti om en ny modell för läkarstöd till hemsjukvården i enlighet med tidigare överenskommelse om nytt hälsa- och sjukvårdsavtal mellan Region Skåne och Skånes kommuner
- Standardiserade vårdförlopp (SVF) har med stöd av statliga och regionala medel fortsatt att införas under 2016. Preliminära resultat är mycket positiva.
- Särskilda medel har avsatts för införande av ny behandling vid vissa former av stroke, så kallad trombectomi, där proppen i hjärnan avlägsnas med hjälp av en specialkateter som förs in i hjärnans blodkärl.
- Inom högspecialiserad cancersjukvård har nationell nivåstrukturerings genomförts där Skånes universitetssjukhus erhöll nationella uppdrag för samtliga vårdprocesser som ansöktes om.
- En IT-lösning för förenklad inloggning, Single Sign On (SSO), finns nu tillgänglig för Region Skånes medarbetare.
- För att öka tillgängligheten för patienterna till sjukhusens och andra vårdinrättnings receptioner och mottagningar har en möjlighet till självcheckning tagits fram och testats i ett pilotprojekt på Centralsjukhuset i Kristianstad.
- Nya lagstiftning och nya nationella riktlinjer för ensamståendes rätt till assisterad befruktning är införda efter beslut under våren.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Med hjälp av den Nationella Patientenkäten har den patientupplevda kvaliteten under innevarande uppföljningsperiod följts inom somatisk slut- och

öppenvård. Region Skånes resultat har i dessa mätningar i regel motsvarat genomsnittet i riket men ligger inom flera områden bättre än riket. Detta gäller till exempel för kontinuitet, information och delaktighet inom öppenvård.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet Vårdens kvalitet följs regelbundet upp med hjälp av specifika indikatorer som sammanställs i index för 10 områden. I nedanstående tabell anges måluppfyllelsen inom varje indexgrupp. Grön färg innebär mer än 50 procent måluppfyllelse, gul färg mer än 30 procent och röd färg mindre än 30 procent måluppfyllelse. Bäst måluppfyllelse noteras inom hjärtsjukvård och strokevård.

Område	Måluppfyllelse
Säker vård	
Tillgänglighet	
Psykisk ohälsa	
Äldre	
Akutsjukvård	
Diabetes primärvård (typ 2)	
Diabetes sjukhus (typ 1)	
Hjärtsjukvård	
Stroke	
Palliativ vård	

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	9 419,8	19 299,0
Kostnader	-9 128,2	-19 090,4
Resultat	291,6	208,6
Budget	0	0
Avvikelse	291,6	208,6
Antal anställda	0	0

Sjukvårdsnämnd Sus

Skånes universitetssjukvård tillhandahåller akut- och planerad hälso- och sjukvård, specialistsjukvård samt primärvård. Sjukhusen är belägna i Malmö och Lund. Skånes universitetssjukvård tillhandahåller högspecialiserad vård, inklusive "sista länken", för såväl hela Skåne som södra sjukvårdsregionen. Sjukhuset utför därtill rikssjukvård inom flera områden. Offentlig primärvård bedrivs vid vårdcentraler belägna i kommunerna Malmö, Lund, Burlöv, Staffanstorps, Lomma, Kävlinge, Eslöv, Höör och Hörby och är en integrerad del av förvaltningens verksamhet. Omfattande avancerad forskning bedrivs i egen regi och i samarbete med externa aktörer, där Medicinska fakulteten vid Lunds universitet är den volymmässigt absolut största samarbetspartnern.

Viktiga händelser hittills i år

- Våren 2016 infördes Servicevårdar på vårdavdelningarna i Sus Malmö.
- Tillgänglighetsåtgångarna involverade många verksamhetsområden – ryggtortopedi, neurologi, arytm, magnetröntgen, CT, PET/CT, koloskopi, gastroscopi, ERCP i narkos, blåscancer, hematologi, onkologi och strålningsfysik. Tillgänglighetsåtgångarna fortsätter under hösten.
- Standardiserat vårdförlopp infördes för ovarialcancer, lungcancer primära maligna hjärntumörer. Ytterligare standardiserade vårdförlopp startade inom VO kirurgi och gastroenterologi samt VO hematologi, onkologi och strålningsfysik. Standardiserat vårdförlopp malignt hudmelanom infördes i september 2016.
- Nationell nivåstrukturering inom cancervård där Skånes universitetssjukhus antogs som behandlande enhet inom cancervård för fyra områden.
- Förberedande av utökad verksamhet med mobila team och genomförande av Hälso- och sjukvårdsavtalet tillsammans med kommunerna.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde. Det ska finnas utrymme för olikheter, att människor har olika bakgrund eller kultur och i varje enskilt möte med patient ska vården visa intresse och förståelse för hans totala livssituation. Hälso- och sjukvården ska involvera patienter, närstående och medborgare i utformningen av vård såsom till exempel patientprocessutveckling, tillgänglighet och i de nya sjukhusbyggnaderna. Det är viktigt att Region Skåne genomför ett omfattande arbete avseende både vertikala och horisontella prioriteringar i vården.

Region Skånes värdegrund är att vara välkomnande, drivande och att möta alla människor med omtanke och respekt. Det är utgångspunkten som alla som arbetar på Sus ska utgå ifrån i möten med andra människor. Brukarnas och patienternas kunskap om sin egen situation ska tas tillvara för att utveckla vården. Patientutbildningar är ett viktigt verktyg i detta arbete. Att uppfylla hälso- och sjukvårdslagen innebär att det finns flera perspektiv att ta hänsyn till, t ex medborgare och patienter (sammhälletsnytta), verksamheten, medarbetarna, FoU, ekonomi. Många medarbetare ställs dagligen inför svåra etiska dilemman, där dessa perspektiv ska vägas samman. Värdegrunden ska vara ett stöd i dessa situationer. Sedan januari 2014 pågår ett systematiskt värdegrundsarbete inom Sus.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet Sus nådde under perioden flera mål exempelvis inom hjärtsjukvården, strokevården och mål gällande vistelsetid på barnakutmottagningen där medelvistelsetiden i stort sett varit stabil sedan 2014. Flera mål är också nära att uppnås, detta gäller till exempel mål inom diabetessjukvården.

Ett par exempel på områden där Sus uppvisar en positiv utveckling gäller följsamhet till regler för basal hygien

och arbetskläder vid patientnära arbete och telefontillgänglighet i primärvården.

Tillgänglighetsåtgångarna genomfördes under våren för att förbättra tillgängligheten, fler satsningar planeras under hösten.

En drivande utvecklingsaktör

Sus bidrar till målbilden och genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS) på flera sätt. Hela verksamheten har genom den vård, utbildning och forskning som bedrivs direkt koppling till flera av de prioriterade ställningstagandena i RUS särskilt att Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet, utveckla morgondagens välfärdstjänster och vara globalt attraktivt

Ekonomiskt resultat per augusti

Sus ekonomiska resultat efter augusti 2016 var 253 mkr sämre än budget, vilket motsvarar 2,9 %. Hälsovalet hade en negativ avvikelse mot budget på 40,2 mkr, och sjukhuset 213,6 mkr. Vårdvalet hade en positiv avvikelse mot budget på 0,5 mkr.

Underskottet inom sjukhusverksamheten förklaras bl a av:

- Dyra personallösningar, t ex stimulansersättningar, övertid, bemanningsköp och återgång till glesare helgbehandling för att kunna hålla vårdplatser öppna.
- Ökade kostnader från serviceförvaltningarna inom Region Skåne för servicemedarbetare och servicevårdar, FM-tjänster, laboratorietjänster och IT.
- Ökade kostnader för insulinpumpar, katetrar och ledare, endoskopimaterial, hjärtklaffar och annan medicinsk materiel.

SJUKVÅRDSNÄMND SUS

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	9 014	8 545
Kostnader	9 116	8 610
Resultat	-101	-66
Budget	152	179
Avvikelse	-253	-245
Antal anställda	13 654	13 073
Antal anställda AOH	13 016	12 551

Sjukvårdsnämnd Kryh

Skånevård Kryh bedriver akutsjukvård, planerad sjukvård, närsjukvård och primärvård på 21 vårdcentraler, barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler. Större delen av den akuta sjukvården bedrivs på Centralsjukhuset Kristianstad (CSK) och på Lasarettet i Ystad. Hässleholm har ett närsjukhus och ett ortopedisk centrum som är landets största på höft- och knäprotosoperationer.

Förvaltningen har flera uppdrag som omfattar hela Skåne; Palliativ vård och Avancerad Sjukvård i hemmet (ASiH), Ungdomsmottagningar och Dietistverksamhet inom primärvård.

Viktiga händelser hittills i år

- Inom ramen för tillgänglighetspaketet har Kryh från januari till och med juli genomfört nästan 300 operationer inom kirurgi, ortopedi, gynekologi och urologi. Förvaltningen har också avlastat Sus med ett 100-tal akuta höfttrauman för patienter, bland annat från Höör, Hörby, Trelleborg, Svedala, Skurup, Tomelilla och Sjöbo.
- Habilitering och Hjälpmedel, som varit en del av Kryh, bildade egen förvaltning i februari 2016.
- Ett läkarlett mobilt team startade i Hässleholm i maj. Teamet åker hem till patienter och har bara under sommarmånaderna förhindrat att ett 40-tal patienter behövt uppsöka akutmottagning eller läggas in.
- Intensivvårdsavdelningen på CSK har genomfört ett framgångsrikt arbete för att använda intensivvårds-sjuksköterskors kompetens på bästa sätt. Undersköterskor, sjukgymnast och servicemedarbetare avlastar numera intensivvårdssjuksköterskorna som blivit färre i samband med att flera sa upp sig under våren.
- Verksamhetsområdena Akut och Specialiserad Medicin i Ystad har slagits ihop till ett gemensamt verksamhetsområde. Det bidrar till förbättrade flöden och stora patientvinster på Lasarettet i Ystad.

- Det nystartade endometriosteamet på CSK där läkare, barnmorska och kurator erbjuder snabb behandling och psykosocialt stöd till kvinnor med endometriosis har lett till att antalet vårddygn minskat från 80 till 18 under första halvåret 2016 jämfört med 2015.
- De offentliga ungdomsmottagningarna i Skåne har från staten fått 11 miljoner kronor för riktade insatser mot psykisk ohälsa. Pengarna kommer bland annat att användas för att öka tillgängligheten till ungdomsmottagningarna och att starta en ungdomsmottagning på nätet.
- Under våren pågick en diskussion om framtiden för slutenvårdsplatser inom palliativ vård och ASiH i Trelleborg. Den slutade med att politiken beslutade att platserna i Trelleborg ska vara kvar.
- Vårdcentralsfilialen i Hästveda erbjuder sedan i våras läkarbesök on-line.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Patienternas delaktighet och förtroende ska öka genom dialog, information och samverkan. Därför har brukarsamverkan skett och fler möten planeras under hösten. Patientråden för framtidens vård, cancer och äldre har vardera haft två möten under våren. Framkomna synpunkter och förslag till åtgärder hanteras av respektive verksamhetsområde. Resultatet av NPE (nationell patientenkät) är klart under hösten. Ökning av den jämlika och jämställda hälsan följs upp via kvalitetsregistret. Handlingsplaner finns och inom patientprocesserna genomförs förbättringsarbete.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet Kryh har en god tillgänglighet både för besök och operation. Samordningen av patienter till Kryh (både vårdgaranti och TG-paket) januari – augusti uppgår till 1465 patienter, att jämföra med 489 patienter under samma period 2015. Patienter som söker vård i Kryh blir nästan alltid erbjudna vård inom vårdgarantins 90 dagar, Kryh står en-

dest för 3 % av den totala samordningen i Region Skåne.

Förvaltningen arbetar strategiskt med en förskjutning från tyngre till mer öppna och resurseffektiva vårdformer. Den slutna vården har minskat, till exempel genom satsning på hembesöksbil i Ystad och Hässleholm och genom observationsenheter i anslutning till akut-mottagningarna i Kristianstad och Ystad. Primärvården i Kryh har genomfört en kraftig utbyggnad av hemsjukvården och följer den strategiska planen för palliativ vård och ASiH. Planen innebär att fler patienter vårdas i hemmet och att tillgången på denna vårdform blir jämnt fördelad över Skåne.

En drivande utvecklingsaktör

Kryh har infört personcentrerad vård på flera vårdavdelningar för att patienternas delaktighet i vården ska förbättras. Ortopedin i Kryh kombinerar sedan många år kliniskt arbete av hög klass med patientnära forskning på internationell nivå.

Ekonomiskt resultat per augusti

Kryhs resultat uppgår till -104,8 mkr och i förhållande till budget är avvikelsen -153 mkr. Inför 2016 var kravet på kostnadseffektivisering cirka 245 mkr för att nå budgetbalans. Av dessa är 225 mkr allokerade till sjukhusdivisionerna och 20 mkr till Division Primärvård. Handlingsplaner för ekonomisk balans har ätits upp av fördyrningar, främst ökade personalkostnader, inhyrd personal och läkemedel. Kostnadsutvecklingen uppgick till 4 % och motsvarar 2016 års uppräknings på finansieringen. Kostnadsavvikelsen kvarstår därmed från föregående år och är orsak till det negativa ekonomiska utfallet.

SJUKVÅRDSNÄMND KRYH

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	3 031,0	2 884,1
Kostnader	-3 135,8	-3 016,2
Resultat	-104,8	-132,1
Budget	48,2	49,3
Avvikelse	-153,0	-181,4
Antal anställda	5 056	4 969

Sjukvårdsnämnd Sund

Tillhandahåller akut- och planerad specialiserad hälso- och sjukvård samt primärvård. Sjukhusen är belägna i Helsingborg, Landskrona, Trelleborg och Ängelholm, varav huvuddelen av akut-sjukvården bedrivs vid sjukhuset i Helsingborg. Förvaltningen bedriver specialiserad psykiatrisk vård för alla medborgare i Skåne, samt Skåneövergripande uppdrag avseende Regionalt stöd för personer från andra länder. Förvaltningen ansvarar för skåneövergripande uppdrag avseende Kompetenscentrum primärvården Skåne (KCP) och Centrum för primärvårdsforskning (CPF). På förvaltningsnivå finns en FoU-enhet och väletablerad forskningsverksamhet bedrivs inom sjukhusvård, primärvård och psykiatrisk vård.

Viktiga händelser hittills i år

- Nya Sjukhusområdet Helsingborg (NSH-projektet) påverkar sjukhusmiljön vid Helsingborgs lasarett. Ombyggnad av östra flygeln har inneburit att vårdavdelningar har evakuerats och mottagningar byggts om utan neddragningar och under pågående klinisk verksamhet.
- Diagnostiskt Centrum startade verksamhet i Olympiahuset våren 2016.
- Satsningen på Standardiserat vårdförlopp (SVF) med fem diagnoser inom cancervården och ett nystartat Diagnostiskt Centrum har varit framgångsrikt och fortsätter med ytterligare 13 SVF efter sommaren.
- Psykiatri Skåne har under året vidtagit olika åtgärder för att minska behovet av hyrläkare. Ett hyrläkarstopp är beslutat och målet är att divisionen ska vara oberoende av hyrläkare 2017.

- Rättspsykiatrin förbereder för flytt av all rättspsykiatrisk verksamhet, gamla Östra sjukhuset i Sege Park, till ett nytt sjukhus i Trelleborg, Rättspsykiatriskt centrum (RPC). Invigningen hölls i september 2016.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Under perioden har tillgängligheten till mottagningsbesök och operationer inte förbättrats, mycket på grund av brist på personal och vårdplatser. Sannolikt kommer tillgängligheten även i fortsättningen under 2016 vara begränsad med vissa undantag. I syfte att öka jämlik hälso- och sjukvård är flera utbildningsinsatser genomförda. Stor nationell satsning på förlossningsvården ligger till grund för ett målstyrt arbete inom jämlik vård. Införandet av standardiserade vårdförlopp (SVF) för cancerpatienter ökar den jämlika vården. Under 2016 kommer Sund att införa totalt 18 SVF.

En drivande utvecklingsaktör

Utbildningsuppdraget är centralt och en av grundpelarna för att säkerställa god kompetensförsörjning inom sjukvården. Flera lovvärda satsningar på utbildning är genomförda och dessa välkomnas varmt. 50 nya ST-läkartjänster är tillsatta inom primärvården och en kraftig satsning på utbildning av sjuksköterskor är genomförd från centralt håll. Det är en utmaning att erbjuda VFU platser för varje termin och speciellt inför höstterminen när operationsverksamheten dras ner. Det påverkar både verksamhetsförlagd utbildning för specialister och möjligheten att placera studenter inom opererande verksamheter.

Inom miljö är målet att vara fritt från fossila bränslen 2020. Förvaltningen har minskat tjänsteresor med bil med 17 procent samtidigt ökar kostnaden för flygresor. Förvaltningens klimatpåverkan mätt i koldioxidutsläppen från förbrukningsmaterial har under första halvåret minskat med 10 procent jämfört med motsvarande period 2015.

SJUKVÅRDSNÄMND SUND

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	4 953,1	4 639,8
Kostnader	-4 939,6	-4 721,8
Resultat	13,5	-82,0
Budget	74,4	58,4
Avvikelse	-60,9	-140,4
Antal anställda	8 143	7 952

Habilitering- och hjälpmedelsnämnden

Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden ska erbjuda personer som är bosatta i Skåne och har en varaktig funktionsnedsättning, habilitering, rehabilitering, hjälpmedel och tolktjänst för vardagstolkning. Nämnden har ansvar för den samlade hjälpmedelshanteringen i Skåne. Uppdraget innebär att ”göra livet mer möjligt” och därmed skapa förutsättningar för denna målgrupp att kunna uppleva en ”livskvalitet i världsklass”.

Viktiga händelser hittills i år

- Det är i mötet med patienten som resultat skapas. De viktigaste händelserna sker ute på enheterna där engagerade och kompetenta medarbetare varje dag möter dem vi finns till för.
- Regiondirektören beslutade i januari 2016 att Habilitering och hjälpmedel återigen skulle bli en egen förvaltning. Uppdraget att skapa en ny förvaltning och dess organisation var fullt genomfört den 1 juni 2016.
- Den 1 januari 2016 fick Habiliterings- och hjälpmedelsnämnden ett utökat ansvar för den samlade hjälpmedelshanteringen i Skåne. Syftet med den nya organisationen är att genom tydligare uppföljning och kontroll av hjälpmedelsförsörjningen skapa ett strukturerat arbetssätt och på så sätt minska kostnaderna för kärnverksamheten i Region Skåne.

- Sveriges riksdag beslutade i februari i år att införa en lag om bidrag för glasögon till barn och unga mellan 8 och 19 år. Lagen gäller från den 1 mars och innebär att landstingen ska lämna bidrag för kostnad för glasögon eller kontaktlinser.
- Under 2016 har antalet remisser för barn och unga med autism ökat med 25 procent. På grund av det ökade inflödet kan barn- och ungdomshabiliteringen inte ge barnen de insatser som de enligt nationella riktlinjer ska få.
- Patientinflödet ökar i flera verksamheter. Totalt har antalet patienter som haft vårdkontakt ökat med 4,2 procent jämfört med förra året. Samtidigt är antalet anställda i princip oförändrat.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

De allra flesta måltal och aktiviteter kopplade till målet om nöjda medborgare kommer att vara uppfyllda/genomförda innan årets slut. En avvikelse är rapporterad, där den bakomliggande orsaken är hög personalomsättning inom en enskild enhet. Rekryteringar pågår och arbetet fortsätter i takt med att nya medarbetare blir insatta i arbetet.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet
De flesta måltal och aktiviteter som ska bidra till målet om en effektiv verksamhet med hög kvalitet kommer sannolikt att vara uppfyllda/genomförda innan årets slut. En avvikelse finns rapporterad, se ovan, och risk för avvikelser finns inom några verksamheter/staber. Åtgärder har vidtagits för att komma tillrätta med dessa.

En drivande utvecklingsaktör

Måltal och de flesta aktiviteter kopplade till målet om en drivande utvecklingsaktör kommer sannolikt att vara uppfyllda/genomförda innan årets slut. Emellertid finns även här risk för avvikelser inom några av verksamheterna. Åtgärder har vidtagits för att i möjligaste mån komma tillrätta med dessa.

HABILITERING- OCH HJÄLPMEDELSNÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	500,9	472,5
Kostnader	-483,2	-451,1
Resultat	17,7	21,4
Budget	0	0
Avvikelse	17,7	21,4
Antal anställda	786	784

Patientnämnden

Patientnämnden ska enligt lagen om Patientnämndsverksamhet (1998: 1 656)

- Tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna tillvarata sina intressen inom hälso- och sjukvården.
- Främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal.
- Hjälpa patienterna att vända sig till rätt myndighet.
- Rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna, till vårdgivare och vårdenheter.
- Utse stödpersoner för patienter som är föremål för frihetsberövande och annat tvång, enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård, lagen om rättspsykiatrisk vård eller smittskyddslagen samt informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonal och andra berörda om sin verksamhet.

Viktiga händelser hittills i år

- Ledamöterna i Patientnämndens presidium har genomfört enskilda dialogmöten med samtliga presidier inom sjukvårdsnämnderna, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionfullmäktige för att informera om Patientnämndens verksamhet och de samlade iakttagelser som gjorts avseende klagomål/synpunkter som inkommit till Patientnämnden. Mötena har varit uppskattade och planeras fortsätta även under nästkommande år.
- Nämnden har inlämnat yttrande på slutbetänkandet i den statliga Klagomålsutredningen (SOU 2015:102). Utredningen föreslår en ny Patientnämnds lag som förväntas leda till en mer ändamålsenlig hantering av klagomål mot hälso- och sjukvården i kommuner och landsting.
- Patientnämnden har deltagit som medverkande i den årliga Malmöfestivalen i syfte att göra Patientnämndens verksamhet känd. Vad gällde frågor från allmänheten, av mer personlig karaktär, hänvisades dessa till Patientnämndens kansli.

- Kansliet har bytt förvaltningschef under perioden. Ny chef tillträdde 2016-03-01. Under perioden har även tre handläggare slutat sin anställning och tre nya medarbetare har rekryterats.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Patientnämndens kansli har en fortsatt hög tillgänglighet för enskilda medborgare som önskar kontakt för att framföra klagomål och/eller få svar på frågor gällande deras rättigheter i vården. Årligen görs en uppföljning av den individuella servicen som medborgarna har fått i syfte att bibehålla och förbättra Patientnämndens tjänster. Mätningen kommer att göras under oktober.

Patientnämnden har medvetet arbetat med att utveckla kontakten med medborgarna. Detta sker regelbundet vid olika möten och informationskampanjer. Dels genom direkt riktad information till allmänheten och dels indirekt riktad information via olika patientföreningar där såväl nämndens ledamöter som medarbetare på Patientnämndens kansli medverkar.

En stor del av informationen har även riktats till vårdpersonal, vårdchefer och studerade inom vården. Syftet är att göra Patientnämndens verksamhet mer känd så att vårdpersonal kan bistå patienterna och anhöriga i de fall dessa önskar rikta klagomål eller få stöd i att tillvarata sina rättigheter.

Kansliet uppfyller även kravet att tillgodose tvångsvårdade patienters behov av stödperson. Totalt har under perioden (1 jan-22 aug) 99 stödpersoner ett eller flera pågående förordnande. Av dessa utgör 36 nyrekryterade stödpersoner. Under samma period har det inkommit 66 önskemål om stödperson varav 24 dragits tillbaka då patienterna ändrat sig eller inte längre vårdas under tvångsvård. Tiden från att ansökan inkommit till att en stödperson utsetts har under perioden i genomsnitt uppgått till ca 4 veckodagar.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet
Mätning och analys av Patientnämndens service, utifrån ett medborgarperspektiv, sker under oktober månad och kommer att redovisas i årsredovisningen.

Nedanstående delmål har uppfyllts under perioden och förväntas även bli uppfyllda under resten av året:

- Patienternas och anhörigas ges information och stöd så att deras rättigheter kan tillvaratas.
- Människor ska bemötas med respekt och ha förtroendet för Patientnämnden. Vi följer Region Skånes värdegrund och utgår från de gemensamma värderingarna: Välkomnande, Drivande, Omtanke och Respekt.
- Tillgängligheten ska vara fortsatt hög och vidmakthållas.
- Bidra till patientsäkerheten genom deltagande i Patientsäkerhetsrådet, samverka med myndigheten IVO och ge regelbunden återrapportering av ärenden till verksamhetschefer.
- Informera om Patientnämndens verksamhet. Säkerställa att Patientnämnden är känd hos medborgarna och i vårdverksamheten.
- Kansliet ska skyndsamt och med god kvalitet tillgodose tvångsvårdades patienters behov av stödperson.
- En budget i balans.

PATIENTNÄMNDEN		
Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	10,1	9,8
Kostnader	- 8,9	- 9,5
Resultat	1,2	0,3
Budget	0	0
Avvikelse	1,2	0,3
Antal anställda	15	15

Personalnämnden

Personalnämnden har ansvar för övergripande personalpolitiska frågor, i detta ingår att svara för den regioninterna kompetensförsörjningsstrategin och rekryteringsarbetet, med syfte att skapa en attraktiv, konkurrenskraftig och forskningsvänlig arbetsplats för nuvarande och framtida medarbetare. Nämnden har även ett övergripande ansvar för frågor som rör jämställdhet, jämlikhet och antidiskriminering och ska inom ramen för detta svara för de regionövergripande arbetet med antidiskriminering och likabehandling.

Viktiga händelser hittills i år

Personalnämnden har bland annat beslutat om följande insatser:

- Utökning med 100 utbildningsförmåner för specialistsjuksköterskeutbildning med start hösten 2016.
- Beslut om införande av traineejobb och extratjänster för att stärka kompetensförsörjningen.
- Antalet praktikplatser inom Tekniksprånget har ökat.
- Region Skånes kompetensförsörjningsplan har uppdaterats. Till planen hör även en handlingsplan med aktiviteter och förslag till satsningar för att stödja Region Skånes förvaltningar i arbetet med kompetensförsörjning.
- Uppskalning av Snabbspåret för att bättre tillvarata kompetensen hos redan utbildade personer som kommer från andra länder.
- En handlingsplan för det fortsatta arbetet med sjukfrånvaron i Region Skåne har utarbetats.
- Beredningen av ST i allmänmedicin har förstärkts med en särskild beredningsgrupp.
- För att attrahera erfarna medarbetare med hög kompetens till ett mer flexibelt arbetssätt samt att minska beroendet av externa bemanningsföretag har modeller för utveckling av interna resursteam utarbetats.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Personalnämndens arbete med insatser för att säkra dagens och morgondagens kompetensförsörjning är en av grundförutsättningarna för att uppnå målet Nöjda medborgare. De insatser som gjorts under året bedöms som, på såväl kortare som längre sikt, ge effekt på såväl tillgänglighet som förtroendet för Region Skånes verksamheter.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet Bättre nyttjande av befintlig kompetens, tillförandet av ny kompetens och förändrade arbetssätt är avgörande för att förbättra tillgängligheten och även i övrigt säkra en hög kvalitet och effektivitet i Region Skåne verksamheter. Personalnämnden har arbetat inom samtliga dessa områden under perioden.

En drivande utvecklingsaktör

Samarbete mellan Region Skåne, de skånska lärosätena och andra relevanta utbildningsanordnare vad gäller utbildningsfrågor har fortsatt utvecklats. Samarbetet behöver dock fortsätta stärkas än mer för att möta utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet och bättre matcha utbildning med nuvarande och framtida behov av kompetens inom Region Skånes verksamheter. Resultatet av detta samarbete ska utmynna i konkreta lösningar på kompetensutvecklingsinsatser där utbildning och arbete kan kombineras.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen är nära och utvecklas fortsatt positivt, under året har bl a införande av traineejobb och extratjänster skett i nära samarbete.

Kompetenta, stolta och motiverade medarbetare

Region Skåne ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder meningsfulla, utvecklande och stimulerande arbeten. Som en del i att attrahera erfarna medarbetare med hög kompetens till ett mer flexibelt arbetssätt, samt att minska beroendet av externa bemanningsföretag, har modeller för utveckling av interna resursteam utarbetats.

Insatser har gjorts för att marknads-

föra och beskriva Region Skånes verksamheter samt för att fortsätta arbetet med att vidareutveckla en behovs- och målgruppsanpassad rekrytering för fler av Region Skånes yrkesgrupper. Arbetet med att rikta och målgruppsanpassa annonserna på Facebook har haft fortsatt prioritet. Region Skånes värderingar finns nu med i samtliga rekryteringsannonser och på hemsidan Jobba hos oss.

Sjukfrånvaron har under perioden fortsatt att öka. I framtiden handlingsplan för minskad sjukfrånvaro definieras ytterligare insatser för att stärka och utveckla sambanden mellan god arbetsmiljö, bra arbetsklimate och låg sjukfrånvaro. Handlingsplanen för sjukfrånvaro har en tydlig målsättning – sjuktalet ska minskas och frisktalet ska ökas.

Verksamhet och resultat i fokus

Situationen vad gäller bristkompetenser är fortsatt svår, särskilt vad gäller specialistsjuksköterskor inom ett flertal specialitetsområden och för läkare inom allmänmedicin och psykiatri. Ett flertal nya insatser har beslutats inom kompetensförsörjningsområdet, utöver löpande insatser. Större insats har varit en utökning med 100 utbildningsförmåner för specialistsjuksköterskeutbildning, uppskalning av Snabbspåret och införande av traineejobb och extratjänster.

Arbetet med utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser såsom exempelvis jobsatsning för långtidsarbetslösa ungdomar och arbetslivsintroduktionsanställningar fortsätter och ligger inom beslutat volymmål.

Kostnaderna för inhyrning från bemanningsföretag har fortsatt att öka. Dock har kostnadsökningstakten minskat generellt och för sjuksköterskor bromsats och planat ut från mars 2016.

PERSONALNÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	96,8	94,4
Kostnader	-51,9	-43,9
Resultat	44,9	50,5
Budget	0	0
Avvikelse	44,9	50,5
Antal anställda	0	0

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämnden ansvarar för planering och genomförande av regional kollektivtrafik. Nämnden har det samlade kundansvaret och ansvarar för utvecklingen. Nämnden driver i samverkan med sex syd län och danska Trafikministeriet Öresundstågtrafiken. Nämnden ansvarar för färdtjänsten i 23 kommuner och för sjukresorna i Skåne.

Viktiga händelser hittills i år

- Resandeökningen fortsätter.
- Den 4 januari infördes ID-kontroller på tågstationen Kastrup (tidigare genomfördes ID-kontroller endast på svenska sidan vid station Hyllie).
- Överenskommelse med Helsingborg om Helsingborgs-Expressen.
- Ängelholm fick i januari en tystare och grönnare elbusstrafik.
- Kortbetalning på stadsbuss införs i ett flertal städer.
- Tågtrafikens bristande infrastruktur ger återkommande störningar och i kombination med dålig störningshantering ger det missnöjda kunder.
- Genomförandeavtal för spårväg i Lund tecknas.
- Avsiktsförklaring med Malmö om omställning till eldrift i stadstrafiken tecknas.
- Säljrekord för resekortet ”Jojo Sommar”.
- Viktiga trafiksatsningar i december 2015 följs upp under året med riktade förbättringar för att möta efterfrågan.
- Ny teknikplattform för fordonen – utrustning och tjänster kan enkelt läggas till eller tas bort.
- Upphandling av regionbuss enligt avtal ”Lund Väster” genomförs

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Året har hittills inte motsvarat den önskade bilden vad gäller kundernas nöjdhetsgrad med Skånetrafiken. Nöjd kund för återkommande kunder når sammantaget 60 procent, vilket är lägre än motsvarande period 2015 och även lägre än det satta målet för hela året 2016. Nöjd-

heten variera dock mellan olika kundgrupper och mest nöjda hittills i år är kunder som reser med regionbussar (68 procent) medan tågkunderna ger lägst betyg (56 procent). På frågan om hur man upplevt den senaste resan svarar åtta av tio kunder att man är nöjd eller mycket nöjd. På motsvarande fråga i serviceresor är det ca 84 procent som är nöjda med senaste resan, vilket är i nivå med fjolåret men under årets mål.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet. Fortsatta satsningar i trafiken skapar förutsättningar att ta emot fler kunder och attrahera nya kunder. Störst fokus har det årliga tidtabellskiftet i december men olika förbättringar under året såsom de i år genomförda är också viktiga. Visionsarbetet med de fyra största städerna kring stadstrafikens utveckling har hög prioritet med sikte att tillsammans skapa en effektivare och smartare infrastruktur. Viktiga steg har här under året tagits med de tecknade genomförandeavtalen i Helsingborg, Lund och Malmö.

Utmaningarna i tågtrafiken är särskilt stor och som komplicerats genom ID-kontroller i Danmark och ökad gränskontroll i Sverige. Region Skåne har begärt ersättning från staten för ID-kontrollernas direkta och indirekta kostnader. Tåginfrastrukturens brister ställer verksamheten inför stora påfrestningar när något inträffar som stör eller hindrar trafiken. Dialogen och samtalet med staten och Trafikverket har intensifierats. Brister i hanteringen av störningar har fått stor kundpåverkan.

Den med trafikföretagen tillämpade affärsmodellen har central roll för en effektiv verksamhet. Den syftar till att trafikföretagen ska bli delaktiga i och påverkas av kundernas val. Fler och nöjda kunder ger bonus för trafikföretagen och omvänt minskad ersättning när resandet minskar. Under 2016 kommer mer än hälften av alla resor i busstrafiken att göras i avtal med affärsmodellen. I Pågatågstrafiken har arbetet mot klotter och förbättrad städning intensi-

fierats som en del i detta och haft stor effekt. För Pågatågen gäller nu t ex ”0-tolerans” mot klotter.

En drivande utvecklingsaktör

Kollektivtrafikens roll som del i Skånes fortsatta utveckling och konkurrenskraft stärks. Resandet för de åtta första månaderna ökar sammantaget med 3,8 procent och följer den av fullmäktige antagna utvecklingstakten om årlig ökning på tre till sex procent men hamnar under förvaltningens eget mål på 5 procent. Utvecklingskurvan hittills når inte upp till den förväntade nivån för att till år 2020 fördubbla resandet jämfört med 2006. Utvecklingsarbetet för ett nytt modernt betalsystem har fortsatt och dialogen kring en för kunden enklare och mer lättförståelig prismodell har inletts med målsättningen att kunna börja lanseras i december 2016.

Omställningen till fossilbränslefri kollektivtrafik fortsätter och med projektet El-buss Ängelholm, som startat under året, vinnns värdefull egen erfarenhet av ett nytt framtida energislag för stadstrafik. I samverkan med fordonstillverkare prövas från och med augusti i år nya lösningar för utrustning och inredning av framtidens bussar i stadstrafik. Nya regler för färdtjänst och sjukresa har tagits fram för beslut under hösten 2016. I syfte att stärka och utveckla kvalitén i Öresundstågssystemet pågår en översyn av samverkan med grannlänerna i Sydsverige och med bäring på Regionsamverkan Syd.

KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	3 463	3 330
Kostnader	3 402	3 173
Resultat	61	157
Budget	- 25	- 23
Avvikelse	86	180
Antal anställda*	374	343

* Avser juli månad.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden främjar hållbar ekonomisk tillväxt, näringslivsutveckling och ökad sysselsättning i Skåne. Nämnden ansvarar för regionala tillväxt- och utvecklingsfrågor inom näringsliv, fysisk planering, infrastruktur och miljöstrategi, naturvård och fördelning av statliga regionalpolitiska utvecklingsmedel samt regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Viktiga händelser hittills i år

- För att kraftsamla för fler jobb i Skåne har analyser, rapporter och förstudier om arbetsmarknad, matchningsproblematik och samverkan mellan skola/arbetsliv tagits fram. En gemensam strategi för Skånes kompetensförsörjning samt beslutsunderlag i form av arbetsmarknadsprognos för Skåne med sikte på 2025 har tagits fram. Arbetet inriktas på att korta etableringstiden för nyanlända, exempelvis har ett projekt för nyanlända akademiker och en kartläggning av myndighetssamverkan startat.
- Region Skåne har fortsatt den aktiva samordnande rollen i det skånska arbetet med Sverigeförhandlingen och i förhandlingarna med staten. Under våren genomförde Lund, Hässleholm och Helsingborg handslag med Sverigeförhandlingen. Ett nytt trafikförsörjningsprogram antogs av regionfullmäktige under våren, arbete med Tågstrategi 2050 har fortsatt

med och en utredning kring kollektivtrafikens samhällsnytta har påbörjats. En Mobilitetsplan för Skåne och en Cykelstrategi för Skåne, för att stärka Skåne som cykelregion, har tagits fram. I juni invigdes den nationella cykelleden Sydostleden, som går mellan Växjö och Simrishamn, samtidigt tog Region Skåne över huvudmannaskapet.

- En handlingsplan för bioekonomi i Skåne har färdigställts i samverkan med ett stort antal externa aktörer och inom Vanguard-initiativet har Region Skåne fortsatt samarbetet inom en bioekonomipilot.
- Arbete pågår med att ta fram en regional livsmedelsstrategi för att svara upp mot den nationella livsmedelsstrategin. En ansökan om att få huvudkontoret för EU:s FoodKIC placerat i anslutning till de stora forskningsanläggningarna ESS och Max IV har tagits fram.
- För att binda samman Skåne och Öresundsregionen till en gemensam integrerad arbetsmarknad har samarbetet intensifierats inom ramen för det nystartade Greater Copenhagen and Skåne Committee. Förberedelser är igång inför Region Skånes ordförandeskap 2017. Inom ramen för Region Skånes ordförandeskap för STRING Network genomfördes en stor internationell infrastrukturkonferens i Stockholm i april.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Verksamheten har genomförts enligt målen. Inga avvikelser rapporteras.

Ekonomiskt resultat per augusti

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 15,1 miljoner kronor för perioden, vilket är 3,9 miljoner kronor sämre än budget. Huvudorsak till avvikelserna är den frysning på 5,5 miljoner kronor, som nämnden beslutade återlämna till regionstyrelsen med anledning av det ekonomiska läget i koncernen. Nämnden håller i övrigt budget helt enligt plan.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	164,6	193,5
Kostnader	149,5	167,6
Resultat	15,1	25,9
Budget	19,0	0
Avvikelse	3,9	25,9
Antal anställda*	127 (60)	119 (57)

* Antal anställda som finansieras av förvaltning koncernkontoret anges inom parentes.

Kulturnämnden

Region Skånes kulturpolitik ska bidra till att förverkliga målbilden och ställningstagandena i *Det öppna Skåne 2013*. Kulturen ska vara livskraftig i hela Skåne och bidra till människors framtidstro och livskvalitet.

Kulturnämnden ansvarar för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, fördelning av regionala bidrag till regional kulturverksamhet samt bidrag till studieförbundens regionala verksamhet. Kulturnämnden ansvarar för det regionala biblioteksunderlaget i Skåne.

Viktiga händelser hittills i år

- I syfte att ge kulturnämnden underlag för framtida beslut om stöd till musikområdet har två utredningar färdigställts.
- I syfte att förbättra villkoren för de fria konstnärerna i Skåne har Kultur Skåne/Region Skåne tecknat en överenskommelse med Konstnärsnämnden.
- Ett arbete har inletts tillsammans med avdelningen för regional utveckling för att underlätta nyanlända professionella kulturaktörers möte med kulturarbetsmarknaden.
- Ett internt samverkansforum har bildats mellan Kultur Skåne, Näringsliv Skåne och Film i Skåne, med uppdrag att implementera *Handlingsplan rörlig bild: film, digitala spel och tranmedia 2015-2010*.
- Kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden har påbörjat arbetet med att implementera den gemensamma handlingsplanen för kultur och hälsa.
- Kulturnämnden delfinansierar, tillsammans med Tourism in Skåne och Tillväxtverket, projektet *Hållbar utveckling av metoder för produkt- och tjänsteutveckling inom natur- och kulturturism*.
- En slutrapport av *Handlingsplan för digital kultur 2013-2015*, har presenterats för kulturnämnden.
- En rapport *Hiphop som folkbildning med implikationer på läs- och skrivfrämjande* har presenterats för kulturnämnden.

- Kultur Skåne medverkar i en koncernövergripande arbetsgrupp med ansvar för arbetet med nationella minoriteter.
- Region Skåne har svarat på remisserna *Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design* (SOU 2015:88) samt *Ny museipolitik* (SOU 2015:89).
- Ett nytt avtal, *Avtal avseende drift av museiverksamhet på Moderna Museet Malmö 2017-2024* har tecknats mellan Region Skåne, Malmö stad och staten genom Moderna Museet.
- En överenskommelse om utvecklingsamverkan har tecknats mellan Nämnden för hemslöjdsfrågor och Kultur Skåne/Region Skåne.
- *Avtal avseende vård och tillgängliggörande av de medicinhistoriska samlingarna i Lund och Helsingborg* har förlängts till och med 2018-08-31
- Arbetet med att ta fram en regional biblioteksplan har påbörjats i samarbete mellan kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Kultur Skåne är miljöcertifierad enligt ISO 14001.
- Region Skånes Kulturnämnd och Kulturnämnden Malmö stad har inletts ett samarbete med syfte att utveckla en nationell nod inom området Form design och arkitektur.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Kulturnämnden bedömer att målet om nöjda medborgare kommer att uppfyllas under året. Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.

Kulturnämnden har, i linje med Regional utvecklingsstrategi, satsat på ökad internationalisering, bland annat genom bidrag till den internationella organisationen Trans Europé Halles, som en resurs för det skånska kulturlivet. Kulturnämnden har fortsatt utvecklat dialogen med kommunerna. Flera insatser har gjorts för att stärka den kulturella infrastrukturen, främst inom filmområdet.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet
Kulturnämnden bedömer att målet om en effektiv verksamhet med hög kvalitet

kommer att uppfyllas under året. Målsättningen har varit att öka tillgängligheten till kulturlivet i Skåne. Ett led i detta arbete har varit satsningar på ökad digitalisering.

En drivande utvecklingsaktör

Kulturnämnden bedömer att målet om en drivande utvecklingsaktör kommer att uppfyllas under året. Skåne har en stark kulturell infrastruktur som utvecklats under året genom olika satsningar. Under 2016 har särskilda satsningar gjorts på området film och rörlig bild. Samspelet med universitet och högskola har stärkts genom ett antal nya överenskommelser. Inom ramen för STRING har kulturnämnden drivit ett samarbete rörande kultur och kreativa näringar i ett tjänstemannanätverk. Ett utvecklingsarbete av internationella residens pågår. I syfte att stärka infrastrukturen på musik- och litteraturområdet har tre rapporter, som ska fungera som underlag för framtida beslut, presenterats.

Ekonomiskt resultat per augusti

Periodens resultat är ett överskott om 12,1 miljoner. Resultatet för hela 2016 beräknas dock inte avvika från budget. Överskottet beror framförallt på att kostnaderna för bidrag till olika strategiska insatser har sin tyngdpunkt under hösten medan budgeten är periodiserad i tolfedelar. I augusti gjordes ett byte av redovisningsprincip som innebär att inköp av konstverk som överstiger ett prisbasbelopp kommer att bokföras som investeringar fr o m 2016. Konsten kommer inte bli föremål för avskrivningar eftersom tillgångarna inte minskar i värde. Investeringar till ett sammanlagt värde om 166 tkr har bokförts t o m augusti.

KULTURNÄMNDEN		
Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	327,5	323,6
Kostnader	315,4	311,5
Resultat	12,1	12,1
Budget	0	0
Avvikelse	12,1	12,1
Antal anställda	34	35

Servicenämnden

Servicenämnden ansvarar för Region Skånes fastighetsförvaltning, fastighetsdrift, fastighetsunderhåll och lokalför-sörjning (inklusive externa hyresavtal). Nämnden ansvarar även för textil- och tvätterverksamhet, transporter, kost, lokalvård och administrativa funktioner inom personal och ekonomi. Servicenämnden har sedan den 1 januari 2015 ansvar för upphandlingar inom sitt ansvarsområde.

Viktiga händelser hittills i år

- Försäljning av gatumat etableras i Malmö och Lund.
- Övertagande av lokalvård i egen regi på Trelleborgs sjukhusområde.
- Servicevårdar införs på Skånes Universitetssjukvård i Malmö.
- Administrativa tjänster ekonomi och human resource (HR) flyttar till Medicon Village.
- Rättspsykiatriskt centrum (RPC) i Mellanköpinge slutfört.
- Kundcenter etableras på Medicon Village.
- Utvecklat IT-stöd är påbörjat under året.
- Vindkraftparken överlämnad till Region Skåne och är i drift.

Måluppfyllelse utifrån Region Skånes övergripande verksamhetsmål

Nöjda medborgare

Genom införande av servicevårdar ges vården mer tid för patienter, vilket gynnar en säker vårdmiljö.

En effektiv verksamhet med hög kvalitet
RPC i Mellanköpinge har färdigställts i rätt tid och med bättre ekonomi än budget.

Utvecklingen av nya sjukhusområden, främst Helsingborg och Malmö, har fortsatt under året genom fortsatta byggnationsarbeten.

Skyltning på regionens sjukhusområden har fortsatt och 64 % är klart enligt Region Skånes skyltmanual. Vid årets slut bedöms skyltning vara avklarad för 72 % av fastighetsbeståndet.

Övertagande av lokalvård i egen regi är genomförd för sjukhusområdet i Trelleborg och sker från den 1 september på sjukhusområdet Lund. Servicevårdar på drygt 20 avdelningar på Sus Malmö är etablerat.

En drivande utvecklingsaktör

Energiförbrukningen i Region Skånes fastighetsbestånd riskerar att inte uppfylla målvärdet på 218 kwh/kvm/år. Målet angående ekologiska livsmedel – 50 % av livsmedelsbudgeten - är uppfyllt vad avser Region Skånes egna kök. För externa leverantörer är värdena lägre.

Målet på 60 % fossilfritt bränsle för 2016 riskerar att inte uppnås.

SERVICENÄMNDEN

Ekonomi (mkr)	2016-08	2015-08
Intäkter	2 689	2 552
Kostnader	-2 655	-2 440
Resultat	34	112
Budget	81	47
Avvikelse	-47	65
Antal anställda	1 940	1 801

Region Skånes engagemang i aktiebolag

Region Skåne har valt att bedriva viss verksamhet i aktiebolagsform dels som ensam ägare, dels med flera ägare. För att skapa en aktiv ägarstyrning och möjliggöra synergier i verksamheterna har Region Skåne bildat en koncern där merparten av Region Skåne aktiebolag samlas. Inledningsvis omfattas koncernen av de bolag där Region Skåne är majoritetsägare.

Region Skåne Holding AB

Region Skåne Holding AB är moderbolag i Region Skånes bolagskoncern och helägt av Region Skåne.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Likvidationen av SkåNet är genomförd, bolaget har därmed upphört. Uppdragsavtal har tecknats med Innovation Skåne AB.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på -34,1 miljoner kronor. Prognosen för helåret är underskott med 5 miljoner kronor till följd av att Skåne Care prognosticerar lägre resultat och därmed inte kan uppfylla avkastningskravet på 5 miljoner kronor. Omsättningen under perioden är 25,2 miljoner kronor.

Folktandvården Skåne AB har cirka 1 350 anställda och kliniker för allmän-tandvård, specialisttandvård och sjuk-hustandvård. Nästan 80 procent av alla barn och ungdomar, 3-19 år, och ca 26 procent av de vuxna får tandvård hos Folktandvården Skåne.

Folktandvården Skåne erbjuder komplett och modern tandvård baserad på gedigen kunskap, erfarenhet och forskning. Bolagets vårdfilosofi är hälso-främjande, vävnadsbevarande och förebyggande.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Arbetet med den strategiska inriktning-

en fortsätter. Integreringen av Allmän-tandvården och Specialisttandvården har intensifierats ytterligare. Syftet med integreringen är att öka tillgängligheten, höja kunskapsnivån hos medarbetarna, utveckla vårdkedjor samt bli en attraktiv arbetsgivare. En ny modern klinik har etablerats på Väla Centrum där människor rör sig. En ny extern webbplats och ett nytt intranät har lanserats liksom ett uppdaterat avvikelsehanteringssystem.

Under våren har Folktandvården Skåne Academy lanserats. Här kommer vi att arbeta med intern utbildning och kompetensutveckling inom såväl odontologi som ledarutveckling etc.

För att öka tillgängligheten, antalet patienter och optimera lokalutnyttjandet testas olika former för bemanning på våra kliniker.

Ekonomi

Folktandvården Skåne redovisar för perioden ett resultat på 53,8 miljoner kronor. Omsättningen uppgår till 770,5 miljoner kronor. Prognosen för helåret är 50,0 miljoner kronor.

Innovation Skåne AB ska stödja innovatörer och entreprenörer inom alla branscher i utvecklingen av snabbväxande företag, som sedan bidrar till tillväxten i Skåne. Bolaget ska också verka för förbättringar av den skånska sjukvården genom innovation och industrinära samarbeten samt utveckla innovations-systemet.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Efter bildande genom fusion 2015, verkar Innovation Skåne sedan januari 2016 under ett varumärke (tidigare sju) och i en organisation.

Med Innovation Skånes utökade uppdrag har förmågan i organisationen att bidra till förbättringsarbete genom innovation i hälso- och sjukvården byggts upp. Exempelvis drivs projektet "Virtuella vårdbesök". Antalet rådgivningsklienter per slutet av augusti är 247 stycken. Cirka 8 företag beräknas växa förbi 10 anställda, för vilka Innovation Skånes rådgivning haft stor betydelse.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på -0,5 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 22,5 miljoner kronor. Prognosen för helåret är 35,1 miljoner kronor omsättning samt nollresultat.

Skåne Care utvecklar och bedriver vårdexport samt export av konsult- och utbildningstjänster inom vårdområdet.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Inom planerad vård har samarbetet med Island kring hjärtsjuka barn fort- löpt. Detta samarbete har under perioden utvecklats för andra vårdområden. Norska patienter erbjuds vård på det avtal som finns med norska hälsovårdsmyndigheter. Under året har det varit

en nedgång i övriga internationella patientförfrågningar kopplat till det ekonomiska läget i vår omvärld.

Informell specialistläkarutbildning utgör en viktig del av bolagets verksamhet. Projektet med 35 kandidater från Saudiarabien har dragits med initiala förseningar på grund av sena eller uteblivna beslut hos bolagets partners men 22 av 35 läkare inom projektet är på plats i Skåne. Till detta tillkommer 12 läkare som tidigare antagits för utbildning inom andra projekt.

Skånsk sjukvård har ett gott anseende internationellt. Vidare finns ett intresse från hälsoministeriet och sjukhus för samarbete på plats i utlandet för konsulttjänster och utbildning. Samarbetet med Region Skåne är väl strukturerat och syftar till att skapa en bättre förutsättning för skånsk sjukvård, våra medarbetare och inte minst för de som har ett medicinskt behov men saknar fungerande sjukvård.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 0,4 miljoner konor före skatt. Omsättningen är 21,4 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Malmö Opera har enligt bolagsordningen till uppgift att utöva teaterverksamhet med huvudsaklig inriktning på musikteater i hela dess bredd främst genom egen ensemble samt att driva därmed förenlig kompetensenlig verksamhet.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

I början av sommaren invigdes den nya orkestersalen. Den gamla har länge utgjort ett arbetsmiljöproblem. Den nya salen medför väsentligt förbättrade förhållande för såväl repetitioner som inspelningar och evenemang.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 13,7 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 221,2 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett överskott på 0,1 miljoner kronor

Skånes Dansteater

Bolaget har ett regionalt ansvar att producera, främja, stärka och utveckla dansverksamhetens i regionen genom en verksamhet som kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet. Arbetet ska ske främst med egen ensemble.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Arbetet har följt upprättad verksamhetsplan. Ett särskilt samarbete har genomförts med Hässleholms kommun med föreställningar, föreläsningar och workshops. Projektet *wild cards* utmynande i en rad aktiviteter, såväl konstnärlig utveckling som Dialogverksamhet. Arbetet med Dans för Parkinsons vill särskilt framhållas som varit mycket framgångsrikt, uppskattat och uppmärksammat. Förutom funktionsned-satta och patienter med Parkinson har under perioden särskilt fokus lagts på äldre samt integrationsfrågor. Samarbete med Kvinnorättsforum genomförs.

Drygt 40 föreställningar och ett 100-tal dialogverksamheter har genomförts. 2016 var tänkt som tredje och sista året i utvecklingsplanen men medeltilldelningen har inte tillåtit detta utan nu planeras att 2017 blir slutår.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på 0,8 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 32 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

business region skåne

Business Region Skåne med de fyra dotterbolagen har till uppgift att främja investeringar, export, turism, evenemang och filmverksamhet i Skåne. Bolagen ska gemensamt utveckla, samordna och förbättra marknadsföringen av Skåne samt ta ett aktivt ansvar för marknadsföringen av Öresundsregionen tillsammans med andra parter på båda sidor av sundet. Koncernen ägs gemensamt av Region Skåne (85 procent) samt Kommunförbundet Skåne (15 procent).

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

- Dotterbolagen i koncernen visar på stark framdrift och de mål som satts upp, nås av respektive bolag.
- Koncernen arbetar med flera gemensamma strategiska projekt – implementeringen av varumärket Skåne, en förbättrad generell digital närvaro samt insatser för att förbättra kommundansverkan.
- Koncernen har via avtal inlett ett samarbete med Greater Copenhagen & Skåne Committe bland annat kring implementeringen av varumärket Greater Copenhagen i Skåne samt uppstart av Investorportal och One Point Entry i Skåne.
- Målet med alla insatser är att ständigt förbättra, förädla och stärka marknadsföringskoncernen för Skåne.
- Moderbolagets VD Bodil Roswall Jönsson lämnade sin post i mitten av april och har inte ersatts.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på ca 0,6 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är ca 55,6 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

event in skåne

part of business region skåne

Bolaget ska marknadsföra Skåne som en eventregion. Event in Skåne ska vara ett kompetenscentrum och en samverkanspartner vad gäller event i Skåne samt

verka för att fler, större och bättre evenemang, mässor och kongresser förläggs till regionen.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Event och möten är numera ett fokusområde i regeringens nya exportstrategi. Event in Skåne deltar i utvecklingsprocessen. Bolagets eventnätverk har vidareutvecklats med strategiska partners på kommunal, regional, nationell och internationell nivå. Bolaget har i samarbete med Tourism in Skåne fortsatt medverka till att utveckla och analysera befintliga evenemang samt underlätta för entreprenörer och bidra till nya reseanledningar och produkt- och destinationsutveckling. Tillsammans har bolagen uppdaterat och implementerat bolagens nya långsiktiga strategier. Event in Skåne har påbörjat ett utvecklingsarbete som går under namnet ”Eventfabriken” för att ytterligare bidra till destinationsutveckling av Skåne som event och mötesdestination.

2016 är ett starkt event år för Skåne. Yrkes SM, Dream Hack Masters, The Bridge, Body World, Eurorando och EM handboll damer är event som bolaget har medverkat till att värva men även engagerat sig i på olika sätt. Bolaget har ständigt över 40 pågående värningskampanjer.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på ca 1,4 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 8,3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Film i Skåne ska bidra till tillväxt i Skåne genom filmproduktion, i huvudsak finansierat av uppdragsersättning från bolagets ägare Business Region Skåne samt främjande av filmkulturell verksamhet, i huvudsak finansierat av Kultur Skåne och statens kulturråd.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Från och med den 1 januari och två år framåt härberägar Film i Skåne i sitt Malmökontor kansliet för CineRegio, de europeiska regionala filmfondernas organisation. I maj valdes Film i Skånes VD, Ralf Ivarsson, in som styrelseledamot i organisationen. Den 10-12 mars genomfördes The Financing Forum for Kids Content för tionde året och 53 projekt från 21 länder hade ansökt om att få delta. De 24 projekt som valdes ut fick möjlighet att presentera sina blivande barnfilmer för de ca 40 internationella finansörerna som representerade olika TV-kanaler, filminstitut, filmfonder och distributörer.

Under sommaren spelades två långfilmer in: *Rum 213* en barn- och ungdomsryssare i regi av Emelie Lindblom, produktionsbolag Dansk Skalle. *Becker* i regi av Martin Larsson, produktionsbolag Anagram Film och TV. Filmen är en mix mellan thriller och drama med humoristiska inslag. Smågangsters och korruption i Tingsryd. I våras spelades filmen *Möte om eftermiddagen* in i Ystad Studios. Filmen regisseras av Åsa Kalmér och har Sven-Bertil Taube och Gunnel Lindblom i rollerna och med manus skrivit av Henning Mankell. Filmen produceras av Martin Persson, Anagram Film och TV.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på ca 0,8 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är 21 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

invest in skåne

part of business region skåne

Invest in Skåne ska skapa ett mer internationellt näringsliv i Skåne genom att få hit utländska företag och investerare samt hjälpa Skånska företag med internationella samarbeten samt ökade exportaffärer.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Under årets åtta första månader har bolaget 10 resultat (investeringar) i sitt investeringsfrämjande arbete samt 13 resultat (skånska företag som fått ökade internationella affärer) i sitt exportfrämjande arbete. Det största resultatet är en etablering som BMW kommer att göra i Staffanstorp och som bl a innebär att de kommer att anställa ca 120 personer till ett nytt logistikcenter.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på ca 2 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är ca 21,8 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

tourism in skåne

part of business region skåne

Tourism in Skåne ska öka antalet besökare till Skåne genom att utveckla och marknadsföra destinationen. Tillsammans med kommuner och näringsliv verkar bolaget på geografiskt utvalda marknader med prioriterade segment och målgrupper.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

- Gästnattsutvecklingen pekar på mycket positiva siffror under perioden januari– juli.
- En rad olika marknadsinsatser på de prioriterade marknaderna har genomförts enligt plan.
- Två projekt som kommer att löpa under de närmaste tre-fyra åren har beslutats under perioden. Ett ESF-projekt och ett Tillväxtverksprojekt med sammanlagd projektomsättning över fyra år på ca 24 miljoner kronor. Rekrytering av fyra nya medarbetare har inletts.
- Den skånska strategin för digital turism går in i sitt slutskede och har behandlats i ett första steg av styrelsen.
- Bolaget deltar aktivt både i arbetet med att ta fram den regionala Livs-

medelsstrategin, och den regionala Cykelstrategin.

- Bolaget tar en aktiv roll i det pågående kalibreringsarbetet av varumärket Skåne.
- 12 kommuner i östra Skåne genomför i samverkan tre destinationsutvecklingsprocesser där bolaget är samordnande. Destinationsutvecklingsprocesserna har kommit halvvägs i sitt tvååriga upplägg. Strategiska plattformar för 12 kommuner är på plats och är förankrade politiskt.
- Bolaget har fått uppdraget att leda det gemensamma kommande turism-samarbetet inom ramarna för Greater Copenhagen.

Ekonomi

Bolaget redovisar för perioden ett resultat på ca -0,4 miljoner kronor. Omsättningen för perioden är ca 25,2 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett nollresultat.

Region Skånes övriga bolag

Skåne European Office (SEO) är ett belgiskt bolag, helägt av Region Skåne. Bolagets uppdrag är att bidra till tillväxt och utveckling i Skåne, genom att öka Skånes synlighet i Bryssel på ett sätt som skapar internationellt intresse för regionen, öka medvetenheten och förståelsen hos skånska aktörer för de politiska processerna i Bryssel och öka möjligheterna för skånska aktörer att påverka den europeiska politiska diskussionen och delta i internationella samarbeten.

Viktiga händelser under perioden januari-augusti

Personalstyrkan var under första halvåret fortsatt fem personer inklusive chef, med en anställningsgrad motsvarande 4,5 heltidsekvivalenter. En medarbetare har dock sagt upp sig och avslutar sin

anställning den 30 september. Medarbetaren ersätts delvis med en konsultanställning under årets sista tre månader. Eventuell nyrekrytering är beroende av budgettilldelningen för 2017.

Ekonomi

Kontoret finansieras helt av verksamhetsbidrag från Region Skåne, vilket för 2016 uppgår till 5,5 miljoner kronor. Bolaget redovisar för perioden januari-juni ett resultat på 0,1 miljon kronor. Omsättningen för perioden jan-juni 2016 var 3,3 miljoner kronor. Prognosen för helåret är ett överskott om ca 0,2 miljoner kronor.

Region Skåne Depå Hässleholm AB

Bolaget äger fastigheten Kärråkra 114:19 där Region Skåne avser att uppföra en underhållsdepå för i huvudsak Öresundståg. Bolaget har inte haft någon verksamhet under året och kommer på sikt att avvecklas när marken överförs till Region Skåne.

Region Skåne har aktieinnehav i ytterligare ett antal bolag. Region Skånes aktieinnehav i dessa bolag understiger 50 procent och redovisas inte i denna delårsrapport.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

